

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 23.2.2017.
COM(2016) 767 final

2016/0382 (COD)

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka)

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2016) 416 final}

{SWD(2016) 417 final}

{SWD(2016) 418 final}

{SWD(2016) 419 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

1.1. Razlozi i ciljevi prijedloga

Uporabom energije iz obnovljivih izvora ublažuju se klimatske promjene tako što se smanjuju emisije stakleničkih plinova, ostvaruje održiv razvoj, štiti okoliš i poboljšava zdravlje građana. Energija iz obnovljivih izvora pokretač je i uključivog gospodarskog rasta, stvarajući radna mjesta i povećavajući energetske sigurnost u Europi.

Ti su aspekti ugrađeni u članak 194. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojim Unija promiče energiju iz obnovljivih izvora.

Europska unija (EU) dugo je bila svjetski predvodnik u promidžbi energije iz obnovljivih izvora i njezina razvoja, usmjeravajući borbu protiv klimatskih promjena, ohrabrujući prijelaz na niskougljično gospodarstvo i potičući potencijalno velik gospodarski rast. Predsjednik Juncker među glavnim je političkim prioritetima Komisije već utvrdio težnju EU-a da kad je riječ o energiji iz obnovljivih izvora postane broj jedan u svijetu. Time bi se trebao obuhvatiti cilj povećanja uporabe energije iz obnovljivih izvora, ali i opskrba ključnim sastavnicama koje europska trgovačka društva stavljaju na tržište u EU-u i izvan njega.

Postojećim okvirom do 2020. utvrđen je cilj od 20 % udjela energije iz obnovljivih izvora u potrošnji energije u EU-u, čije se ostvarenje oslanja na zakonski obvezujuće ciljeve koje države članice trebaju ostvariti do 2020. Nacionalnim akcijskim planovima za obnovljive izvore energije i dvogodišnjim praćenjem predviđenim Direktivom 2009/28/EZ o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora djelotvorno se promicala transparentnost za ulagače i druge gospodarske subjekte te tako dao zamah brzom porastu udjela energije iz obnovljivih izvora, s 10,4 % 2007. na 17 % 2015.

Na Europskom vijeću u listopadu 2015. usuglašen je okvir za klimatske promjene i energetiku do 2030. kojim je iznova potvrđena dugoročna predanost Unije ambicioznoj strategiji EU-a u području energije iz obnovljivih izvora. U novom se okviru utvrđuje EU-ov cilj da udio energije iz obnovljivih izvora u potrošnji u Europskoj uniji do 2030. dosegne najmanje 27 %. Taj je cilj obvezujući na razini EU-a i bit će ispunjen doprinosima država članica, koje vodi potreba da zajednički pridonesu nastojanjima EU-a. Osim toga, novim se okvirom omogućuje postizanje zajedničkih rezultata bez sprječavanja država članica da utvrde vlastite nacionalne ciljeve, uključujući više od predviđenih. Države članice mogu podupirati energiju iz obnovljivih izvora, podložno pravilima o državnim potporama.

Europsko vijeće¹ nekoliko je puta zatražilo od Komisije da preispita i razvije zakonodavstvo o, među ostalim, energiji iz obnovljivih izvora, kako bi se tako pridonijelo usuglašenom cilju za 2030. Europski parlament također je pozvao Komisiju da predstavi zakonodavstvo o energiji iz obnovljivih izvora i da dodatno poveća cilj na barem 30 %.

Projekcije za energetske sustav EU-a pokazuju da će postojećim politikama država članica i EU-a, ako se ne uvedu nove, udio energije iz obnovljivih izvora u potrošnji iznositi samo otprilike 24,3 % 2030. To je znatno ispod zakonski obvezujućeg cilja EU-a od najmanje 27 % usuglašenog na Europskom vijeću i onemogućilo bi ispunjenje obveza koje je Unija preuzela u Sporazumu iz Pariza 2015. Zadržavanje politika u postojećem obliku ozbiljno bi ugrozilo i političko nastojanje Unije kad je riječ o položaju svjetskog predvodnika u području energije iz

¹ Zaključci Europskog vijeća održanog od 19. do 20. ožujka 2015., od 17. do 18. prosinca 2015. i od 17. do 18. ožujka 2016.

obnovljivih izvora. Izgubile bi se i koristi od sigurnosti koje se ostvaruju većom uporabom energije iz domaćih izvora i smanjilo sudjelovanje potrošača u energetsom sustavu.

Analiza kojom se podupire Prijedlog preinake Direktive o energiji iz obnovljivih izvora (Prijedlog) stoga pokazuje da je za postizanje EU-ova cilja od najmanje 27 % potrebna promjena politika u obliku okvira na razini Unije iz čega bi proizašle nacionalne i regionalne mjere te mjere na razini EU-a. Navedeno to više vrijedi kad se uzme u obzir da je zbog toga što procjena počiva na određenim pretpostavkama nesigurnost u izračunu točnog odstupanja od cilja neminovna, da je udio energije iz obnovljivih izvora u EU-u od 27 % minimum koji treba postići i da su za znatna ulaganja potrebna za premošćivanje jaza u EU-u (npr. 254 milijarde eura samo za energiju iz obnovljivih izvora u proizvodnji električne energije) potrebni pravovremeni, jasni i dosljedni politički signali.

Istodobno se zbog toga što regulatorni okvir nije ažuriran razlike u EU-u mogu produbiti, gdje će samo države članice koje ostvaruju najbolje rezultate i dalje povećavati uporabu energije iz obnovljivih izvora, dok će za povećanje proizvodnje i potrošnje energije iz obnovljivih izvora u onima koje zaostaju manjkati poticaja. Nadalje, takvo bi koncentriranje napora u nekolicini država članica bilo skuplje i dodatno poremetilo unutarnje energetske tržište.

Djelovanje na razini Unije posebno je odgovarajuće jer se okvir do 2020. i okvir do 2030. bitno razlikuju. I dok bi se postizanje ciljeva prvog okvira moglo jako naslanjati na razinu nacionalnih obvezujućih ciljeva, omogućujući time državama članicama velik izbor nacionalnih mjera, okvir do 2030. temelji se isključivo na obvezujućem cilju na razini EU-a koji se ne oslikava u nacionalnim ciljevima.

Cilj Unije za 2030. stoga je najbolje moguće postići partnerstvom s državama članicama, kombiniranjem njihovih nacionalnih mjera uz podršku okvira mjera iznesenog u ovom Prijedlogu. Države članice moći će promicati energiju iz obnovljivih izvora u elektroenergetskom sektoru provedbom troškovno učinkovitih programa potpore, podložno pravilima o državnim potporama i okvirnim uvjetima utvrđenima na razini EU-a, što uključuje pravila za prekogranično sudjelovanje. Većom uporabom energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja oslobodit će se dosad neiskorišteni potencijal. Postizanje je toga fleksibilno i ostvaruje se nastojanjima država članica. U prometnom je sektoru s obzirom na prekograničnu trgovinu biogorivima potreban usklađen pristup.

U tom kontekstu važan je koordinirajući element sveukupnog eneretskog i klimatskog okvira do 2030. prijedlog o upravljanju energetsom unijom, koji uključuje i. planiranje, pri čemu države članice određuju nacionalne energetske i klimatske planove; ii. izvješćivanje i praćenje, pri čemu države članice izvješćuju o napretku provođenja svojih nacionalnih planova; i iii. mjere premošćivanja jaza / korektivne mjere, pri čemu će Komisija 2025. detaljnije preispitati napredak u pogledu energije iz obnovljivih izvora.

Procjenjuje se da u EU-u od 2015. do 2030. samo u proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora treba uložiti otprilike bilijun eura ili nešto više od toga². U tom je kontekstu povećanje sigurnosti za ulagače ključno i stoga je jedan od posebnih ciljeva Prijedloga. To je potrebno šire sagledati; naime, ulaganja u EU-u 2015. u energiju iz obnovljivih izvora iznosila su 48,8 milijardi dolara, 60 % manje nego 2011., što je pad kojem uzrok nisu samo niži troškovi tehnologije. Stoga, iako je Unija i dalje vodeća po ulaganjima u energiju iz obnovljivih izvora po glavi stanovnika, njezin udio u ukupnim ulaganjima u tom području brzo opada, s gotovo polovine 2010. na manje od petine 2015.

² Izvor: Bloomberg New Energy Finance (2014). 2030 Market Outlook; International Energy Agency (2014). World Energy Investment Outlook.

U ažuriranom se okviru u obzir moraju uzeti i već uvedeni novi elementi u području ulaganja. Okvir do 2030. prilika je za Europsku uniju u području ulaganja, poticanja rasta i stvaranja radnih mjesta. EU mora osigurati uspostavu prikladnih uvjeta za ulaganja. U tom su duhu iz Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU), kao dijela Plana ulaganja za Europu i europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova, uložena znatna sredstva u sektor energije iz obnovljivih izvora. Na energetske sektor otpada 23 % transakcija EFSU-a koje je odobrila Europska investicijska banka (EIB). Gotovo polovina projekata u tom sektoru odnosi se na ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora. Iz toga je vidljivo da se privatni ulagači uistinu zanimaju za konkretne projekte diljem EU-a jer se taj sektor smatra ključnim za energetske tranzicije Europske unije i strateškim područjem za ulaganja. ESI fondovi izraženo su u razdoblju od 2014. do 2020. usredotočeni na niskougljična ulaganja, među ostalim energiju iz obnovljivih izvora.

Prijedlog udvostručivanja trajanja i financijske snage ESI fondova prilika je i za povećanje ulaganja u obnovljive izvore. Prijedlog nastavka provedbe EFSU-a do 2020. sadržava cilj mobiliziranja najviše 40 % ulaganja u infrastrukturu te prostor za inovacije za projekte povezane s COP21. Kako bi se to ostvarilo, velik dio ulaganja u energetskom sektoru i dalje treba usmjeravati na projekte u području energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitost. Stoga je ključno da se privatnim i javnim sektorima u EU-u i ubuduće jasno naznači smjer u kojem će se razvijati politike Unije. U tom se kontekstu ovim Prijedlogom uspostavlja prikladan regulatorni okvir. Ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora, energetske učinkovitost te osuvremenjivanje i integraciju europskih energetskih tržišta presudna su za dekarbonizaciju gospodarstva EU-a. Najvažniji je doprinos tih ulaganja poticanje rasta i stvaranje radnih mjesta diljem Europe te jačanje Unijine globalne konkurentnosti budući da će ostvareni tehnološki napredak biti ključan za europsku industriju.

Revizija postojećeg okvira za energiju iz obnovljivih izvora naposljetku je potrebna i kako bi se u obzir uzele promjene u svijetu od 2009., gdje su konkurenti sve snažniji jer sve više ulažu u energiju iz obnovljivih izvora. Da bi EU zadržao vodeći položaj, potreban je čvrst okvir za energiju iz obnovljivih izvora kako bi se poduprlo njezino uvođenje u svim sektorima. Time će europska industrija postati bitno konkurentnija.

U Prijedlogu su utvrđena načela na temelju kojih države članice mogu zajedno i trajno raditi na tome da udio energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji energije u EU-u troškovno učinkovito dosegne barem 27 % do 2030. u sektorima električne energije (RES-E), grijanja i hlađenja (RES-H&C) te prometa (RES-T), uzimajući u obzir sljedeće posebne ciljeve:

- rješavanje problema nesigurnosti za ulaganja, a da se pritom uzmu u obzir srednjoročni i dugoročni dekarbonizacijski ciljevi,
- troškovno učinkovito uvođenje energije iz obnovljivih izvora i njezina tržišna integracija,
- zajedničko postizanje cilja na razini EU-a u području energije iz obnovljivih izvora do 2030. uspostavom okvira politike u koordinaciji s upravljanjem energetskom unijom radi uklanjanja mogućeg eventualnog jaza,
- razvijanje dekarbonizacijskog potencijala naprednih biogoriva i pojašnjenje uloge biogoriva proizvedenih iz prehrambenih sirovina nakon 2020.,
- razvijanje potencijala energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja.

Mjerama iz ovog Prijedloga stoga se na razmjerni način žele uzeti u obzir poteškoće u razvoju energije iz obnovljivih izvora kao što su sigurnost za ulagače, administrativne

prepreke, potreba povećanja troškovne učinkovitosti razvoja obnovljivih izvora energije, potreba ažuriranja okvira politike i rizik izostanka sudjelovanja građana u prijelaznom razdoblju do 2030.

1.2. Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području

Prijedlog je dosljedan s prijedlozima o oblikovanju tržišta i upravljanju energetske unijom, s revizijom Direktive o energetske učinkovitosti i Direktive o energetskim svojstvima zgrada, s prijedlogom o sustavu EU-a za trgovanje emisijama (ETS) iz srpnja 2015., predloženom uredbom o podjeli napora i s uredbom o korištenju zemljišta, prenamjeni zemljišta i šumarstvu iz srpnja 2016.

Prijedlog treba sagledati zajedno s prethodno navedenim inicijativama, koje same nisu dovoljne za troškovno učinkovito postizanje zajedničkog cilja EU-a od najmanje 27 % energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji energije do 2030.

Prijedlog se nastavlja na razvoj tržišta električne energije prikladnog za energiju iz obnovljivih izvora utemeljen na **inicijativi za oblikovanje tržišta**, gdje su kratkoročna tržišta potpuno razvijena i integrirana, gdje je fleksibilnost ključna za povećanje tržišne vrijednosti obnovljivih izvora energije i gdje proizvođačima energije iz obnovljivih izvora ostaje više prihoda koje ostvaruju na tržištima energije, čime se smanjuje potreba za potporom iz javnih sredstava. Nadalje, Prijedlog dopunjuje inicijativu za oblikovanje tržišta jer se uvodi više mjera kojima se troškovno učinkovito i pravodobno žele privući potrebna ulaganja i jer se dodatno smanjuje administrativno opterećenje proizvođača energije iz obnovljivih izvora, što uključuje i potrošače koji iz obnovljivih izvora proizvode vlastitu toplinsku i električnu energiju.

Prijedlog dopunjuje **upravljanje energetske unijom** tako što se u trima sektorima (električna energija, grijanje i hlađenje te promet) olakšava zajedničko postizanje cilja EU-a. Inicijativom za upravljanje racionaliziraju se i integriraju postojeće obveze planiranja, izvješćivanja i praćenja pravne stečevine u području energetike, što uključuje i obveze koje se odnose na energiju iz obnovljivih izvora nakon 2020., čime će se olakšati praćenje napretka prema postizanju cilja na razini EU-a, omogućiti revizija ambicioznosti nacionalnih planova i aktivirati odgovor ako se ukaže manjak zajedničke ambicije ili ne ostvare ciljani rezultati.

Cilj je **Direktive o energetske učinkovitosti** olakšati postizanje cilja energetske učinkovitosti, a **Direktive o energetskim svojstvima zgrada** poboljšati energetska svojstva zgrada. Odredbama o grijanju i hlađenju u tim predloženim direktivama dopunit će se pojedinačna nastojanja država članica da olakšaju ulazak energije iz obnovljivih izvora u sektor grijanja i hlađenja u okviru dvojnog djelovanja odredaba sadržanih u ovom Prijedlogu i Uredbi o upravljanju. Time će se zadržati najveći mogući stupanj fleksibilnosti kako bi se u obzir uzele nacionalne razlike među takvim uvedenim sustavima i osigurao potreban doprinos ostvarenju ukupnog cilja za 2030.

Ojačani **Sustav EU-a za trgovanje emisijama** u kontekstu će svojeg reformiranja za razdoblje nakon 2020. biti to važniji u jasnijem ukazivanju ulagačima na niskougljične tehnologije, među ostalim energiju iz obnovljivih izvora, te će osigurati bolje iskorištavanje sinergija između tog izvora energije i klimatskih politika. Međutim, cijene u trgovanju emisijama unutar reformiranog Sustava neće biti dovoljne kako bi se ostvario obvezujući cilj EU-a od najmanje 27 % udjela energije iz obnovljivih izvora. Odredbama o potpori energiji iz obnovljivih izvora u energetske sektoru osigurat će se potpuna usklađenost takvih mehanizama sa Sustavom i na najmanju moguću mjeru svesti negativan učinak na cijenu ugljika.

Nadalje, predloženom **uredбом o podjeli napora** predlaže se utvrđivanje nacionalnih obvezujućih ciljeva smanjenja emisija stakleničkih plinova u sektorima koji nisu obuhvaćeni Sustavom za trgovanje emisijama šumarstvom te korištenjem i prenamjenom zemljišta, a pritom se ne naznačuje kako bi ih se troškovno najučinkovitije moglo ostvariti. Projekcije za energetske sustav EU-a pokazuju da su za troškovno učinkovito postizanje cilja nezvanog za Sustav nužne politike u području energije iz obnovljivih izvora u energetskom sektoru, sektoru grijanja i hlađenja te sektoru prometa.

Predloženom se **uredбом o korištenju zemljišta, prenamjeni zemljišta i šumarstvu** želi emisije i uklanjanje ugljika u poljoprivredi i šumarstvu uključiti u okvir EU-a za klimatske promjene i energetiku do 2030. Ojačani EU-ovi kriteriji održivosti u području bioenergije i dalje jamče održivost šumske biomase koja se koristi u energetskom sektoru, među ostalim zahtjevom iz uredbe o korištenju zemljišta, prenamjeni zemljišta i šumarstvu kojim se osigurava pravilan izračun učinaka ugljika sadržanog u šumskoj biomasi iz koje se proizvodi energija.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

2.1. Pravna osnova

Prijedlog se temelji na članku 194. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije koji je pravna osnova mjera u području energetike. S obzirom na to da Ugovor obuhvaća posebnu pravnu osnovu za područje energetike, primjereno je pozvati se na njega.

2.2. Načelo supsidijarnosti

Načelo solidarnosti dio je ovog Prijedloga jer Unija nema isključive nadležnosti za politiku u području energije iz obnovljivih izvora. Prijedlog se nadovezuje na sve veću važnost energije kao političkog i ekonomskog izazova i njezinu blisku povezanost s političkim područjima sigurnosti opskrbe energijom, klimatskih promjena, unutarnjeg tržišta i društveno-gospodarskog razvoja.

Potreba za djelovanjem EU-a

Potrebno je djelovati na razini EU-a kako bi se osiguralo da države članice doprinesu troškovno učinkovitom i zajedničkom postizanju obvezujućeg cilja od najmanje 27 % udjela energije iz obnovljivih izvora. Države članice trebaju utvrditi svoje razine ambicioznosti, uključujući korake kako to postići koji odgovaraju nacionalnim okolnostima i sklonostima. Linearan slijed koraka na razini EU-a olakšat će praćenje napretka prema ostvarenju cilja na razini EU-a bez da ga se nameće pojedinačnim državama članicama. Potrebno je progresivno otvarati potporu električnoj energiji iz obnovljivih izvora kako bi se u obzir uzela fragmentacija unutarnjeg tržišta i omogućilo prekogranično trgovanje, posebno kad je riječ o zajedničkim pravilima o gorivima namijenjenima uporabi u prometu.

EU je u pogledu sektora električne energije uspostavio jedinstveno integrirano energetsko tržište čija se glavna načela, pravila za postupanje u slučaju zajedničkih problema i pravila o prekograničnim pitanjima utvrđuju na razini EU-a. Proizlazi i da je takve prekogranične aspekte energije iz obnovljivih izvora potrebno obuhvatiti posebnim pravilima na razini EU-a.

Neki rizici za održivost povezani s razvojem bioenergije prekogranični su i stoga ih je lakše rješavati na razini EU-a. To su posebice učinci na okoliš poput klimatskih promjena i gubitka bioraznolikosti. Potreban je usklađen okvir EU-a za održivost biomase s obzirom na njezinu uporabu u grijanju i energetici kako bi se olakšalo trgovanje biomasom i promicalo unutarnje tržište gorivima dobivenima iz biomase.

Analiza pokazuje da bi se djelovanjem samo na razini država članica vjerojatno poremetilo i fragmentiralo unutarnje tržište energije, s posljedicom viših ukupnih troškova i manje uporabe energije iz obnovljivih izvora u Uniji.

Dodana vrijednost za EU

U sektoru grijanja i hlađenja troši se gotovo 50 % energije u EU-u, a 75 % potrošnje u EU-u u tom sektoru temelji se na fosilnim gorivima. Nepostojanje strategije na razini EU-a povećalo je nesigurnost za ulagače i otvorilo prostor fragmentaciji lokalnih tržišta, potrošačima je otežan izbor temeljen na njihovim sklonostima, a manjkaju i regulatorne politike kojima bi se poticala decentralizirana proizvodnja energije. EU bi usmjeravanjem tog sektora mogao pridonijeti stvaranju integriranog EU-ova tržišta energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja. Državama članicama na raspolaganju su mogućnosti kako osloboditi neiskorišteni potencijal u sektoru grijanja i hlađenja.

S obzirom na lokalnu dimenziju grijanja i hlađenja, Prijedlogom se uspostavlja sveukupan okvir za poticanje energije iz obnovljivih izvora u tom sektoru, dok se državama članicama omogućuje troškovno najučinkovitija prilagodba na lokalne okolnosti.

U prometu se potroši oko trećine ukupne potraživane energije u EU-u, gotovo sve iz nafte. U prometnom je sektoru prijelaz na alternativne oblike energije s niskom razinom emisija već započeo, potaknut i postojećom Direktivom o energiji iz obnovljivih izvora, ali sektor i dalje znatno zaostaje za drugima iz više razloga kao što su nepostojanje jakih poticaja za inoviranje u području oblika energije i tehnologija potrebnih za dugoročnu dekarbonizaciju i energetske diverzifikacije prometa te infrastrukturni problemi povezani s elektrifikacijom (što se rješava provedbom Direktive o alternativnim gorivima i predloženim mjerama u okviru preispitivanja Direktive o energetske svojstvima zgrada).

Zajedničkim djelovanjem na razini EU-a osigurat će se troškovno najučinkovitije postizanje ciljeva politike (npr. razvoj dekarbonizacijskog potencijala naprednih biogoriva).

Energetskim i klimatskim okvirom EU-a za energiju iz obnovljivih izvora do 2030. lakše će biti pratiti energetske politike država članica i podupirati ih u ostvarenju održivog, sigurnog i cjenovno pristupačnog energetskeg sustava za europske građane. Države članice mogu na temelju predvidivog regulatornog okvira EU-a za sektor energije iz obnovljivih izvora do 2030. kojim se podupire europeizacija politike kojom se uređuje to područje, točnije jača tržišni pristup obnovljivim izvorima i promiče otvaranje prekogranične potpore, bolje oblikovati nacionalne politike kako bi ih uskladile s ciljem za 2020., čime se osigurava usklađenost politika u području energije iz obnovljivih izvora s drugim energetske i klimatske ciljevima, konkretnije Sustavom za trgovanje emisijama, Uredbom o podjeli napora i EU-ovim ciljem energetske učinkovitosti za 2030. Okvir na razini EU-a kojim se utvrđuju nadređena načela za programe potpore značio bi sigurnost za ulagače koje je u prošlosti možda manjkalo zbog privremenosti, a ponekad i retroaktivnosti mjera koje su poduzimale neke države članice.

Djelujući na razini EU-a ukloniti bi se moglo nekoliko prepreka javnim i privatnim ulaganjima (npr. povezanima s postupcima odobravanja), čime bi se riješio problem manjka koordinacije među tijelima za odobravanje na nacionalnoj razini i potakao administrativni kapacitet provedbe prekograničnih projekata i programa potpore.

Djelovanjem EU-a unutar regulatornog će se okvira na razini EU-a postići sigurnost za ulagače, dosljedna i troškovno učinkovita uporaba energije iz obnovljivih izvora u EU-u te učinkovito funkcioniranje unutarnjeg tržišta energije, a pritom poštovati potencijal država članica da proizvode energiju iz različitih obnovljivih izvora prema željenoj kombinaciji izvora energije.

Države članice u tom pogledu zadržavaju široko diskrecijsko pravo i fleksibilnost u davanju prednosti razvoju energije iz obnovljivih izvora u bilo kojem sektoru svojeg gospodarstva kako to odgovara njihovu nacionalnom potencijalu i okolnostima, uključujući mogućnost postizanja cilja na razini EU-a podupiranjem uporabe energije iz obnovljivih izvora u drugim državama članicama, u skladu s prijedlozima o oblikovanju tržišta.

Prijedlog je stoga u skladu s načelom supsidijarnosti.

2.3. Načelo proporcionalnosti i odabir instrumenata

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti jer se njime utvrđuje djelovanje EU-a kojim se osigurava postizanje cilja od najmanje 27 %, a pritom se državama članicama ostavlja fleksibilnost da provedu planirane mjere i razviju sektor energije iz obnovljivih izvora kako najbolje odgovara njihovoj situaciji, sklonostima i potencijalu, pod uvjetom da zajednički dosegnu cilj od najmanje 27 %.

Cilj na razini EU-a temeljni je pomak u okviru politike za 2030., od zakonski obvezujućih nacionalnih ciljeva kojima se državama članicama ostavlja veliko diskrecijsko pravo u pogledu nacionalnih mjera do zakonski obvezujućeg cilja za Europsku uniju u cjelini. U tom kontekstu isključivo nacionalnim mjerama troškovno bi se neučinkovito i neravnomjerno raspodijelili naponi u EU-u, zbog čega bi udio energije iz obnovljivih izvora u EU-u bio nedostatan, moguće niži od dogovorenog cilja. Isključivo nacionalnim mjerama koordiniranim u skladu s predloženim mehanizmima upravljanja ne bi se u dovoljnoj mjeri zajamčili troškovno učinkovito ispunjenje cilja, izbjegavanje okorištavanja u državama članicama ni smanjenje fragmentacije tržišta. Djelovanje na razini EU-a može stvoriti čvrst i stabilan okvir za zajedničko i troškovno učinkovito postizanje obvezujućeg cilja Unije od najmanje 27 % udjela energije iz obnovljivih izvora do 2030., uz pravednu raspodjelu napora država članica i ne prelazeći ono što je potrebno za najveću troškovnu učinkovitost zajedničkih nastojanja.

Kad je riječ o sektorskim odredbama, u sektoru grijanja i hlađenja troši se gotovo 50 % energije u EU-u, a 75 % potrebnog goriva za grijanje i hlađenje u EU-u fosilnog je podrijetla. Dekarbonizacija tog sektora stoga je ključna da bi EU mogao doseći dugoročne dekarbonizacijske ciljeve i povećati sigurnost opskrbe. Do 2030. gotovo polovina³ doprinosa EU-ovu cilju energije iz obnovljivih izvora trebala bi doći iz grijanja i hlađenja. To pokazuje da je u tom sektoru potrebno djelovati. Predloženim se mogućnostima za grijanje i hlađenje države članice usmjeravaju u odabiru pristupa olakšavanju ulaska energije iz obnovljivih izvora u taj sektor i pridonosi postizanju tog troškovno učinkovitog udjela, a pritom im se ostavlja puna fleksibilnost u oblikovanju njihovih integriranih klimatskih i energetske planova. Ako sve države članice donesu predloženu mjeru, time bi se premostila otprilike četvrtina jaza između onog što bi se ostvarilo ako se postojeća politika ne promijeni i cilja na razini EU-a od barem 27 %.

Ne zadire se u važne nacionalne ovlasti poput prava država članica da utvrde uvjete za iskorištavanje svojih energetske resursa, njihova odabira tehnologija u području energetike i opće strukture njihove opskrbe energijom. Okvir EU-a za održivost bioenergije uključuje minimalne kriterije za dokazivanje održive proizvodnje i učinkovite uporabe biomase u sektorima prometa, grijanja i energetike. Nove odredbe o održivosti slijede pristup temeljen na riziku i primjenjuju se samo na velike toplane i elektrane.

Proporcionalnost se osigurava ravnotežom između ciljeva konkurentnosti, sigurnosti opskrbe i održivosti te uzimajući u obzir dugoročne koristi predloženog djelovanja nakon 2030., a ne samo na temelju kratkoročnih i srednjoročnih učinaka.

³ Prema scenariju PRIMES EU2027 40 % ukupne potrošnje energije.

Nametnuta ograničenja stoga su proporcionalna cilju.

2.4. Odabir instrumenta

Odabrani je instrument direktiva koju države članice moraju provesti. Direktiva je primjeren instrument za promicanje energije iz obnovljivih izvora jer se u njoj jasno utvrđuju ciljevi EU-a, a državama članicama ostavlja dovoljno fleksibilnosti da je provedu kako smatraju najboljim u skladu s nacionalnim okolnostima. Stoga su odredbe o obvezujućem djelovanju ograničene, a uključene samo radi povećanja troškovno učinkovitog uvođenja u Uniji (npr. članak 5. Prijedloga o djelomičnom obveznom otvaranju programa potpore).

Prijedlogom se bitno mijenja Direktiva o energiji iz obnovljivih izvora, a preinačivanjem omogućuje donošenje jedinstvenog zakonodavnog teksta koji sadržava željene promjene, kojim se one kodificiraju s neizmijenjenim odredbama ranijeg akta i kojim se taj akt stavlja izvan snage. Stoga je preinaka Direktive odgovarajući instrument i u skladu je s obvezama koje je Komisija preuzela Međuinstitucijskim sporazumom o boljoj izradi zakonodavstva⁴.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINKA

3.1. Evaluacija u okviru programa REFIT

Evaluacija Direktive o energiji iz obnovljivih izvora u okviru Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT) provedena je između 2014. i 2016. Njezini su rezultati navedeni u zasebnom radnom dokumentu službi o evaluaciji u okviru programa REFIT predstavljenom zajedno s procjenom učinka priloženom Prijedlogu.

Evaluacijom u okviru programa REFIT zaključeno je da je cilj održivog povećanja udjela energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji u EU-u ostvaren. Obvezujući nacionalni ciljevi, nacionalni akcijski planovi za obnovljive izvore energije i dvogodišnje praćenje predviđeni Direktivom o energiji iz obnovljivih izvora bili su posebno djelotvorni za promicanje transparentnosti za ulagače i druge gospodarske subjekte te su se njima osigurale visokokvalitetne informacije o tržištima energije iz obnovljivih izvora i politikama u državama članicama. O tome svjedoči brzo povećanje udjela energija iz obnovljivih izvora nakon donošenja Direktive, s 10,4 % 2007. na 17 % 2015.

Te su zakonske odredbe te dodatne nacionalne politike i druge neregulatorne mjere pridonijele sveukupnom ostvarenju energetske i klimatske ciljeve EU-a, čime su smanjene emisije stakleničkih plinova, povećana sigurnost opskrbe energijom, osiguran predvodnički položaj u inovacijama, otvorena radna mjesta, osigurano javno prihvaćanje i potaknut regionalni razvoj. Te su se odredbe, politike i mjere pokazale relevantnima, dosljednima, učinkovitima i djelotvornima i proizvele su dodanu vrijednost za sveukupne energetske i klimatske ciljeve EU-a. Energija iz obnovljivih izvora trenutačno je jedino dekarbonizacijsko rješenje u energetske sektoru koje se uvodi brzinom približno jednakom traženoj prema dugoročnim scenarijima Međunarodne agencije za energetiku (IEA) za ograničavanje globalnog porasta temperature na 2 °C u odnosu na predindustrijsku razinu.

Međutim, iako su EU u cjelini i sve države članice osim jedne trenutačno na pravom putu za ostvarenje ukupnih ciljeva u području energije iz obnovljivih izvora do 2020., postići će ih se samo ako države članice nastave promicati uporabu tog oblika energije kako bi tako bile u stanju pratiti sve uzlazniji tempo njihova uvođenja. Potrebno je učiniti više kako bi se trenutačna stopa uvođenja energije iz obnovljivih izvora u sektor prometa povećala i tako osigurao sektorski cilj od 10 %. Konkretno, regulatorna nesigurnost uzrokovana dugotrajnom

⁴ SL L 123, 12. svibnja 2016., str. 1.

političkom raspravom o tome kako u obzir uzeti rizik neizravne prenamjene zemljišta povezan s biogorivima proizvedenima iz prehrambenih sirovina negativno je utjecala na uvođenje energije iz obnovljivih izvora u sektor prometa.

3.2. Savjetovanja s dionicima

3.2.1. Metode savjetovanja, glavni ciljani sektori i opći profil ispitanika

Tijekom pripreme prijedloga uključen je bio niz dionika, među ostalim države članice i nacionalna regulatorna tijela. Održane su brojne bilateralne rasprave, savjetovanje u trajanju od 12 tjedana, radionica s dionicima 5. veljače 2016. te rasprava u okviru Europskog regulatornog foruma za električnu energiju posvećena toj temi.

Javno savjetovanje pokrenuto je 18. studenoga 2015. i trajalo je do 10. veljače 2016. Komisija je zaprimila 614 odgovora. Od toga su nacionalne organizacije i organizacije na razini EU-a poslale 340, tj. 58 % svih odgovora. Od tog su broja 110 uputila industrijska udruženja (18 % svih odgovora), a 90 je pristiglo iz industrije energije iz obnovljivih izvora. Od poduzeća je izravno pristiglo 186 odgovora (30 %). U savjetovanju su sudjelovala 22 regionalna ili lokalna tijela i 19 nacionalnih vlada. Važno je naglasiti znatno sudjelovanje građana, energetske zadruge i nevladinih organizacija.

Komisija je od 10. veljače do 10. svibnja 2016. provela i internetsko javno savjetovanje o održivosti bioenergije u okviru kojeg je zaprimljeno više od 950 odgovora. To je dopunjeno tematskom konferencijom s dionicima održanom 12. svibnja 2016.

3.2.2. Sažetak stajališta dionika

Iscrpnim je pregledom odgovora zaprimljenih u okviru javnog savjetovanja potvrđeno da su ispitanici uvelike sličnog stajališta o više elemenata obuhvaćenih tim savjetovanjem, među ostalim o tome da je potreban stabilan i predvidljiv pravni okvir EU-a za energiju iz obnovljivih izvora, o važnosti utvrđivanja dopunjujućih mjera u preinaci Direktive kako bi se osigurao obavezujući cilj od najmanje 27 % na razini EU-a i o važnosti razvijanja tržišta pogodnog za taj oblik energije. Međutim, dionici su podijeljeni kad je riječ o drugim pitanjima, primjerice zemljopisnom području primjene programa potpore i prepuštanju energije iz obnovljivih izvora tržišnim uvjetima (npr. odgovornosti za prioritetno dispečiranje i odstupanje).

Kad je riječ o ulozi privatnih i javnih tijela na tržištu električne energije, snažno se podupire dodatno djelovanje EU-a kojim se jača položaj potrošača električne energije i lokalnih tijela. U velikoj se većini odgovora podupiru čvršća pravila EU-a kojima bi se jamčilo da potrošači mogu proizvoditi i pohranjivati vlastitu toplinsku i električnu energiju iz obnovljivih izvora te bez diskriminacije i nepotrebnih komplikacija sudjelovati na svim relevantnim tržištima energije, uključujući posredstvom agregatora. Mnogi ispitanici podupiru povećanje kratkoročne izloženosti sustava vlastite potrošnje tržištu, pri čemu cijenu viška električne energije unijetog u mrežu utvrđuju u iznosu veleprodajne tržišne cijene. Međutim, više proizvođača energije iz obnovljivih izvora naglasilo je da su programi potpore temeljeni na tržištu i dalje tijekom prijelaznog razdoblja prema reformiranom obliku tržišta potrebni za manje sustave vlastite potrošnje. Nekoliko ispitanika podupire olakšan pristup financiranju za lokalne inicijative povezane s energijom iz obnovljivih izvora.

Dionici naglašavaju da treba spriječiti retroaktivne izmjene programa potpore. Drugi su elementi utvrđeni važnima za povećanje stabilnosti ulaganja; uključuju uklanjanje administrativnih prepreka, dodatnu integraciju tržišta i ojačanu zaštitu ulaganja u stupnju većem od predviđenog Ugovorom o energetskej povelji. Nekoliko ispitanika naglasilo je nužnost brze provedbe preinake Direktive, puno prije 2021., kako bi se ulagačima odaslali pravovremeni politički signali i razjasnila perspektiva.

Nekoliko država članica konkretno je navelo da je potrebno zajamčiti pravo država članica da odaberu vlastitu kombinaciju izvora energije i razvijaju tehnologije povezane s energijom iz obnovljivih izvora za koje su se, npr. radi diverzifikacije, odlučile, posebice pri oblikovanju programa potpore. Naglasile su i da je tržišnu integraciju energije iz obnovljivih izvora potrebno koordinirano organizirati i da ju se ne smije isključivo prepustiti fragmentiranim procedurama koje ovise o pojedinačnim rasporedima obavješćivanja država članica.

Naposljetku, čvrst pravni okvir ugrađen u Direktivi o energiji iz obnovljivih izvora smatra se ključnim za ostvarenje cilja EU-a od najmanje 27 % udjela tog oblika energije do 2030. Većina ispitanika daje prednost preventivnim mjerama kako bi se izbjegao jaz u ostvarenju cilja, ali smatra i da je za takav slučaj potrebno predvidjeti provedbene korektivne mjere. Neki dionici, npr. energetske regulatori, naglasili su da je potrebno osigurati dosljednost svih dopunskih mjera s nacionalnim programima potpore.

Iz javnog je savjetovanja proizašlo da su među glavnim preprekama većoj uporabi energije iz obnovljivih izvora u sektoru prometa manjak stabilnog okvira politike nakon 2020., dugotrajna debata o održivosti biogoriva i visoka cijena električnih vozila. Osim toga, velika većina ispitanika navela je da bi propisivanje obveze uvođenja goriva na razini EU-a bilo djelotvorno ili vrlo djelotvorno za promicanje potrošnje održivih obnovljivih goriva u sektoru prometa EU-a i povećanje udjela električnih automobila.

Na Europskom regulatornom forumu za električnu energiju održanom 13. – 14. lipnja 2016. u Firenci sudjelovale su države članice, nacionalna regulatorna tijela i ključni dionici te je zaključeno da bi okvir za energiju iz obnovljivih izvora nakon 2020. trebalo temeljiti na poboljšanom obliku tržišta, prikladnom za punu integraciju tog oblika energije, jasnom signalu cijene ugljika iz ojačanog ETS-a i da bi posebna potpora tom obliku energije, kad je i ako je potrebna, trebala biti tržišno temeljena i uzrokovati najmanje moguće poremećaje na tržištu. U tu je svrhu Forum pozvao Komisiju da kao dio revizije Direktive o energiji iz obnovljivih izvora razvije zajednička pravila o programima potpore kojima se olakšava tržišno temeljen i regionalniji pristup energiji iz obnovljivih izvora.

Javno savjetovanje o održivosti bioenergije pokazalo je da se stajališta o koristima i rizicima bioenergije i potrebi za novom politikom EU-a razilaze. No, nadmoćna je većina ispitanika kao glavni cilj politike održivosti bioenergije navela ublažavanje klimatskih promjena.

Više javnih tijela, javnih poduzeća, proizvođača biogoriva i tekućih biogoriva, poduzeća u području šumarstva i nekoliko država članica navelo je da prednost daju osnovnom scenariju, tj. neuvođenju dodatnih zahtjeva održivosti na razini EU-a. Jedan od glavnih navedenih razloga postojanje je drugog zakonodavstva koje obuhvaća moguće rizike povezane s biomasom za energiju i rizik pretjeranog administrativnog opterećenja.

S druge strane, brojni proizvođači i korisnici bioenergije u EU-u te više država članica podupiru dodatno djelovanje EU-a kako bi se kriteriji održivosti na razini EU-a proširili na biomasu koja se koristi za grijanje/hlađenje i proizvodnju električne energije. Stalni odbor EU-a za šumarstvo, savjetodavna skupina za djelovanje EU-a u području šumarstva, nedavno je podržao uvođenje kriterija održivosti za šumsku biomasu temeljenog na riziku.

Niz dionika podržava zahtjeve za učinkovitost pretvorbe biomase u energiju, među ostalim konkretno drvena industrija, uključujući proizvođače celuloze i papira, i ekološke nevladine organizacije. Nevladine organizacije podupiru i postojanje gornje granice ukupne uporabe bioenergije, ograničenja određenih sirovina ili izvora te ekološke i socijalne zahtjeve za proizvodnju biomase.

Općenito, dionici su zatražili dosljednost postupanja pri uvođenju mjera koje se odnose na posebne sirovine, neovisno o njihovoj krajnjoj uporabi: to primjerice znači da bi pravila

trebala biti jednaka za poljoprivrednu biomasu iz koje se proizvode biogoriva i za bioplin za grijanje i električnu energiju.

3.3. Prikupljanje i primjena stručnog znanja

Od vanjskih su suradnika naručene sljedeće glavne studije:

- Study on the impact assessment for a new Directive mainstreaming deployment of renewable energy and ensuring that the EU meets its 2030 renewable energy target - ECN, Oeko Institute, Eclareon, REBEL, SUER, BBH.
- Study on Technical Assistance in Realisation of the 2016 Report on Renewable Energy, in preparation of the Renewable Energy Package for the Period 2020-2030 in the European Union - Öko-Institut, E3-Modelling, Observ'ER, COWI.
- Supporting investments into renewable electricity in context of deep market integration of RES-e after 2020: Study on EU-, regional- and national-level options - Cambridge Economic Policy Associates (CEPA).
- Study on the sustainable and optimal use of biomass for energy in the EU beyond 2020 – PricewaterhouseCoopers, Vito, TU Wien, Utrecht University, INFRO, Rutter Soceco.
- Carbon impacts of biomass consumed in the EU - Forest Research UK, VTT, North Energy, Alterra.
- Study on impacts on resource efficiency on future EU demand for bioenergy, IISA, Idufor, EFI, Oeko Institute, IEEP.

3.4. Procjena učinka

U procjeni učinka priloženoj Prijedlogu nije iznesen tek niz opcija kojima se daje prednost, nego je svaka opcija politike detaljno analizirana, s postupnim prijelazom od scenarija uobičajene prakse (mogućnost 0.), koji podrazumijeva nastavak nacionalnih mjera, ali isključuje dodatno djelovanje na razini EU-a, do alternativnih scenarija koji uključuju sveobuhvatnije mjere na razini EU-a za pet područja navedenih u nastavku.

Odbor za nadzor regulative dao je 16. rujna 2016.⁵ prvo mišljenje o procjeni učinka i zatražio da je se ponovno podnese. To je nakon provedene revizije i učinjeno 17. listopada 2016., nakon čega je Odbor za nadzor regulative dao drugo, negativno mišljenje 4. listopada 2016., ali nije zatražio dodatnu reviziju procjene učinka ni njezino ponovno podnošenje.

S obzirom na navedeno Komisija je smatrala shodnim nastaviti započeto na preinaci Prijedloga Direktive o energiji iz obnovljivih izvora, pritom uzimajući u obzir zadržku izraženu u drugom mišljenju Odbora za nadzor regulative. Točnije, odlučila se za razmjernije i manje opterećujuće odredbe za sektor grijanja i hlađenja u kombinaciji s ojačanim odredbama u okviru upravljanja kako bi se ostvarili ciljevi za 2030. Osigurala je i punu usklađenost i dopunjavanje odredaba Prijedloga s pravilima o državnim potporama te da se tim odredbama ne ugroze njezine nadležnosti u području državnih potpora. Predložene su odredbe opća načela koja zahtijevaju (gdje je to potrebno) korištenje troškovno učinkovitih programa temeljenih na tržištu. To je u potpunosti u skladu s novim oblikom tržišta i pomaže smanjiti troškove poreznih obveznika i potrošača električne energije. Odredbama se dodatno podupire sigurnost za ulagače u razdoblju 2021. – 2030. Komisija je uzela u obzir sve ciljeve

⁵ Mišljenja su dostupna ovdje:

http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm. Konkretnije napomene o primjedbama Odbora nalaze se u Prilogu I. procjeni učinka priloženoj ovom Prijedlogu.

energetske unije. Ističe neizbježne nesigurnosti procjene jaza koji treba premostiti, to da je obvezujući cilj od 27 % na razini EU-a minimalan i da su potrebni stabilni i pravodobni poticaji za ulaganja čija je realizacija dugoročna. S obzirom na navedeno Komisija smatra da je sveukupan paket mjera razmjernan postojećim problemima. To se detaljnije razrađuje u ovom poglavlju.

(i) Opcije povećanja udjela energije iz obnovljivih izvora u sektoru električne energije (RES-E)

a) Zajednički europski okvir za programe potpore: 1. uporaba isključivo tržišnih mehanizama; 2. europski okvir za troškovno učinkovitu potporu temeljenu na tržištu; 3. obavezan prijelaz na potporu ulaganju.

Direktiva o energiji iz obnovljivih izvora dopušta programe potpore, ali odluku o tome prepušta državama članicama. To se pokazalo neoptimalnim jer su države članice uvodile programe potpore koji su potom bili često mijenjani ili retroaktivno povučeni. To je smanjilo povjerenje ulagača. U preinaci Direktive o energiji iz obnovljivih izvora potrebna su jasnija pravila kako bi se to povjerenje povećalo.

U tom kontekstu opcijom 2. uvode se načela za programe potpore koje države članice mogu uspostaviti i koji su još potrebni kako bi se privukla ulaganja dostatna za postizanje cilja Unije za 2030. Ta opcija uključuje načela oblikovanja za uporabu u programima potpore država članica i zaštitu ulagača od retroaktivnih promjena. Tim se načelima ne dovode u pitanje pravila o državnim potporama.

Kad je riječ o tom sektoru, Odbor za nadzor regulative smatrao je da je postojećim smjernicama o državnim potporama već zahvaćena većina pitanja iz procjene učinka i da su u obzir uzeti klimatski i energetske ciljevi za 2030.

To je politička mjera kako bi se ta načela učvrstila u zakonodavstvu. Tim će se odredbama tako poduprijeti europeizacija politike u području energije iz obnovljivih izvora, čime će taj oblik energije postati spreman za tržište, i osigurati sigurnost za ulagače do 2030. Više o tome navodi se u Prilogu 1. procjeni učinka. U tom se kontekstu predloženim okvirom utvrđuju načela oblikovanja kojima se i. osigurava dostatna sigurnost za ulagače u razdoblju 2021. – 2030. i ii. zahtijeva (gdje je to potrebno) uporaba troškovno učinkovitih programa temeljenih na tržištu zasnovanih na novom obliku najbolje prakse. Načela u ovom Prijedlogu u skladu su s Komisijinim Smjernicama o državnim potporama za zaštitu okoliša i energiju i dodatno ih nadograđuju u više područja, primjerice prekograničnom sudjelovanju.

Tim se okvirom djelotvorno osigurava dostatna sigurnost za ulagače tako što se u skladu s načelima temeljenima na tržištu i na temelju najbolje prakse utvrđuju opća načela oblikovanja koja će vrijediti od 2021. do 2030.

Okvir je razmjernan i nije pretjerano preskriptivan jer su pravila općenita, a poštuje se i načelo supsidijarnosti jer se u potpunosti uzima u obzir pravo država članica da odrede svoju kombinaciju izvora energije. U tu je svrhu u postojećem regulatornom okviru potrebno definirati vezu, s jedne strane, prava država članica da odaberu vlastitu kombinaciju izvora energije i razvijaju tehnologije povezane s energijom iz obnovljivih izvora za koje su se, npr. radi diverzifikacije, odlučile, i, s druge strane, osiguranja tržišnog natjecanja konkurentnih tehnologija. Podnošenje tih osnovnih načela energetskeg okvira za Europu Vijeću i Europskom parlamentu izgradit će legitimitet i javno prihvaćanje plana za integraciju tržišta.

Više država članica i raznih dionika, među ostalim regulatora⁶, zatražilo je da se takav okvir uključi u Prijedlog, usklađen s primjenjivim pravilima o državnim potporama.

b) Koordinirani regionalni pristup: 1. obvezna regionalna potpora; 2. obvezno djelomično otvaranje programa potpore prekograničnom sudjelovanju.

U ovom se Prijedlogu odražava druga opcija (opcija 1. u izvješću o procjeni učinka) kako bi se uvela obveza djelomičnog otvaranja programa potpore RES-E prekograničnom sudjelovanju. Ta opcija omogućuje niže ukupne troškove sustava i potpore jer se osigurava da se sredstva ulažu ondje gdje su potencijal i drugi uvjeti najpovoljniji. Rezultati procjene učinka pokazuju da bi se tom mjerom troškovi energetskog sustava smanjivali za milijardu EUR godišnje od 2021. do 2030., dok bi se troškovi potpore energiji iz obnovljivih izvora koje snosi potrošač smanjili za 3 %.

Opcija je razmjerna jer se predlaže postupno djelomično otvaranje, u skladu s razinom fizičke međupovezanosti. Poštuje se supsidijarnost jer se države članice ne ograničava u oblikovanju programa potpore te tako ne utječe na njihovo pravo određivanja vlastite kombinacije izvora energije.

c) Financijski instrument usmjeren na energiju iz obnovljivih izvora: 1. financijski instrument na razini EU-a sa širokim kriterijima prihvatljivosti; 2. financijski instrument na razini EU-a kojim se podupiru rizičniji projekti RES.

U tom je području cilj poboljšati uporabu sredstava koja se pružaju postojećim ili novim financijskim instrumentima kako bi se podržale visoke ambicije država članica u uvođenju energije iz obnovljivih izvora. Pojednostavnosti takvog okvira trebale bi se utvrditi u kontekstu pripreme višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027.

d) Administrativno pojednostavnjenje: 1. ojačane odredbe s jedinstvenom kontaktnom točkom, vremenskim rasponima i olakšanim procedurama za obnovu kapaciteta; 2. omogućivanje vremenski ograničenih postupaka uvođenjem automatskog odobravanja i jednostavnog obavješćivanja za male projekte.

U ovom se Prijedlogu prednost daje kombinaciji opcija 1. i 2. u cilju uspostavljanja postupka odobravanja dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora s jednim imenovanim tijelom (jedinstvena kontaktna točka), utvrđivanja najduljeg mogućeg roka za taj postupak, jednostavnog obavješćivanja operatora distribucijskog sustava kad je riječ o manjim projektima i uvođenja posebne odredbe o ubrzanju tog postupka kad je riječ o obnovi postojećih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. Ta opcija podnositeljima zahtjeva omogućuje jasnije, transparentnije, predvidljivije i kraće postupke izdavanja dozvola.

Razmjerna je jer u velikoj mjeri predstavlja provedbu postupaka najboljih praksi koji već postoje u nekim državama članicama. Njezini troškovi nisu visoki. Supsidijarnost se poštuje jer države članice odlučuju o tome kako organizirati jedinstvene kontaktne točke. Ne utječe se na postupak izdavanja dozvola.

(ii) Opcije povećanja udjela energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja (RES-H&C):

a) uvođenje obnovljivih izvora energije u opskrbu grijanjem i hlađenjem: 0. nastavak postojećih nacionalnih mjera bez djelovanja EU-a; 1. uvođenje obveze RES H&C za opskrbljivače fosilnim gorivima; 2. ista obveza, ali za sve opskrbljivače gorivima.

⁶ Vidjeti npr. zaključke sastanka Europskog regulatornog foruma za električnu energiju održanog 13. – 14. lipnja 2016.: „Forum poziva Komisiju da kao dio revizije Direktive o energiji iz obnovljivih izvora razvije zajednička pravila o programima potpore kojima se olakšava tržišno temeljen i regionalni pristup energiji iz obnovljivih izvora”.

Prednost se daje opciji 2. prema kojoj opskrbljivači koje imenuju države članice i koji pokrivaju barem 50 % opskrbe energijom trebaju postupno uvoditi energiju iz obnovljivih izvora tako da u ukupnoj godišnjoj prodanoj količini udio te energije raste za jedan postotni bod godišnje do 2030.

Kad je riječ o tom sektoru, Odbor za nadzor regulative izrazio je dvojbu u to je li uvođenje obveze opskrbljivačima grijanjem i hlađenjem razmjerno. Kako bi se te neudomice uklonile, u trenutačnom je Prijedlogu umjesto obveze državama članicama na raspolaganje stavljeno više mogućnosti te je tako osigurana fleksibilnost provedbe na nacionalnoj razini.

Uzimajući u obzir to da se na sektor grijanja i hlađenja odnosi gotovo polovina ukupne potrošnje energije u EU-u⁷, a da se udio energije iz obnovljivih izvora u tom sektoru povećao za manje od 3 postotna boda od 2009. do 2015., dok se njezin udio u električnoj energiji povećao u istom razdoblju za više od 8 postotnih bodova, u tom su sektoru potrebne ambiciozne, ali i fleksibilne mjere.

Ta je opcija razmjerna jer ne prelazi ono što je potrebno za povećanje uporabe u sektoru RES-H&C na razini EU-a i jer pretjerano ne opterećuje MSP-ove.

Dosljedna je s Direktivom o energetske učinkovitosti i Direktivom o energetskim svojstvima zgrada i dopunjuje ih. Energetska učinkovitost u sektoru grijanja i hlađenja promiče se energetskim uštedama i renoviranjem, posebno u građevinskom sektoru. Opcijama koje se odnose na grijanje i hlađenje usporedno bi se s navedenim ubrzao prijelaz s fosilnih goriva na energiju iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja i tako zahvatio i postojeći fond zgrada. Usmjerenim mjerama koje se odnose na uporabu energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem i korištenju energije na razini zgrada smanjit će se rizik ovisnosti o određenoj tehnologiji, tj. situacija u kojoj je posljedica pristupa temeljenog na energetske učinkovitosti samo zamjena tehnologija temeljenih na fosilnim gorivima učinkovitijim, ali svejedno fosilnim rješenjima.

b) Olakšavanje porasta udjela energije iz obnovljivih izvora i veće uporabe otpadne topline u sustavima centraliziranog grijanja i hlađenja: 1. razmjena najboljih praksi; 2. certifikati energetske učinkovitosti i otvaranje pristupa lokalnom sektoru grijanja i hlađenja; 3. mjere pod 1. i 2. zajedno s dodatnim, ojačanim okvirom za prava potrošača.

U ovom se Prijedlogu prednost daje opciji 3. Njome se potrošačima omogućuje da lokalno iz obnovljivih izvora proizvode toplinu i koriste se sustavom centraliziranog grijanja i hlađenja u kojem se rabi energija iz obnovljivih izvora kako bi se stvorile lokalne sinergije s drugim korisnicima, čime se stvara pozitivan društveni učinak. Dopuštanjem isključivanja iz mreže omogućilo bi se da se iz energije iz obnovljivih izvora između 2020. i 2030. proizvode dodatna količina topline i dodatno ublažilo klimatske promjene. Iako bi se dopuštanjem isključivanja moglo negativno utjecati na prihode lokalnih poduzeća za centralizirano grijanje i hlađenje, to bi bilo nadomješteno pozitivnim društvenim i ekološkim učincima.

Opcija je razmjerna jer će administrativno opterećenje biti izravno korelirano s razinom uvođenja sustava centraliziranog grijanja na nacionalnoj razini. Države članice s niskim udjelom centraliziranog grijanja neće biti pretjerano opterećene zbog postupka certificiranja, a traženje isključivanja vjerojatno će biti umjerenog obujma.

Na centralizirano grijanje i hlađenje odnosi se oko 10 % opskrbe energijom u EU-u. Ti sustavi omogućuju viši udio energije iz obnovljivih izvora u energetskom sustavu EU-a. Primjerice, neiskorišteni potencijal za korištenje industrijskih toplinskih crpki u centraliziranom grijanju golem je te se procjenjuje da više od četvrtine stanovništva EU-a živi u područjima

⁷ „Strategija EU-a za grijanje i hlađenje” (COM (2016) 51 final).

pogodnima za geotermalno centralizirano grijanje. Sustavi centraliziranog grijanja važna su infrastrukturna tehnologija kojom se olakšava povećanje ukupne učinkovitosti proizvodnje energije iz otpada u za to namijenjenim postrojenjima⁸.

Stariji sustavi centraliziranog grijanja i hlađenja moraju se razviti kako bi ih se uskladilo s povećanjem opskrbe energijom iz obnovljivih izvora. Međutim, trenutačna ulaganja u centralizirano grijanje i hlađenje nisu dovoljna za prijelaz na učinkovitu opskrbu tim oblikom energije.

Za mjere povećanja energetske učinkovitosti potrebna je relativno jednostavna administrativna potpora, ali njima bi se mogla znatno povećati uporaba energije iz obnovljivih izvora, što govori u prilog učinkovitosti mjere.

Ta je opcija razmjerna (jer na temelju transparentnog i usporedivog sustava stvara jednake uvjete za lokalne operatore centraliziranog grijanja i hlađenja, doprinositelje i korisnike topline) i njome se poštuje supsidijarnost (jer se pružaju načela, ali poštuje uloga nacionalnih i lokalnih tijela u uspostavi sustava za centralizirano grijanje i hlađenje).

(iii) Opcije povećanja udjela niskougljične energije i energije iz obnovljivih izvora u sektoru prometa (RES-T):

1. obveza uvođenja naprednih obnovljivih goriva na razini EU-a; 2. obveza uvođenja naprednih obnovljivih goriva namijenjenih uporabi u prometu na razini EU-a (uključujući napredna biogoriva), uz smanjenje udjela biogoriva proizvedenih iz prehrambenih sirovina pri čemu se dopušta niz različitih brzina i opsega smanjenja; 3. nadograđujući na opciji 2., namjenska obveza uvođenja obnovljivih goriva u zrakoplovstvo i pomorstvo na razini EU-a; 4. obveza smanjenja emisija stakleničkih plinova (nastavlja se na Direktivu o kakvoći goriva).

Odbor za nadzor regulative smatrao je da bi održivost biogoriva i njihov potencijalni doprinos cilju na razini Unije trebalo jasno specificirati i procijeniti jednako kao za druge oblike bioenergije. Zatražio je i da se razmotri dodatna opcija kojom bi se poboljšani kriteriji održivosti primjenjivali na sva biogoriva.

U procjeni učinka analizirane su četiri opcije politike za djelovanje EU-a kojim se promiču dekarbonizacija i energetska diverzifikacija goriva namijenjenih uporabi u prometu te je razmotrena neizravna prenamjena zemljišta povezana s biogorivima proizvedenima iz prehrambenih sirovina. U tom se kontekstu nadograđuje analiza razvijena u procjeni učinka priloženoj Direktivi o neizravnoj prenamjeni zemljišta; u procjeni učinka priloženoj ovom aktu procjenjuje se više opcija za jačanje postojećeg okvira održivosti za biogoriva, među ostalim proširivanjem i dodatnim smanjivanjem postojeće gornje granice za biogoriva proizvedena iz prehrambenih sirovina u razdoblju nakon 2020. kako bi se smanjile emisije uzrokovane neizravnom prenamjenom zemljišta. U dijelu procjene učinka posvećenom bioenergiji procijenjene su opcije za jačanje kriterija održivosti za bioenergiju, uključujući novi kriterij održivosti za šumsku biomasu (koja se koristi i za proizvodnju biogoriva) i proširenje kriterija održivosti na biomasu korištenu za grijanje i proizvodnju električne energije.

U ovom se Prijedlogu prednost daje opciji 2. jer se njome nadograđuje praksa u 25 država članica, koje su uvele obveze miješanja biogoriva, i industriji pruža veća sigurnost u vezi s budućom tržišnom potražnjom/količinom kad je riječ o naprednim biogorivima, što je potrebno za velika ulaganja i inovacije u sektoru. Opcijom će se omogućiti postupno

⁸ Persson & Muenster (2016). Current and future prospects for heat recovery from waste in European district heating systems: A literature and data review. Energy. Rujan 2016.

smanjenje udjela biogoriva proizvedenih iz prehrambenih sirovina, kako je navedeno u Strategiji za mobilnost s niskom razinom emisije iz srpnja 2016.⁹

U predloženom slijedu smanjenja uzeta su u obzir važna dosad realizirana ulaganja te je predviđeni tempo u skladu s realističnom brzinom uvođenja naprednih biogoriva na tržište. Provedba te opcije lakša je i jednostavnija jer nadograđuje opsežno administrativno iskustvo i iskustvo u provedbi politike stečeno na nacionalnoj razini.

Opcija kojoj se daje prednost obuhvaća pitanje emisija uzrokovanih neizravnom prenamjenom zemljišta i promiče nisku razinu emisija stakleničkih plinova nastalih uporabom naprednih biogoriva. Emisije uzrokovane neizravnom prenamjenom zemljišta mogu se znatno umanjiti postupnim smanjenjem udjela konvencionalnih biogoriva do 2030.; posebno se treba usredotočiti na biogoriva iz uljarica za koja su učinci navedene prenamjene viši. Osim toga, zahtjevom o minimalnom smanjenju emisija stakleničkih plinova promicala bi se optimalna ugljična učinkovitost novih postrojenja povezanih s biogorivima.

Komisija je u Strategiji za mobilnost s niskom razinom emisije navela da biogoriva proizvedena iz prehrambenih sirovina imaju ograničenu ulogu u dekarbonizaciji sektora prometa jer je njihov stvarni doprinos tome upitan. Suzakonodavci su u prijedlogu Direktivi o neizravnoj prenamjeni zemljišta prihvatili predloženi predostrožni pristup kojim se udio biogoriva proizvedenih iz prehrambenih sirovina ograničava na najviše 7 % do 2020. Priprema Direktive o neizravnoj prenamjeni zemljišta i vođenje pregovora o njoj odisali su regulatornom nesigurnošću koja je obeshrabrivala nova ulaganja u taj sektor.

Postupnim smanjenjem udjela biogoriva proizvedenih iz prehrambenih sirovina i njihovom zamjenom naprednijim biogorivima ostvarit će se potencijal dekarbonizacije sektora prometa. Međutim, važno je da se pri utvrđivanju tempa smanjenja udjela konvencionalnih goriva retrospektivno ne naruše poslovni modeli koji se potiču postojećom Direktivom. Stoga se predloženim postupnim smanjenjem udjela konvencionalnih biogoriva žele izbjeći neupotrebljiva imovina i neplanirani gubici radnih mjesta i pritom u obzir uzeti važna dosad realizirana ulaganja, a u skladu je i s realističnom brzinom uvođenja naprednih biogoriva na tržište. Točan slijed postupnog smanjenja utvrđen u ovom Prijedlogu odražava utemeljenu političku procjenu o tome što sačinjava uravnotežen pristup stabilnosti ulaganja i smanjenju emisija stakleničkih plinova u prometu.

(iv) Opcije jačanja položaja i informiranja potrošača energije iz obnovljivih izvora:

a) Omogućivanje da potrošači proizvode energiju iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i pohranjuju je: 1. smjernice EU-a o vlastitoj potrošnji; 2. omogućivanje da građani proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora za vlastitu potrošnju i pohranjuju je; 3. daljinska vlastita potrošnja za općine.

U ovom se Prijedlogu prednost daje opciji 2. jer se njome položaj potrošača i njihovo potencijalno sudjelovanje maksimalno jačaju, umanjuju troškovi razvoja mreže i troškovi mrežne distribucije te povećava doprinos krovnih fotonaponskih solarnih ćelija cilju koji se odnosi na energiju iz obnovljivih izvora.

Opcija je razmjerna (jer pravo na vlastitu potrošnju nije univerzalno) te se poštuje supsidijarnost (jer se ne sužava sloboda država članica da podupru određenu tehnologiju, nego samo stvara odgovarajući okvir za uvođenje decentralizirane proizvodnje energije iz obnovljivih izvora).

b) Otkrivanje informacija u pogledu električne energije iz obnovljivih izvora: 1. konsolidacija sustava jamstava o podrijetlu; 2. nadograđivanje opcije 1. tako što se propisuje obveza

⁹ „Europska strategija za mobilnost s niskom razinom emisije” (COM (2016) 501 final).

otkrivanja jamstava o podrijetlu; 3. nadograđivanje opcije 2. tako što se jamstva o podrijetlu proširuju na sve izvore proizvodnje električne energije.

U ovom se Prijedlogu prednost daje kombinaciji opcija 1. i 2. u cilju konsolidacije sustava i uvođenja obveze otkrivanja jamstava o podrijetlu u pogledu električne energije iz obnovljivih izvora. Time se postiže dobra ravnoteža i omogućuje povećanje transparentnosti sustava i povjerenja u njega, a izbjegavaju dodatni administrativni troškovi koji bi nastali proširenjem sustava na sve izvore proizvodnje.

Opcija je razmjerna jer se njome ne uvodi pretjerano administrativno opterećenje u upravljanju sustavom (posebno za manje proizvođače). Poštuje se supsidijarnost jer države članice mogu odabrati kako će upravljati sustavom.

c) Praćenje obnovljivih goriva korištenih u grijanju i hlađenju te prometu: 1. jamstva o podrijetlu proširena na obnovljiva plinovita goriva; 2. jamstva o podrijetlu proširena na obnovljiva tekuća i plinovita goriva; 3. razvoj alternativnog sustava praćenja za obnovljiva tekuća i plinovita goriva.

U ovom se prijedlogu prednost daje opciji 1. za plinovita, odnosno opciji 3. za tekuća goriva. Time se omogućuje pouzdanije praćenje obnovljivih goriva i tako osiguravaju koristi potrošačima, a smanjuju se rizici od prijevara, posebice u vezi s tekućim biogorivima. Takvim bi sustavima trebalo olakšati i prekograničnu trgovinu obnovljivim gorivima. Opcija u konačnici izgleda prikladnija od opcije 2. kad je riječ o tekućim gorivima jer je usklađenija s uspostavljenim administrativnim sustavima kojima se prati održivost tih goriva.

Opcija je razmjerna (jer nadograđuje postojeće sustave za biogoriva i jer se njome podržava najjednostavnija metoda za olakšavanje prekogranične trgovine obnovljivim plinovitim gorivima) i poštuje se supsidijarnost (jer je dosljedna s postojećim nacionalnim postupcima registracije obnovljivih tekućih i plinovitih goriva).

(v) Opcije kojima se osigurava postizanje cilja od najmanje 27 % udjela energije iz obnovljivih izvora 2030.:

a) Nacionalni ciljevi za 2020.: nacionalni ciljevi za 2020. kao osnovica u odnosu na osnovni scenarij.

U ovom je Prijedlogu prednost dana opciji 1., tj. tome da ciljevi za 2020. budu osnovni scenarij nakon 2020. Opcija zadržavanja ciljeva za 2020. uključuje zaštitni mehanizam i ne zahtijeva dodatan napor, pod uvjetom da države članice ostvare navedeni cilj.

Opcija je razmjerna (jer ne zahtijeva dodatan napor, pod uvjetom da države članice ostvare navedeni cilj) i poštuje se supsidijarnost (jer se tek vremenski produljuju ciljevi o kojima su se države članice već usuglasile).

Treba pripomenuti da su sve druge opcije povezane s ostvarenjem cilja od najmanje 27 % udjela energije iz obnovljivih izvora do 2030. obuhvaćene Uredbom o upravljanju energetsom unijom, dok je obveza cilja od najmanje 27 % u EU-u dio Prijedloga.

b) Tempo: ravnomjeran ili neravnomjeran.

U ovom je Prijedlogu prednost dana opciji 1., kojom se utvrđuje ravnomjeran tempo od cilja za 2020. do 2030. godine. Pruža veću sigurnost, troškovi bi trebali biti manji te bi se trebali moći izbjeći rizici povezani s ostvarenjem cilja za 2030.

Opcija je razmjerna (jer ne utječe odviše na troškove uvođenja budući da su tehnološka saznanja o zrelih tehnologijama uglavnom iskorištena) i poštuje se supsidijarnost (to je jednostavno način mjerenja napretka ka cilju na razini EU-a o kojem su se suglasile države članice).

c) Mehanizmi za izbjegavanje nedostatka ambicioznosti prema postizanju EU-ova cilja u području energije iz obnovljivih izvora: 1. revidirati ambicioznost nacionalnih planova; 2. uključiti odredbu o preispitivanju kako bi se u kasnijoj fazi prema potrebi mogli predložiti dodatni mehanizmi na razini EU-a za postizanje cilja; 3. povećati ambicioznost mjera na razini EU-a; 4. odrediti obvezujuće nacionalne ciljeve.

U Prijedlogu povezanom s upravljanjem energetsom unijom prednost je dana kombinaciji opcija 1. i 2., oslanjajući se na proces upravljanja kako bi se ostvario cilj od najmanje 27 %, odnosno odredbu o preispitivanju kako bi se, ako je to potrebno, predložile dodatne mjere na razini EU-a. Smatra se da druge opcije nisu političke izvedive te se o njima možda neće biti moguće dogovoriti bez prejudiciranja sljedećeg srednjoročnog proračunskog okvira.

Taj je pristup razmjernan (jer se dodatne mjere koje se financiraju na razini EU-a ne pokreću automatski) i poštuje se supsidijarnost (jer je odluka o ulaganju dodatnih napora prepuštena državama članicama).

d) Mehanizmi za izbjegavanje i premošćivanje jaza: 1. revidirati nacionalne planove; 2. uključiti odredbu o preispitivanju kako bi se u kasnijoj fazi prema potrebi mogli predložiti dodatni mehanizmi na razini EU-a za postizanje cilja; 3. povećati ambicioznost mjera na razini EU-a; 4. odrediti obvezujuće nacionalne ciljeve.

U prijedlogu povezanom s upravljanjem energetsom unijom prednost je dana varijanti opcije 3. jer uključuje najizvedljiviji način premošćivanja jaza u ostvarenju cilja. To bi se poduprlo opcijom 1. (revidirati ostvarenje nacionalnih planova), koja bi također trebala stupiti na snagu s procesom upravljanja energetsom unijom.

Opcija je razmjerna (jer se ne pokreću dodatne mjere koje se financiraju na razini EU-a) i poštuje se supsidijarnost (jer je odluka o ulaganju dodatnih napora prepuštena državama članicama).

(vi) Opcije jačanja EU-ova okvira održivosti bioenergije:

U dijelu procjene učinka posvećenom održivosti bioenergije razmatrane su opcije za održivost biomase korištene za grijanje i proizvodnju električne energije: 1. osnovni scenarij: osloniti se na druge elemente klimatskog i energetske okvira do 2030. te na nacionalne politike kako bi se osigurala održivost biomase korištene za grijanje i proizvodnju električne energije; 2. proširiti postojeće kriterije koji se odnose na održivost biogoriva u prometu i s njima povezane emisije stakleničkih plinova na krutu i plinovitu biomasu korištenu za grijanje i proizvodnju električne energije; 3. nadograđujući opciju 2. dodatno razviti zahtjeve koji se odnose na održivost šumske biomase, uz zahtjev uključivanja emisija nastalih u šumarstvu te korištenjem i prenamjenom zemljišta u nacionalne obveze preuzete Pariškim sporazumom; 4. nadograđujući opciju 2. ili 3. uključiti zahtjev energetske učinkovitosti za postrojenja za proizvodnju topline odnosno energije; 5. nadograđujući opciju 2. ili 3. odrediti gornju granicu uporabe određenih sirovina (npr. oblovine) u proizvodnji energije.

U ovom je Prijedlogu prednost dana opciji 3. jer se smatra troškovno najučinkovitijom za postizanje toga da emisije stakleničkih plinova nastale uporabom bioenergije u EU-u budu nakon 2020. i dalje najmanje moguće i jer se smanjuju rizici negativnog utjecaja na okoliš povezani s prikupljanjem biomase. Tom se opcijom poštuje supsidijarnost jer se nadograđujući pristup temeljen na riziku oslanja ponajprije na nacionalne zakone i norme za dokazivanje održive proizvodnje šumske biomase za proizvodnju energije. Razmjerna je jer se primjenjuje samo na velike toplane i elektrane u kojima se upotrebljava biomasa.

3.5. Korišteni modeli

Prijedlog nadograđuje opcije politike procijenjene u odnosu na ishode scenarija modeliranja energetskeg sustava. Točnije, polazište u procjeni učinka priloženoj Prijedlogu referentni je scenarij EU-a iz 2016. (REF2016), koji uključuje projekcije energetskeg sustava na temelju postojećih trendova i politika.

3.5.1. Osnovni scenariji

Nadograđujući REF2016 i EU2027 (vidjeti 3.5.2.) korišteni su posebni osnovni scenariji u kojima su istaknute očekivane posljedice nastavljanja s postojećim politikama i praksama na razvoj posebnih sektora podložnih političkim intervencijama, pod pretpostavkom da su svi ostali sektori i politike usklađeni sa središnjim scenarijem politike.

3.5.2. Scenariji politike

Korišten je i središnji scenarij politike izrađen za procjene učinka priložene Prijedlogu revizije Direktive o energetskej učinkovitosti i Prijedlogu uredbe o podjeli napora. Taj scenarij (zvan EU2027) sadržava projekciju očekivanog razvoja sektora potrebnog za ostvarenje cilja za 2030. i pomaže utvrditi veličinu gospodarskih, društvenih i ekoloških izazova kako bi se troškovno učinkovito ostvario cilj od najmanje 27 % udjela energije iz obnovljivih izvora.

Taj pristup nadograđuje zajednički scenarij politike i usredotočuje se na jedno po jedno pitanje te se smatra jednim načinom za procjenjivanje učinaka posebnih opcija politike u općem kontekstu raznih dalekosežnih inicijativa koje Komisija predlaže u okviru inicijativa povezanih s energetskej unijom 2016.

3.5.3. Korišteni model

Opcije politike na koje se naslanja Prijedlog procijenjene su kompletno modela korištenim za klimatski i energetskej paket 2020. i okvir klimatske i energetske politike do 2030.

Komplet uključuje međusobno formalno povezane modele (PRIMES, PRIMES- TAPEM & PRIMES-TREMOVE, PRIMES Biomass Supply, GAINS, GLOBIOM-G4M, Prometheus i CAPRI) kako bi se osigurala dosljednost u izradi scenarija. Ta je međupovezanost nužna za srž analize, točnije trendove u energetici, prometu i emisijama stakleničkih plinova, i uključuje sljedeće:

- cjelokupan energetskej sustav (potražnju energije, opskrbu energijom, cijene energije i ulaganja u energiju, projicirane u budućnost) i sve emisije i uklanjanja stakleničkih plinova
- vremenski okvir: od 1990. do 2050. (u petogodišnjim razdobljima)
- zemljopisno područje: ponaosob sve države članice EU-a, zemlje kandidatkinje i prema potrebi Norveška, Švicarska i Bosna i Hercegovina
- učinci: na energetiku, promet i industriju (PRIMES), poljoprivredu, šumarstvo i uporabu zemljišta (GLOBIOM-G4M), raspršenje u atmosferi, zdravlje i ekosustave (zakiseljavanje, eutrofikacija) (GAINS); gospodarstvo na makro skali s više sektora, zaposlenost i društveno blagostanje.

U dijelu procjene učinka posvećenom održivosti bioenergije osnovni je scenarij EU2027, a opcije politike procjenjuju se sljedećim dvama alatima za modeliranje:

- GLOBIOM (globalni ekonomski model uporabe zemljišta) i G4M (model sektora šumarstva), koji daju projekcije cijena sirovina, učinaka uporabe i

prenamjene zemljišta i emisija stakleničkih plinova nastalih u sektoru šumarstva i uporabom i prenamjenom zemljišta

- Green-X (EU-ov model energije iz obnovljivih izvora), u kombinaciji s modelom ArcGIS Network (geoprostorni model lanca prijevoza biomase), kojim se modeliraju raščlamba obnovljivih izvora energije i bioenergetskih sirovina, emisija stakleničkih plinova iz energetskog sektora te gospodarski i društveni učinci poput bruto dodane vrijednosti, ulaganja i radnih mjesta.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlogom se preinačuje Direktiva o energiji iz obnovljivih izvora te se očekuje da će mjere iz članaka 23. i 25. imati tek ograničene dodatne proračunske i administrativne posljedice na administrativne strukture javnih tijela država članica. Troškovi mjera većinom se prevladavaju na krajnje potrošače, koji zauzvrat ostvaruju korist od dekarbonizacije. Prijedlog nema nikakav utjecaj na proračun Unije.

5. DETALJNO OBRAZLOŽENJE POSEBNIH ODREDBI PRIJEDLOGA

Glavne su odredbe kojima se znatno mijenja Direktiva 2009/28/EZ ili uvode novi elementi sljedeće:

U članku 1. navode se područje primjene Prijedloga i novi elementi za razdoblje nakon 2020. poput ukupnog obvezujućeg cilja EU-a, vlastite potrošnje energije iz obnovljivih izvora i kriterija održivosti poboljšanih biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase te kriterija koji se odnose na emisije stakleničkih plinova.

U članku 2. navode se nove specifične definicije, u vezi s izmjenama Direktive o energiji iz obnovljivih izvora.

U članku 3. utvrđuje se cilj EU-a za 2030. Nacionalni ciljevi za 2020. određuju se kao osnovica (tj. države članice moraju od 2021. ostvarivati rezultate najmanje jednake nacionalnim ciljevima za 2020.). Sadržava i upućivanje na mehanizam kako bi se osiguralo pridržavanje osnovici i izbjegao jaz u postizanju cilja, oboje kako je utvrđeno u Uredbi o upravljanju. Nadalje, uklonjen je cilj od 10 % za RES-T nakon 2020.

U članku 4. navedena su glavna načela koja države članice mogu primijeniti pri izradi troškovno učinkovitih programa potpore kako bi se olakšao tržišno usmjeren europeiziran pristup, podložno pravilima o državnim potporama.

U članku 5. propisuje se postupno i djelomično otvaranje programa potpore prekograničnoj suradnji u sektoru električne energije.

Člankom 6. osigurava se da se razina potpore dane projektima povezanima s energijom iz obnovljivih izvora ni uvjeti pod kojima se ta potpora daje ne revidiraju ako bi se time na te projekte negativno utjecalo.

Člankom 7. propisuje se izračun udjela energije iz obnovljivih izvora i uključuje, s početkom od 2021., opadajući maksimalni udio biogoriva i tekućih biogoriva proizvedenih iz kultura za proizvodnju hrane za ljude i hrane za životinje u cilju obuhvaćanja pitanja emisija uzrokovanih neizravnom prenamjenom zemljišta. Države članice mogu postaviti niže ograničenje te mogu razlikovati različite vrste biogoriva i tekućih biogoriva proizvedenih iz kultura za proizvodnju hrane za ljude i hrane za životinje, na primjer određivanjem nižeg ograničenja za doprinos biogoriva koja se proizvode iz uljarica, uzimajući u obzir neizravnu prenamjenu zemljišta.

Članak 15. uključuje novu metodologiju izračuna (temeljenu na Direktivi o energetskeim svojstvima zgrada) minimalnih razina energije iz obnovljivih izvora u novim i postojećim zgradama na kojima se obavljaju radovi renoviranja.

U članku 16. utvrđuju se postupak odobravanja dozvola za projekte u području energije iz obnovljivih izvora s jednim imenovanim tijelom (jedinstvena kontaktna točka) i najdulji mogući rok za taj postupak.

U članku 17. uvode se jednostavno obavješćivanje operatora distribucijskog sustava kad je riječ o manjim projektima i posebna odredba o ubrzanju postupka odobravanja dozvola kad je riječ o obnovi postojećih postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.

Članak 19. sadržava neke izmjene sustava jamstava o podrijetlu u cilju i. proširenja tog sustava na plin iz obnovljivih izvora; ii. obveznog izdavanja jamstava o podrijetlu za grijanje i hlađenje ako to zatraži proizvođač; iii. obvezne uporabe jamstava o podrijetlu za otkrivanje povezano s RES-E i plinom iz obnovljivih izvora; iv. omogućivanja izdavanja jamstava o podrijetlu za poduprti RES-E putem dražbi, pri čemu se prihodima od toga namiruju troškovi potpore energiji iz obnovljivih izvora i v. poboljšanja administrativnih postupaka primjenom norme CEN.

Članak 21. jača položaj potrošača tako što im omogućuje vlastitu potrošnju bez nepotrebnih ograničenja, dok im se za električnu energiju koju unesu u mrežu isplaćuje naknada.

U članku 22. utvrđuju se nove odredbe o energetskeim zajednicama kako bi se ojačao njihov položaj za sudjelovanje na tržištu.

Člankom 23. želi se iskoristiti potencijal energije iz obnovljivih izvora u sektoru grijanja i hlađenja, osiguravajući troškovno učinkovit doprinos sektora ostvarenju cilja, i stvoriti veće tržište za RES-H&C u EU-u. U skladu s tim države članice trebaju težiti povećanju udjela energije iz obnovljivih izvora u opskrbi grijanjem i hlađenjem od 1 % godišnje. O načinu provedbe odlučuju države članice.

Člankom 24. jača se položaj potrošača energije tako što im se pružaju informacije o energetskeim učinkovitosti centraliziranog grijanja i omogućuje da grijanje/hlađenje više ne nabavljaju iz sustava centraliziranog grijanja/hlađenja na razini zgrade ako oni, ili netko u njihovo ime, mogu postići znatno bolju energetskeim učinkovitost poduzimanjem mjera na razini zgrade. Osim toga, lokalni sustavi grijanja i hlađenja otvaraju se proizvođačima grijanja i hlađenja iz energije iz obnovljivih izvora, otpadnoj toplini ili hladnoći te trećim stranama koje djeluju u ime tih proizvođača.

Člankom 25. uspostavlja se obveza na razini EU-a prema kojoj opskrbljivači gorivom moraju osigurati određeni udio (6,8 % 2030.) niskoemisijskih i obnovljivih goriva (uključujući električnu energiju iz obnovljivih izvora i napredna biogoriva) kako bi se potaknule dekarbonizacija i energetskeim diverzifikacija te osigurao troškovno učinkovit doprinos sektora postizanju ukupnog cilja. Pitanja povezana s neizravnom prenamjenom zemljišta obuhvaćena su člankom 7., kojim se od 2021. uvodi opadajući maksimalni udio biogoriva i tekućih goriva proizvedenih iz kultura za proizvodnju hrane za ljude i hrane za životinje. Prijelaz na napredna goriva promiče se posebnom podobvezom kojom se propisuje povećanje njihova udjela iz godine u godinu kako bi dosegao najmanje 3,6 % do 2030. Članak uključuje i odredbu kojom se propisuje uspostavljanje nacionalnih baza podataka kako bi se osigurala sljedivost goriva i umanjio rizik od prijevara.

Člankom 26. ojačavaju se postojeći EU-ovi kriteriji održivosti bioenergije, među ostalim proširenjem njihova područja primjene na biomasu i bioplin za grijanje i hlađenje te na proizvodnju električne energije. Kriterij održivosti poljoprivredne biomase pojednostavnjuje se radi smanjenja administrativnog opterećenja. Novim se tekstom postrožuje kriterij zaštite

tresetišta, ali je i lakše provjeriti je li taj kriterij zadovoljen. Uvode se novi kriterij održivosti šumske biomase temeljen na riziku i zahtjev povezan sa šumarstvom te korištenjem i prenamjenom zemljišta kako bi bilo moguće izračunati učinak ugljika porijeklom iz šumske biomase koja se koristi za proizvodnju energije. Zahtjev koji se odnosi na emisije stakleničkih plinova iz biogoriva povećan je na 70 % za nova postrojenja, a zahtjev kojim se propisuje ušteda od 80 % primjenjuje se grijanje/hlađenje i električnu energiju dobivene iz biomase. Kako bi se izbjeglo pretjerano administrativno opterećenje, EU-ovi kriteriji održivosti i uštede stakleničkih plinova ne primjenjuju se na postrojenja punog kapaciteta nižeg od 20 MW u kojima se grijanje/hlađenje i električna energija dobivaju iz biomase. Prilog V. sadržava ažurirane zadane vrijednosti za biogoriva i tekuća biogoriva; dodan je i Prilog VI. koji uključuje zajedničku metodologiju izračuna stakleničkih plinova za goriva iz biomase korištena za grijanje i električnu energiju i s tim povezane zadane vrijednosti.

Člankom 27. pojašnjava se sustav masene bilance i prilagođava ga se kako bi obuhvatio surazgradnju bioplina i injektiranje biometana u mrežu prirodnog plina. Izmijenjeni članak uključuje obvezno priznavanje dokaza dobivenih nacionalnim programima drugih država članica koje je provjerila Komisija. Iz njega se radi pojednostavnjenja EU-ova kriterija održivosti briše više neoperativnih odredaba, uključujući mogućnost sklapanja bilateralnih sporazuma s trećim zemljama i mogućnost da Komisija prepozna područja za zaštitu rijetkih, ranjivih odnosno ugroženih ekosustava ili vrsta prepoznatih međunarodnim sporazumima ili uključenih u popise koje su sastavile međunarodne organizacije ili Međunarodni savez za očuvanje prirode. Pojašnjava se i pravna osnova kako bi Komisija mogla pobliže odrediti pristupe reviziji koji se primjenjuju u dobrovoljnim programima, s većim naglaskom na ograničavanje administrativnog opterećenja. Konačno, jača se uključenost država članica u upravljanje dobrovoljnim programima tako što je dopušteno provjeravati tijela za ovjeravanje.

Članak 28. uključuje pravnu osnovu kojom se Komisiji dopušta ažuriranje metodologije izračuna stakleničkih plinova. Pojašnjava se i buduća uporaba izvješća država članica o prosječnim emisijama iz uzgoja.

Ovim će se Prijedlogom izvan snage staviti članci 3. i 4., članak 16. stavci od 1. do 8. i članci 22., 23., 24. i 26. Direktive 2009/28/EZ. Članci 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 14., 25., 25.a, 27., 28. i 29. Direktive 2009/28/EZ (članci 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 18., 31., 32., 33., 35. i 36. ovog Prijedloga) neznatno se revidiraju (npr. tehnička pitanja ili prilagodbe novim izmjenama i odredbama) ili se samo mijenja njihovo označivanje.

6. DODATNE INFORMACIJE

- **Pojednostavnjenje i primjerenost propisa**

Cilj na razini EU-a za 2030. omogućuje sveobuhvatan pristup uvođenju energije iz obnovljivih izvora. To uključuje jedinstven cilj udjela energije iz obnovljivih izvora u Uniji od najmanje 27 % do 2030., bez potrebe zadržavanja posebnog podcilja za RES-T. Prijedlog uključuje mjere u trima sektorima energije iz obnovljivih izvora, povećanje vidljivosti ulaganja u taj oblik energije, jačanje općeg regulatornog okvira i iskorištavanje potencijala svih sektora u zajedničkom nastojanju postizanja cilja za 2030.

Izračun ukupne potrošnje energije iz obnovljivih izvora u prometu premješten je u članak 7. kako bi bio dosljedan s izračunom ukupne potrošnje tog oblika energije u proizvodnji električne energije te grijanju i hlađenju.

Uključene su mjere kojima se pojednostavnjuje postojeći okvir potpore električnoj energiji iz obnovljivih izvora (npr. članak 4. Prijedloga) i obuhvaćaju međusektorska pitanja (npr. administrativne prepreke u člancima 15., 16. i 17. Prijedloga).

- Stavljanje postojećeg zakonodavstva izvan snage

Donošenjem Prijedloga će se od 1. siječnja 2021. izvan snage staviti Direktiva o energiji iz obnovljivih izvora.

- Odredba o preispitivanju / reviziji / vremenskom ograničenju valjanosti

Članak 30. Prijedloga sadržava odredbu o općem preispitivanju.

- Preinačivanje

Ovo je Obrazloženje priloženo Prijedlogu preinake Direktive o energiji iz obnovljivih izvora. Na takav se poseban pristup odlučilo jer se preinačivanjem raniji akt bitno mijenja, ali se neke njegove odredbe zadržavaju u postojećem obliku.

- Korelacijska tablica

Države članice Komisiji dostavljaju tekst nacionalnih odredaba kojima se prenosi Direktiva i korelacijsku tablicu između tih odredaba i ove Direktive.

S obzirom na veliko područje primjene ovog Prijedloga i broj njime propisanih pravnih obveza, korelacijska je tablica potrebna kako bi Komisija mogla nadzirati prenošenje Direktive.

- Europski gospodarski prostor (EGP)

Predloženi se akt odnosi na pitanje značajno za EGP te bi ga stoga trebalo proširiti na Europski gospodarski prostor.

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (preinaka)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju ~~Europske zajednice~~ ☒ o funkcioniranju Europske unije ☒, a posebno njegov članak ~~175. stavak 1.~~ ☒ 194. stavak 2. ☒ i članak ~~95. u vezi s člancima 17., 18. i 19. ove Direktive,~~

uzimajući u obzir ~~P~~prijedlog ~~E~~uropske ~~k~~omisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹⁰,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija¹¹,

u skladu s ☒ redovnim zakonodavnim ☒ postupkom ~~iz članka 251. Ugovora~~¹²,

budući da:

- (1) Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹³ znatno je izmijenjena nekoliko puta¹⁴. Budući da su potrebne daljnje izmjene, tu bi Direktivu radi jasnoće trebalo preinačiti.

¹⁰ ~~Mišljenje od 17. rujna 2008. (SL C 77, 31.3.2009., str. 43.).~~

¹¹ ~~SL C 325, 19.12.2008., str. 12.~~

¹² ~~Mišljenje Europskog parlamenta od 17. prosinca 2008. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 6. travnja 2009.~~

¹³ Direktiva 2009/28/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora te o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage direktiva 2001/77/EZ i 2003/30/EZ (SL L 140, 5.6.2009., str. 16.).

¹⁴ Vidjeti Prilog XI. dio A.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 1
(prilagođeno)
⇒ novo

- (1) ⇒ Promicanje uporabe energije iz obnovljivih izvora jedan je od ciljeva energetske politike Unije. ~~⇒ Nadzor nad uporabom energije u Europi i povećana uporaba energije iz obnovljivih izvora te ušteda energije i povećana energetska učinkovitost su važni su dijelovi paketa mjera potrebnih za smanjenje emisije stakleničkih plinova i ispunjavanje obveza Kyotskog protokola uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda~~ ~~iz Pariškog sporazuma~~ ~~o klimatskim promjenama~~ ~~iz 2015.~~ ~~kao i za ispunjavanje daljnjih obveza Zajednice i međunarodnih obveza povezanih sa smanjenjem emisija stakleničkih plinova nakon 2012~~ ~~iz~~ i iz okvira za klimatsku politiku za 2030., uključujući obvezujući cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova za najmanje 40 % do 2030. u usporedbi s 1990. ~~iz~~ . ~~Ti čimbenici imaju~~ ~~One imaju~~ ~~i važnu ulogu u poticanju sigurnosti opskrbe energijom, poticanju tehnološkog razvoja i inovacija te osiguravanju mogućnosti za zapošljavanje i regionalni razvoj, ponajprije u ruralnim i udaljenim područjima~~ ~~i regijama s niskom gustoćom naseljenosti~~ .

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 2
(prilagođeno)
⇒ novo

- (2) Veća tehnološka poboljšanja, poticaji za uvođenje javnog prijevoza i njegovo širenje, primjena energetske učinkovite tehnologije i ~~promicanje~~ ~~uporabe~~ energije iz obnovljivih izvora ~~⇒ u sektorima elektroenergetike, grijanja i hlađenja te~~ ~~u~~ ~~sektoru~~ ~~prometa~~ ~~neka su od najučinkovitijih sredstava~~ ~~vrlo su učinkovita sredstva~~ ~~⇒~~ , zajedno s mjerama energetske učinkovitosti ~~⇒~~ , ~~za smanjenje~~ ~~kojima Zajednica može smanjiti svoju~~ ~~emisija stakleničkih plinova u Uniji i~~ ~~ovisnosti~~ ~~Unije~~ ~~o uvozu~~ ~~plina i~~ ~~nafte u sektoru prometa, u kojemu je sigurnost opskrbe energijom najakutniji problem, te utjecati na tržište gorivom koje je namijenjeno uporabi u prometu.~~

↓ novo

- (3) Direktivom 2009/28/EZ uspostavljen je regulatorni okvir za promicanje uporabe energije iz obnovljivih izvora kojim je utvrđen obvezujući cilj u pogledu udjela energije iz obnovljivih izvora u potrošnji energije i prometu koji mora biti postignut do 2020. Komunikacijom Komisije od 22. siječnja 2014.¹⁵ uspostavljen je okvir za buduću energetske i klimatske politiku Unije te je promicao zajedničko mišljenje o tome kako će se te politike razvijati nakon 2020. Komisija je predložila da cilj Unije bude udio od 27 % energije iz obnovljivih izvora u potrošnji energije u Uniji do 2030.
- (4) Europsko vijeće podržalo je taj cilj u listopadu 2014. i navelo da države članice mogu odrediti i ambicioznije vlastite ciljeve.
- (5) Europski parlament u svojim je rezolucijama o „Okviru za klimatsku i energetske politiku u razdoblju 2020. – 2030.” i o „Izvješću o napretku u području obnovljive energije” zagovarao da obvezujući cilj Unije bude udio od najmanje 30 % energije iz

¹⁵ „Okvir za klimatsku i energetske politiku u razdoblju 2020. – 2030.” (COM/2014/015 final).

obnovljivih izvora u ukupnoj konačnoj potrošnji u Uniji do 2030., naglasivši da bi se taj cilj trebao postići pojedinačnim nacionalnim ciljevima pri čemu bi se uzeli u obzir posebna situacija i potencijal svake države članice.

- (6) Stoga je primjereno odrediti da je obvezujući cilj Unije udio od najmanje 27 % energije iz obnovljivih izvora. Države članice trebaju odrediti svoj doprinos postizanju tog cilja u okviru svojih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova putem procesa upravljanja utvrđenog u Uredbi [o upravljanju].
- (7) Određivanjem obvezujućeg cilja za energiju iz obnovljivih izvora do 2030. nastavilo bi se poticati razvoj tehnologije proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i pružila bi se sigurnost ulagačima. Cilj određen na razini Unije omogućio bi veću fleksibilnost državama članicama pri postizanju njihovih ciljeva smanjenja emisija stakleničkih plinova na troškovno najučinkovitiji način u skladu s njihovim posebnostima, kombinacijama izvora energije i mogućnostima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.
- (8) Nacionalni ciljevi određeni za 2020. trebali bi biti minimalni doprinos država članica za novi okvir do 2030. Nacionalni udio energije iz obnovljivih izvora ni u kojim okolnostima ne bi trebao biti manji od tog doprinosa te bi, ako se to dogodi, dotična država članica trebala poduzeti prikladne mjere kako bi se ta donja granična vrijednost poštovala te doprinijeti financijskom instrumentu iz Uredbe [o upravljanju].
- (9) Države članice trebale bi poduzeti dodatne mjere ako udio energije iz obnovljivih izvora na razini Unije nije u skladu s napretkom Unije prema udjelu od najmanje 27 % energije iz obnovljivih izvora. Kako je utvrđeno u Uredbi [o upravljanju], ako je Komisija utvrdila razlike u ambicioznosti tijekom procjene integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova, Komisija može poduzeti mjere na razini Unije kako bi osigurala postizanje cilja. Ako je Komisija tijekom procjene integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova utvrdila razlike u ostvarenju ciljeva, države članice trebale bi primijeniti mjere navedene u Uredbi [o upravljanju], koje su dovoljno fleksibilne da im ostavljaju mogućnost izbora.
- (10) Kako bi se poduprli ambiciozni doprinosi država članica postizanju cilja Unije, trebalo bi uspostaviti financijski okvir za poticanje ulaganja u projekte obnovljivih izvora energije u tim državama članicama, među ostalim i upotrebom financijskih instrumenata.
- (11) Komisija bi trebala usmjeriti dodjelu sredstava na smanjenje troškova kapitala za projekte obnovljivih izvora energije, što ima bitan utjecaj na troškove projekata obnovljivih izvora energije i njihovu konkurentnost.
- (12) Komisija bi trebala olakšati razmjenu najboljih praksi među nadležnim nacionalnim ili regionalnim tijelima, primjerice redovitim sastancima radi nalaženja zajedničkog pristupa promicanju intenzivnije provedbe troškovno učinkovitih projekata obnovljivih izvora energije, poticanja ulaganja u nove, fleksibilne i čiste tehnologije te utvrđivanja prikladne strategije upravljanja povlačenja tehnologija koje ne doprinose smanjenju emisija ili ne omogućuju dovoljnu fleksibilnost, na temelju transparentnih mjerila i pouzdanih tržišnih cjenovnih signala.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 7
(prilagođeno)
⇒ novo

- (13) U Direktivi 2001/77/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ~~od 27. rujna 2001. o promicanju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije na unutarnjem tržištu električne energije~~¹⁶ i Direktivi 2003/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ~~od 8. svibnja 2003. o promicanju uporabe biogoriva ili drugih obnovljivih goriva za prijevoz~~¹⁷, ⇒ te Uredbi (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸ ⇐ utvrđene su definicije za različite vrste energije iz obnovljivih izvora. U Direktivi ~~2003/54/EZ XXXX/XX/EU~~ Europskog parlamenta i Vijeća ~~od 26. lipnja 2003. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električnom energijom~~, ⊗¹⁹ ⊗ utvrđene su definicije za sektor električne energije općenito. U interesu pravne sigurnosti i jasnoće uputno je ⊗ te ⊗ ~~iste ili slične~~ definicije upotrebljavati i u ovoj Direktivi.

↓ novo

- (14) Pokazalo se je da su programi potpore za električnu energiju iz obnovljivih izvora djelotvoran način poticanja njezine uporabe. Ako i kad države članice odluče provoditi programe potpore, takva bi potpora trebala biti pružena u obliku koji ne remeti funkcioniranje tržišta električne energije. S tim ciljem sve veći broj država članica dodjeljuje potporu tako da se ona dodaje tržišnim prihodima.
- (15) Proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora trebala bi se upotrebljavati uz najmanje moguće troškove za potrošače i porezne obveznike. Kad oblikuju programe potpore i kad dodjeljuju potporu, države članice trebale bi nastojati u najvećoj mogućoj mjeri smanjiti ukupan sustavni trošak uporabe, uzimajući potpuno u obzir potrebe mreže i razvoja sustava, kombinaciju izvora energije koja time nastaje i dugoročni potencijal tehnologija.
- (16) Omogućivanjem prekograničnog sudjelovanja u programima potpore ograničavaju se negativni utjecaji na unutarnje tržište energije te se, uz određene pretpostavke, može pomoći državama članicama da troškovno učinkovitije postignu cilj Unije. Osim toga, prekogranično sudjelovanje prirodan je nastavak razvoja politike Unije o obnovljivim izvorima energije, u čijem okviru obvezujući cilj na razini Unije zamjenjuje nacionalne obvezujuće ciljeve. Stoga je primjereno zahtijevati od država članica da postupno i djelomično omogućuju potporu projektima u drugim državama članicama, a definira se i nekoliko načina provedbe tog postupnog otvaranja, čime se osigurava poštovanje odredaba Ugovora o funkcioniranju Europske unije, uključujući članke 30., 34. i 110.
- (17) Ne dovodeći u pitanje prilagodbe programa potpore kako bi ih se uskladilo s pravilima o državnim potporama, politika potpore za obnovljive izvore energije trebala bi biti

¹⁶ Direktiva 2001/77/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. rujna 2001. o promicanju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije na unutarnjem tržištu električne energije (SL L 283, 27.10.2001., str. 33.).

¹⁷ Direktiva 2003/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. svibnja 2003. o promicanju uporabe biogoriva ili drugih obnovljivih goriva za prijevoz (SL L 123, 17.5.2003., str. 42.).

¹⁸ Uredba (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o energetskejoj statistici (SL L 304, 14.11.2008, str. 1.).

¹⁹ ⊗ Direktiva XXXX/XX/EU Europskog parlamenta i Vijeća od ... o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije (SL L...) ⊗

stabilna te bi se česte promjene trebale izbjegavati. Takve promjene izravno utječu na troškove financiranja kapitala, troškove razvoja projekta te stoga i na ukupan trošak uporabe obnovljivih izvora energije. Države članice trebale bi spriječiti da revizija bilo koje potpore odobrene projektima obnovljivih izvora energije negativno utječe na njihovu gospodarsku održivost. U tom bi kontekstu države članice trebale poticati troškovno učinkovite politike potpore i osiguravati njihovu financijsku održivost.

- (18) Obveze država članica da izrade nacrt akcijskih planova za obnovljive izvore energije i izvješća o napretku te obveza Komisije da izvješćuje o napretku država članica nužne su radi povećanja transparentnosti, razjašnjavanja ulagačima i potrošačima te omogućivanja djelotvornog praćenja. Uredbom [o upravljanju] te se obveze ugrađuju u sustav upravljanja energetskom unijom u kojem se obveze planiranja, izvješćivanja i praćenja u područjima energetike i klimatske politike pojednostavnjuju. Platforma za transparentnost u području obnovljivih izvora energije ugrađena je u širu e-platformu uspostavljenu Uredbom [o upravljanju].

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 11
(prilagođeno)

- (19) Potrebno je utvrditi transparentna i nedvosmislena pravila za izračunavanje udjela energije iz obnovljivih izvora i definiranje tih izvora. ~~U tom okviru treba uključiti energiju oceana i drugih vodnih tijela u obliku valova, morskih struja, plima, gradijenata temperature i slanosti oceana.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 5

~~Kako bi se smanjile emisije stakleničkih plinova u Zajednici i ovisnost o uvozu energije, razvoj obnovljivih izvora energije i povećana energetska učinkovitost trebaju biti tijesno povezani.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 8

~~Komunikacija Komisije od 10. siječnja 2007. naslovljena „Plan za obnovljivu energiju: obnovljiva energija u 21. stoljeću: izgradnja trajnije budućnosti” pokazalo je da je 20 % ukupnog udjela energije iz obnovljivih izvora i 10 % ukupne energije iz obnovljivih izvora u prijevozu odgovarajući i ostvariv cilj te da okvir koji uključuje obvezne ciljeve treba poslovnoj zajednici osigurati dugoročnu stabilnost potrebnu za racionalna održiva ulaganja u sektor obnovljive energije koja mogu smanjiti ovisnost o uvoznim fosilnim gorivima i potaknuti primjenu novih energetske tehnologije. Ti ciljevi povezani su s 20 % -tnim poboljšanjem energetske učinkovitosti do 2020., kako je to navedeno u Komunikaciji Komisije od 19. listopada 2006. naslovljenoj „Akcijski plan za energetska učinkovitost: ostvarenje mogućnosti” koji je potvrdilo Europsko vijeće u ožujku 2007. i Europski parlament u svojoj rezoluciji od 31. siječnja 2008. o tom planu.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 9

~~Europsko vijeće na sjednici u ožujku 2007. ponovno je potvrdilo predanost Zajednice razvoju energije iz obnovljivih izvora na razini cjelokupne Zajednice nakon 2010. Potvrdilo je obvezni cilj 20 % -tnog udjela energije iz obnovljivih izvora u potrošnji energije cjelokupne Zajednice do 2020. i obvezni minimalni 10 % -tni cilj koji trebaju ostvariti sve države članice~~

u udjelu biogoriva u uporabi benzina i dizelskog goriva u prometu do 2020. koje se uvodi na financijski isplativ način. Vijeće je naglasilo da je obvezujuća priroda cilja za biogoriva odgovarajuća, ako proizvodnja bude održiva i ako druga generacija biogoriva postane na tržištu komercijalno dostupna te ako se Direktiva 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 1998. o kakvoći benzina i dizelskog goriva²⁰ izmijeni tako da se uzmu u obzir odgovarajuće razine miješanja. Europsko je vijeće na sjednici u ožujku 2008. ponovilo da je ključno izraditi i ispuniti valjane kriterije učinkovitosti za biogoriva i osigurati komercijalnu raspoloživost biogoriva druge generacije. Europsko je vijeće na sjednici u lipnju 2008. ponovno postavilo pitanje kriterija održivosti i razvoja biogoriva druge generacije te naglasilo da je potrebno procijeniti mogući utjecaj proizvodnje biogoriva na poljoprivredne prehrambene proizvode te, ako je to potrebno, poduzeti mjere da se uklone nedostaci. Vijeće je također istaknulo da je potrebno napraviti daljnje procjene ekoloških i socijalnih utjecaja proizvodnje i uporabe biogoriva.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 10

Europski je parlament u svojoj Rezoluciji od 25. rujna 2007. o planu za obnovljivu energiju u Europi²¹ pozvao Komisiju da do kraja 2007. predstavi prijedlog zakonodavnog okvira za energiju iz obnovljivih izvora, navodeći pritom važnost postavljanja ciljeva za udio energije iz obnovljivih izvora na razini Zajednice i na razini država članica.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 12

Uporaba poljoprivrednih materijala, npr. gnojiva, gnojevke i drugih životinjskih i organskih otpadaka za proizvodnju bioplina ima, s obzirom na velike mogućnosti uštede emisije stakleničkih plinova, znatne ekološke prednosti u smislu proizvodnje energije za grijanje i električne energije i uporabe tih materijala kao biogoriva. Postrojenja za proizvodnju bioplina, zbog svoje decentraliziranosti i strukture regionalnog ulaganja, znatno pridonose održivom razvoju u ruralnim sredinama i pružaju poljoprivrednicima nove mogućnosti prihoda.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 13

S obzirom na stajališta koja su zauzeli Europski parlament, Vijeće i Komisija, uputno je utvrditi obvezne nacionalne ciljeve u skladu s 20 % -tnim udjelom energije iz obnovljivih izvora i 10 % -tnim udjelom energije iz obnovljivih izvora u sektoru prometa u energetske potrošnji Zajednice do 2020.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 14

Glavna je svrha obveznih nacionalnih ciljeva ulagačima osigurati sigurnost te poticati stalni razvoj tehnologija pomoću kojih se proizvodi energija iz svih vrsta obnovljivih izvora. Stoga nije uputno za budućnost odlagati odluku o tome je li cilj obvezatan.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 15

Polazišta, potencijali obnovljive energije i energetske mješavine svake države članice se razlikuju. Stoga je potrebno prenijeti 20 % cilja Zajednice u pojedinačne ciljeve za svaku

²⁰ SL L 350, 28.12.1998., str. 58.

²¹ SL C 219 E, 28.8.2008., str. 82.

državu članicu, vodeći pritom računa o pravednoj i odgovarajućoj raspodjeli uzimajući u obzir različita polazišta i potencijale država članica, uključujući postojeću razinu energije iz obnovljivih izvora i energetske mješavinu. To je uputno učiniti tako da se potrebno ukupno povećanje uporabe energije iz obnovljivih izvora podijeli među državama članicama na temelju istovrijednog povećanja udjela svake države članice koje je ponderirano s njihovim bruto domaćim proizvodom i prilagođeno tako da se uzme u obzir njihovo polazište, a pri izračunu obnovljive energije da se uzima konačna bruto potrošnja energije, s tim da se pritom vodi računa o prošlim naporima povezanim s uporabom energije iz obnovljivih izvora.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 16

Nasuprot tome uputno je da se 10 % tni cilj za energiju iz obnovljivih izvora u prometu odredi na istoj razini za svaku državu članicu kako bi se osigurala usklađenost specifikacija za goriva namijenjena uporabi u prometu i njihova raspoloživost. Kako je trgovanje gorivima namijenjenima uporabi u prometu jednostavno, države članice koje imaju malo odgovarajućih izvora moći će lako drugdje dobiti biogoriva za promet. Premda bi tehnički za Zajednicu bilo moguće ostvariti cilj za uporabu energije iz obnovljivih izvora u prometu isključivo iz domaće proizvodnje, vjerojatno je i poželjno da se cilj ostvari kombinacijom domaće proizvodnje i uvoza. S tim u vezi Komisija treba nadzirati opskrbu tržišta Zajednice biogorivom i, ako je to potrebno, predložiti odgovarajuće mjere za postizanje uravnoteženog odnosa domaće proizvodnje i uvoza uzimajući pritom, inter alia, u obzir razvoj višestranih i dvostranih trgovinskih pregovora, ekoloških, socijalnih i gospodarskih aspekata i sigurnost opskrbe energijom.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 17

Poboljšanje energetske učinkovitosti ključni je cilj Zajednice, drugim riječima cilj je ostvariti 20 % tno poboljšanje energetske učinkovitosti do 2020. Taj cilj, zajedno s postojećim i budućim zakonodavstvom, uključujući Direktivu 2002/91/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2002. o energetske učinkovitosti zgrada²², Direktivu 2005/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2005. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju²³ i Direktivu 2006/32/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2006. o energetske učinkovitosti u krajnjoj potrošnji i energetskim uslugama²⁴, ima ključnu ulogu pri osiguravanju ostvarivanja ciljeva u području klime i energije uz najniže troškove te osiguravanju novih mogućnosti za gospodarstvo Europske unije. Politike o energetske učinkovitosti i uštedi energije neke su od učinkovitih metoda pomoću kojih države članice mogu ostvariti povećanje postotnog udjela energije iz obnovljivih izvora te na taj način lakše ostvariti opće nacionalne ciljeve i ciljeve u prometu koji se odnose na energiju iz obnovljivih izvora propisane ovom Direktivom.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 18

Države članice morat će u svim sektorima znatno poboljšati energetske učinkovitost kako bi lakše ostvarivale svoje ciljeve koji se odnose na energiju iz obnovljivih izvora, koji su izraženi kao konačna bruto potrošnja energije. Energetska učinkovitost u sektoru prometa nužna je jer će obvezni ciljni postotak za energiju iz obnovljivih izvora vjerojatno biti sve teže

²² SL L 1, 4.1.2003., str. 65.

²³ SL L 191, 22.7.2005., str. 29.

²⁴ SL L 114, 27.4.2006., str. 64.

trajno postići ako ukupna potražnja za energijom u prometu bude i dalje rasla. Obveznih 10 % za promet koje moraju ostvariti sve države članice treba stoga definirati kao udio konačne utrošene energije u prometu koji treba ostvariti iz obnovljivih izvora u cjelini, a ne samo iz biogoriva.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 19

Kako bi ostvarile opće obvezne nacionalne ciljeve države članice moraju se orijentirati prema okvirnim smjernicama kojima je zahtjevan put prema konačnim obveznim ciljevima. Države članice trebaju izraditi nacionalne akcijske planove za izvore obnovljive energije koji uključuju informacije o sektorskim ciljevima i pritom uzeti u obzir da se biomasa upotrebljava na različite načine te da je stoga bitno da se mobiliziraju novi izvori biomase. Osim toga, države članice trebaju donijeti mjere za postizanje tih ciljeva. Svaka država članica pri ocjenjivanju svoje očekivane konačne bruto potrošnje energije u svojem nacionalnom akcijskom planu za obnovljivu energiju treba procijeniti na koji način mjere za energetske učinkovitost i uštedu energije mogu doprinijeti ostvarenju njezinih nacionalnih ciljeva. Države članice trebaju uzeti u obzir optimalnu kombinaciju tehnologija energetske učinkovitosti i energije iz obnovljivih izvora.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 20

Kako bi se mogle iskoristiti prednosti tehnološkog napretka i ekonomije razmjera (uštede zbog povećanja proizvodnje), okvirnim se smjernicama mora uzeti u obzir mogućnost bržeg rasta uporabe energije iz obnovljivih izvora u budućnosti. Tako se posebna pozornost mora posvetiti sektorima koji nisu dovoljno razvijeni zbog nedovoljnog tehnološkog napretka i ekonomije razmjera, ali koji bi u budućnosti mogli znatno doprinijeti ostvarenju ciljeva za 2020.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 21

U okvirnim smjernicama treba uzeti kao polazište godinu 2005., jer je to posljednja godina za koju su dostupni pouzdani podaci o nacionalnim udjelima energije iz obnovljivih izvora.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 23

Države članice mogu poticati lokalna i regionalna tijela da postave ciljeve koji premašuju nacionalne ciljeve te uključite lokalna i regionalna tijela u izradu nacionalnih akcijskih planova za obnovljivu energiju te podizati javnu svijest o energiji iz obnovljivih izvora.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 24

Kako bi se u cijelosti iskoristio potencijal biomase, Zajednica i države članice moraju poticati veću mobilizaciju postojećih rezerva drva i razvoj novih šumarskih sustava.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 25

Države članice imaju različite mogućnosti za razvoj obnovljive energije i na nacionalnoj razini provode različite programe potpore za energiju iz obnovljivih izvora. Velik dio država članica provodi programe potpore u okviru kojih je pomoć namijenjena isključivo energiji iz

obnovljivih izvora koja se proizvodi na njihovom državnom području. Za ispravno funkcioniranje nacionalnih programa potpore iznimno je važno da države članice nadziru djelovanje i troškove nacionalnih programa potpore u skladu s različitim mogućnostima. Važno sredstvo za ostvarenje cilja ove Direktive je osiguravanje ispravnog funkcioniranja nacionalnih programa potpore u skladu s Direktivom 2001/77/EZ kako bi se sačuvalo povjerenje ulagača i omogućilo državama članicama da pripreme učinkovite nacionalne mjere za ispunjavanje ciljeva. Cilj je ove Direktive omogućiti prekograničnu potporu za energiju iz obnovljivih izvora i pritom ne utjecati na nacionalne programe potpore. Direktivom se uvode neobvezni mehanizmi suradnje među državama članicama koji im omogućuju da se dogovore u kojoj mjeri jedna država članica podržava proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u drugoj državi članici i kakav bi trebao biti udio nacionalnih ciljeva proizvodnje energije iz obnovljivih izvora u svakoj od tih država članica. Kako bi se osigurala učinkovitost mjera za ispunjavanje ciljeva, tj. nacionalnih programa potpore i mehanizama za suradnju, bitno je da države članice mogu odlučiti u kojoj se mjeri njihovi programi nacionalne potpore provode za energiju iz obnovljivih izvora proizvedenu u drugim državama članicama (te provode li se uopće za takvu energiju) i o tome se dogovoriti pomoću mehanizama za suradnju koji su predviđeni ovom Direktivom.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 26

Poželjno je da cijene energije odražavaju vanjske troškove proizvodnje i uporabe energije uključujući, kad je to primjenjivo, troškove zaštite okoliša te socijalne i zdravstvene troškove.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 27

Javna je potpora potrebna za postizanje ciljeva Zajednice koji se odnose na širenje uporabe električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora, sve dok cijene električne energije na unutarnjem tržištu ne uključuju pune troškove zaštite okoliša i socijalne troškove i koristi od upotrijebljenih izvora energije.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 28

Zajednica i države članice moraju nastojati smanjiti ukupnu potrošnju energije u prometu te povećati energetska učinkovitost u prometu. Glavna sredstva za smanjenje potrošnje energije u prometu uključuju planiranje prometa, potporu javnome prijevozu, povećanje udjela električnih automobila u proizvodnji i proizvodnju automobila energetska učinkovitijih te manjih vanjskih dimenzija i kapaciteta motora.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 29

Države članice moraju nastojati diversificirati energiju iz obnovljivih izvora u svim prometnim sektorima. Komisija mora do 1. lipnja 2015. predstaviti Europskom parlamentu i Vijeću izvješće u kojem će izložiti mogućnost povećanja uporabe energije iz obnovljivih izvora u svakom prometnom sektoru.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 30

(20) Pri izračunu doprinosa hidroenergije i vjetroenergije za potrebe ove Direktive, učinke klimatskih razlika trebalo bi uravnotežiti izgladiti primjenom normalizacijskog pravila. Nadalje, električnu energiju proizvedenu u crpno akumulacijskim

~~uređajima~~ reverzibilnim hidroelektranama od vode koja se prethodno crpi ~~naviše~~ na veću visinu ne ~~bi trebalo~~ smatrati ~~se~~ električnom energijom proizvedenom iz obnovljivih izvora energije.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 31

- (21) Toplinske crpke koje omogućuju uporabu aerotermalne, geotermalne ili hidrotermalne topline na korisnoj temperaturnoj razini za svoje funkcioniranje trebaju električnu ili drugu pomoćnu energiju. Energija koja se upotrebljava za pogon toplinskih crpka ~~trebala bi~~ se stoga odbiti od ukupne korištene energije. ~~Trebalo bi~~ uzeti u obzir samo toplinske crpke čija proizvodnja znatno premašuje primarnu energiju potrebnu za njihov pogon.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 32

- (22) Pasivni energetske sustavi iskorištavaju energiju pomoću konstrukcije zgrade. To se smatra ušteđenom energijom. Da bi se spriječilo dvostruko računanje, energija iskorištena na taj način ne bi ~~se smjela~~ ~~se trebala~~ uzimati u obzir za potrebe ove Direktive.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 33
(prilagođeno)

- (23) U nekim državama članicama udio zrakoplovstva velik je udio u njihovoj konačnoj potrošnji energije. U okviru sadašnjih tehnoloških i regulatornih ograničenja kojima se sprečava uporaba biogoriva u zrakoplovstvu, uputno je određenim državama članicama odobriti djelomično izuzeće, tako da se ~~u pri~~ izračunu njihove konačne bruto potrošnje energije u nacionalnom zračnom prometu odbije iznos za koji ~~jedan i pol puta~~ premašuju prosječnu konačnu bruto potrošnju energije u ~~Zajednici~~ ~~Uniji~~ ~~u zrakoplovstvu u 2005.~~ kako ju je procijenio Eurostat, ~~pomnoženu s~~ ~~jedan i pol~~, tj. 6,18 %. Cipar i Malta zbog svoje otočne i periferne prirode oslanjaju se na zrakoplovstvo kao oblik prijevoza koji je bitan za njihove državljane i njihovo gospodarstvo. Posljedica je toga da Cipar i Malta imaju nerazmjerno visoku konačnu bruto potrošnju energije u nacionalnom zračnom prometu, tj. triput veću od prosjeka ~~Zajednice~~ ~~Unije~~ ~~u 2005.~~, što znači da sadašnja tehnološka i regulatorna ograničenja imaju nerazmjerni učinak. Za te države članice potrebno je stoga predvidjeti da se izuzećem obuhvati iznos kojim one premašuju prosječnu konačnu bruto potrošnju energije u ~~Zajednici~~ ~~Uniji~~ ~~u zrakoplovstvu u 2005.~~ kako ju je procijenio Eurostat, tj. 4,12 %.

↓ novo

- (24) Kako bi se osiguralo da se u Prilogu IX. uzimaju u obzir načela hijerarhije otpada uspostavljene u Direktivi 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁵, kriteriji Unije o održivosti te potreba da se osigura da se tim Prilogom ne stvara dodatna potražnja za zemljištem, a da se istodobno potiče upotreba otpada i ostataka, Komisija bi pri redovitoj evaluaciji Priloga trebala razmotriti uključivanje dodatnih sirovina koje ne

²⁵ Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).

uzrokuju bitne učinke narušavanja na tržištima nusproizvoda i proizvoda, otpada i ostataka.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 34

~~Za energetske model koji bi poticao energiju iz obnovljivih izvora potrebno je poticati stratešku suradnju među državama članicama uz sudjelovanje, kada je to potrebno, regija i lokalnih tijela.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 35

~~Države članice treba uz primjereno uvažavanje odredaba ove Direktive poticati da na sve odgovarajuće načine sudjeluju kako bi ostvarile ciljeve postavljene ovom Direktivom. Ta se suradnja može odvijati na svim razinama, dvostranim i višestranim. Osim mehanizama za izračunavanje i ispunjavanje ciljeva isključivo iz ove Direktive, kao što su prijenosi statističkih podataka među državama članicama, zajednički projekti i zajednički programi potpore, suradnja može, na primjer, poprimiti oblik razmjene podataka i najboljih praksa, kao što je to predviđeno ponajprije u platformi za transparentnost koja je utvrđena ovom Direktivom te drugim dobrovoljnim usklađivanjem svih vrsta programa potpore.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 36
(prilagođeno)
⇒ novo

- (25) Da bi se ostvarile mogućnosti za smanjivanje troškova povezanih s ~~ostvarivanjem~~ ~~postizanjem~~ ~~ciljeva~~ Unije ~~propisanog u~~ ovom Direktivom ~~⇒~~ i pružila fleksibilnost državama članicama da ispune svoju obvezu da nakon 2020. ne podbace u odnosu na svoje ciljeve za 2020. ~~⇒~~, uputno je da se u državama članicama potiče uporaba energije proizvedene iz obnovljivih izvora u drugim državama članicama te da se državama članicama omogući da energiju iz obnovljivih izvora upotrijebljenu u drugim državama članicama mogu uzeti u obzir ~~⇒~~ za svoj udio energije iz obnovljivih izvora ~~⇒~~ ~~za ostvarivanje svojih nacionalnih ciljeva. Za to Stoga su potrebne prilagodljive mjere~~ ~~⇒~~ mehanizmi suradnje ~~⇒~~ koje ostaju pod nadzorom država članica kako ne bi utjecale na njihovu sposobnost ostvarivanja nacionalnih ciljeva ~~⇒~~ kako bi se obveze dopunile i time omogućila potpora projektima u drugim državama članicama ~~⇒~~. ~~Ti te prilagodljive mjere~~ ~~⇒~~ mehanizmi ~~⇒~~ uključuju statističke prijenose ~~statističkih podataka~~ među državama članicama, zajedničke projekte i zajedničke programe potpore.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 35
(prilagođeno)
⇒ novo

- (26) Države članice trebalo bi ~~uz primjereno uvažavanje odredaba ove Direktive~~ poticati da na sve odgovarajuće načine sudjeluju kako bi ostvarile ciljeve postavljene ovom Direktivom. Ta se suradnja može odvijati na svim razinama, bilateralno i multilateralno ~~dvostranim i višestranim~~. Osim mehanizama za izračunavanje i ispunjavanje ciljeva ~~⇒~~ u pogledu udjela energije iz obnovljivih izvora ~~⇒~~ isključivo iz ove Direktive, kao što su statistički prijenosi ~~statističkih podataka~~ među državama članicama, zajednički projekti i zajednički programi potpore, suradnja može, na

primjer, poprimiti oblik razmjene podataka i najboljih praksa, kao što je to predviđeno ponajprije u platformi za transparentnost ☒ e-platformi ☒ koja je utvrđena ovom Direktivom ☒ uspostavljena Uredbom [o upravljanju] ☒ te drugim dobrovoljnim usklađivanjem svih vrsta programa potpore.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 37
(prilagođeno)
☒ novo

- (27) ~~Mora~~ Trebalo bi se omogućiti da se uvezena električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora energije izvan ☒ Unije ☒ ~~Zajednice~~ može uzeti u obzir ☒ za udjele energije iz obnovljivih izvora u državama članicama. ☒ pri ostvarivanju ciljeva država članica. Međutim, kako bi se spriječilo neto povećanje emisije stakleničkih plinova zlouporabom postojećih obnovljivih izvora energije te njihova potpuna ili djelomična zamjena konvencionalnim izvorima energije, može se kao prihvatljiva uzeti u obzir samo električna energija proizvedena u postrojenjima koje iskorištavaju energiju iz obnovljivih izvora i koji su započeli s radom nakon stupanja na snagu ove Direktive ili u postrojenjima s povećanim kapacitetom koja su obnovljena nakon stupanja na snagu ove Direktive. Kako bi se zajamčio odgovarajući učinak energije iz obnovljivih izvora koja zamjenjuje konvencionalnu energiju u ~~Zajednici~~ ☒ Uniji ☒ te u trećim zemljama, potrebno je da se uvoz na odgovarajući način prati i uzima u obzir. Uzet će se u obzir sporazumi koji se odnose na organizaciju trgovine električnom energijom iz obnovljivih izvora energije. Ako ☒ su ☒, na temelju odluke donesene s tom namjenom u skladu s Ugovorom o energetske zajednici²⁶, za potpisnice tog ugovora ~~započnu~~ vrijediti odgovarajuće odredbe ove Direktive ☒ obvezujuće ☒, za njih ~~započinju~~ ☒ bi trebale ☒ vrijediti i njome predviđene mjere suradnje među državama članicama.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 38

~~Kad države članice poduzimaju zajedničke projekte koji se odnose na proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije s jednom trećom zemljom ili s više trećih zemalja, uputno je da su ti zajednički projekti povezani samo s novoizgrađenim postrojenjima ili s postrojenjima s povećanim kapacitetom. Na taj će se način osigurati da se udio energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji energije treće zemlje ne smanji zbog uvoza energije iz obnovljivih izvora u Zajednicu. Osim toga, države članice trebaju omogućiti trećoj zemlji da za domaće potrebe upotrebljava dio proizvodnje električne energije proizvedene u postrojenju uključenom u zajednički projekt. Nadalje, Komisija i države članice trebaju poticati treću zemlju uključenu u zajedničke projekte da razvija politiku obnovljive energije s ambicioznim ciljevima.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 39

~~S obzirom na to da će za projekte u trećim zemljama koji su iznimno zanimljivi za Europu, kao što je npr. Plan za solarnu energiju na Mediteranu, trebati dugo vremena prije nego što se u potpunosti povežu s područjem Zajednice, uputno je njihov razvoj omogućiti tako da se državama članicama odobri da u svojim nacionalnim ciljevima uzmu u obzir ograničenu~~

²⁶

SL L 198, 20.7.2006., str. 18.

~~količinu električne energije proizvedene na temelju takvih projekata tijekom povezivanja s takvim projektima.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 40
(prilagođeno)

- (28) ~~Postupak koji uprava nadležna za nadzor nad~~ odobravanjem, certificiranjem i izdavanjem dozvola za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ~~morao bi~~ biti objektivan, transparentan, nediskriminacijski i razmjeran pri primjeni pravila za posebne projekte. U prvom je redu uputno izbjegavati sva nepotrebna opterećenja koja bi mogla nastati klasifikacijom projekata energije iz obnovljivih izvora pod postrojenja koja predstavljaju visok rizik za zdravlje ljudi.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 42

- (29) Za brzi razvoj energije iz obnovljivih izvora i zbog njezine stalno i na visokoj razini održive te ekološki prihvatljive kakvoće, države članice pri primjeni upravnih pravila, struktura planiranja i zakonodavstva, koje je namijenjeno izdavanju dozvola za postrojenja povezano sa smanjenjem onečišćenja i nadzorom nad industrijskim pogonima, za borbu protiv onečišćenja zraka i sprečavanje ili svođenje na najmanju moguću mjeru ispuštanja opasnih tvari u okoliš, ~~moraju~~ trebale bi uzeti u obzir doprinos energije iz obnovljivih izvora kako bi ostvarile ciljeve zaštite okoliša i ciljeve povezane s promjenom klime, ponajprije u usporedbi s postrojenjima koji ne proizvode obnovljivu energiju.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 43

~~Kako bi potaknuli doprinos pojedinaca ispunjavanju ciljeva postavljenih ovom Direktivom, odgovarajuća tijela moraju razmotriti mogućnost da pri postavljanju manjih decentraliziranih uređaja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora dozvolu zamijene jednostavnom obavijesti nadležnom tijelu.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 44
(prilagođeno)

- (30) ~~Potrebno je~~ Trebalo bi osigurati usklađenost ciljeva ove Direktive i drugih propisa ~~Zajednice~~ ☒ Unije ☒ u području zaštite okoliša. Ponajprije, tijekom postupaka ocjene, planiranja ili izdavanja dozvola za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, države članice ~~moraju~~ trebale bi uzeti u obzir cjelokupno zakonodavstvo ~~Zajednice~~ ☒ Unije ☒ u području zaštite okoliša te doprinos obnovljivih izvora energije u ostvarivanju ciljeva zaštite okoliša i ciljeva u području klimatskih promjena, ponajprije u usporedbi s postrojenjima koja ne proizvode obnovljivu energiju.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 45
(prilagođeno)

- (31) Nacionalne tehničke specifikacije i drugi zahtjevi u području primjene Direktive ~~98/34/EZ~~ (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća ~~od 22. lipnja 1998. o utvrđivanju postupka za osiguravanje informacija u području tehničkih normi i propisa i pravila o uslugama informacijskog društva~~²⁷ koje se ~~npr., primjerice,~~ odnose na razine kakvoće, metode ispitivanja ili uvjete uporabe, ne bi ~~smjeli~~ trebali biti prepreka trgovini uređajima i sustavima za proizvodnju ~~obnovljive~~ energije iz obnovljivih izvora. Stoga se programima potpore za energiju iz obnovljivih izvora ne ~~smiju~~ bi trebale propisivati nacionalne tehničke specifikacije koje odstupaju od postojećih norma ~~Zajednice~~ ~~Unije~~ ili kojima se zahtijeva da se subvencionirani uređaji ili sustavi certificiraju ili ispituju na posebnoj lokaciji ili da to obavlja određeni subjekt.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 46

~~Uputno je da države članice razmotre mehanizme za poticanje centraliziranoga grijanja i hlađenja energijom iz obnovljivih izvora.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 47
(prilagođeno)

- (32) Na nacionalnoj i regionalnoj razini, pravila i obveze za minimalne zahtjeve za uporabu energije iz obnovljivih izvora u novim i obnovljenim zgradama doveli su do znatnog povećanja uporabe energije iz obnovljivih izvora. Te ~~bi~~ mjere ~~trebalo~~ ~~valja~~ poticati u širem kontekstu ~~Zajednice~~ ~~Unije~~ te istodobno poticati uporabu energetske učinkovitih načina primjene energije iz obnovljivih izvora u građevinskim zakonskim i podzakonskim aktima.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 48
(prilagođeno)
⇒ novo

- (33) ~~Za omogućivanje i ubrzanje određivanja~~ Kako bi se olakšalo i ubrzalo određivanje minimalnih razina za uporabu energije iz obnovljivih izvora u zgradama ~~uputno je da države članice osiguraju ostvarivanje te razine tako da u ispunjavanje minimalnih zahtjeva o energetske učinkovitosti iz Direktive 2002/91/EZ uključe faktor za energiju iz obnovljivih izvora koji se odnosi na troškovno optimalno smanjenje emisija ugljika po zgradi.~~ ⇒ izračun tih minimalnih razina u novim te postojećim zgradama koje se znatno renoviraju trebao bi biti usklađen s metodologijom utvrđenom Direktivom 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća²⁹. ⇐

²⁷ Direktiva (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 241, 17.9.2015., str. 1.).

²⁸ SL L 204, 21.7.1998., str. 37.

²⁹ Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetske svojstvima zgrada (SL L 153, 18.6.2010., str. 13.).

↓ novo

- (34) Kako bi se osiguralo da su nacionalne mjere za razvoj grijanja i hlađenja utemeljene na sveobuhvatnom mapiranju i analizi nacionalnih potencijala obnovljivih izvora energije i energije iz otpada te omogućila jača integracija obnovljivih izvora energije i izvora otpadne topline i hladnoće, primjereno je zahtijevati da države članice procijene svoje nacionalne potencijale obnovljivih izvora energije i upotrebe otpadne topline i hladnoće za grijanje i hlađenje, posebice kako bi se olakšala široka upotreba energije iz obnovljivih izvora u postrojenjima za grijanje i hlađenje te promicalo učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje kako je definirano u članku 2. stavku 41. Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća³⁰. Kako bi se osigurala dosljednost sa zahtjevima u pogledu energetske učinkovitosti za grijanje i hlađenje i smanjilo administrativno opterećenje, ta bi procjena trebala biti uključena u sveobuhvatne procjene koje se provode i prijavljuju u skladu s člankom 14. te Direktive.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 41
⇒ novo

- (35) Pokazalo se da je pomanjkanje jasnih pravila i koordinacije među različitim tijelima koja izdaju odobrenja prepreka pri uporabi energije iz obnovljivih izvora. ⇒ Osnivanjem jedinstvene administrativne kontaktne točke koja uključuje i koordinira sve postupke izdavanja dozvola trebala bi se smanjiti složenost i povećati učinkovitost i transparentnost. ⇐ ~~Stoga je, kad nacionalna, regionalna i lokalna tijela uređuju svoje upravne postupke za izdavanje odobrenja za izgradnju i rad postrojenja za proizvodnju električne energije, grijanje i hlađenje ili prijevoz goriva iz obnovljivih izvora energije i s njima povezane infrastrukture prijenosne i distribucijske mreže, potrebno uzimati u obzir posebnu strukturu sektora obnovljive energije.~~ Upravni postupak za izdavanje odobrenja trebalo bi pojednostavniti jasnim rokovima za postrojenja koja koriste energiju iz obnovljivih izvora. Pravila planiranja i smjernice trebalo bi ~~potrebno je~~ prilagoditi tako da se uzmu u obzir troškovno učinkovita i za okoliš prihvatljiva oprema za grijanje i hlađenje i za električnu energiju iz obnovljivih izvora. ⇒ Ova Direktiva, posebice odredbe o organizaciji i trajanju postupka izdavanja dozvola, trebala bi se primjenjivati ne dovodeći u pitanje međunarodno pravo i pravo Unije, uključujući odredbe o zaštiti okoliša i zdravlja ljudi. ⇐

↓ novo

- (36) Dugotrajni administrativni postupci velika su administrativna prepreka te su skupi. Pojednostavnjivanjem postupaka izdavanja dozvola, povezanim s jasnim rokovima za donošenje odluka odgovarajućih nadležnih tijela o izgradnji projekta, trebala bi se potaknuti učinkovitija provedba postupaka čime bi se smanjili administrativni troškovi.
- (37) Još jedna prepreka troškovno učinkovitoj uporabi obnovljivih izvora energije nedostatak je predvidljivosti za ulagače u pogledu očekivane provedbe potpore od strane država članica. Države članice trebale bi osigurati da ulagači imaju dovoljnu

³⁰ Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012, str.1).

predvidljivost planirane upotrebe potpora država članica. Time se industriji omogućuje da planira i razvije lanac opskrbe, čime se smanjuje ukupni trošak uporabe.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 43
(prilagođeno)
⇒ novo

- (38) Kako bi ~~potaknuli~~ ☒ olakšali ☒ doprinos ☐ mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (MSP) i ☐ pojedinaca ispunjavanju ciljeva postavljenih ovom Direktivom, ~~odgovarajuća tijela moraju razmotriti mogućnost dozvolu~~ ☐ bi trebalo zamijeniti ☐ jednostavnom obavijesti nadležnom tijelu ~~da pri postavljanju manjih~~ ☐ za male projekte energije iz obnovljivih izvora, uključujući decentralizirane projekte ☐ ☐ kao što su krovne solarne instalacije. Zbog sve većih potreba za obnovom kapaciteta postojećih elektrana koje proizvode energiju iz obnovljivih izvora, trebalo bi utvrditi brže postupke za izdavanje dozvola ☐ ~~decentraliziranih uređaja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 49

- (39) Trebalo bi ukloniti razlike u obavješćivanju i osposobljavanju, ponajprije u sektoru grijanja i hlađenja kako bi se potaknula uporaba energije iz obnovljivih izvora.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 50

- (40) U mjeri u kojoj je zanimanje instalatera i obavljanje instalaterskog posla uređeno kao regulirana profesija, preduvjeti za priznavanje stručnih kvalifikacija propisani su Direktivom 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ~~od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija~~³¹. Ta se Direktiva stoga primjenjuje ne dovodeći pritom u pitanje Direktivu 2005/36/EZ.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 51

- (41) Premda su Direktivom 2005/36/EZ propisani zahtjevi za uzajamno priznavanje stručnih kvalifikacija, uključujući i one za arhitekte, postoji dodatna potreba da se osigura da arhitekti i planeri u svojim planovima i projektima uzmu u obzir optimalnu kombinaciju obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih tehnologija. Države bi članice stoga ~~morale trebale~~ u vezi s tim osigurati jasne smjernice. To ~~valja bi trebalo~~ učiniti ne dovodeći pritom u pitanje odredbe Direktive 2005/36/EZ, a ponajprije njezine članke 46. i 49.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 52
(prilagođeno)

- (42) Jedina je namjena jamstava o podrijetlu izdanih za potrebe ove Direktive ~~dokazati~~ ☒ pokazati ☒ krajnjem korisniku da je određen udio ili određena količina energije proizvedena iz obnovljivih izvora. Jamstvo o podrijetlu može se prenositi, neovisno o energiji na koju se odnosi, s jednog nositelja na drugog. Međutim, radi osiguranja da

³¹ Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija (SL L 255, 30.9.2005., str. 22.).

je korisnik o jedinici električne energije iz obnovljivih izvora obaviješten samo jedanput, ~~potrebno je trebalo bi~~ izbjegavati dvostruko računanje i dvostruko obavješćivanje o jamstvu o podrijetlu. Energija iz obnovljivih izvora za koju je proizvođač popratno jamstvo o podrijetlu prodao odvojeno, ne ~~smije se bi se trebala~~ krajnjem potrošaču prikazati ili prodavati kao energija iz obnovljivih izvora. ~~Važno je praviti razliku između zelenih certifikata koji se upotrebljavaju za programe potpore i jamstava o podrijetlu.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 53
(prilagođeno)
⇒ novo

- (43) ~~Uputno je Trebalo bi~~ ~~nastajućem~~ potrošačkom tržištu za električnu energiju iz obnovljivih izvora energije omogućiti da doprinese ~~izgradnji~~ ⇒ razvoju ⇒ novih postrojenja za energiju iz obnovljivih izvora. Države ~~članice~~ ~~morale trebale bi~~ stoga ~~biti omogućeno~~ ⇒ zahtijevati ⇒ ~~da~~ od dobavljača električne energije ~~zahtijevaju~~ ~~da koji~~ krajnje potrošače obavješćuju ~~o svojoj energetskej mješavini kombinaciji izvora energije u skladu s člankom X. 3-6. Direktive [o modelu tržišta]~~ ~~2003/54/EZ~~ ⇒ ili od onih koji prodaju energiju ⇒ ~~te da uključe~~ ⇒ potrošačima ⇒ ⇒ navodeći potrošnju energije iz obnovljivih izvora da upotrebljavaju ⇒ ~~najmanji postotni udio~~ jamstava o podrijetlu ~~iz~~ ~~novosagrađenih~~ postrojenja koja proizvode energiju iz obnovljivih izvora, ~~pod uvjetom da je takav zahtjev u skladu s pravom Zajednice.~~
-

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 54
(prilagođeno)
⇒ novo

- (44) Ključno je ~~„u skladu s člankom 3. stavkom 6. Direktive 2003/54/EZ, osigurati~~ informacije o tome kako je električna energija kojoj je namijenjena potpora dodijeljena krajnjim potrošačima. Kako bi se poboljšala kakvoća tih informacija za krajnje korisnike ~~„ponajprije kad je riječ o količini energije iz obnovljivih izvora proizvedene u novim postrojenjima, Komisija mora procijeniti učinkovitost mjera koje poduzimaju države članice.“~~ ⇒ države članice trebale bi osigurati da se jamstva o podrijetlu izdaju za sve jedinice energije iz obnovljivih izvora. Uz to, kako bi se izbjeglo udvostručivanje naknada, proizvođači energije iz obnovljivih izvora koji već primaju potporu ne bi trebali primiti jamstva o podrijetlu. Međutim, ta bi se jamstva o podrijetlu trebala upotrebljavati za obavješćivanje tako da krajnji potrošači dobiju jasne, pouzdane i dostatne dokaze o tome da su relevantne jedinice energije proizvedene iz obnovljivih izvora. Štoviše, za električnu energiju za koju je primljena potpora, jamstva o podrijetlu trebala bi se prodavati na tržištu putem dražbe, a prihodi bi se trebali upotrijebiti za smanjivanje javnih subvencija za energiju iz obnovljivih izvora. ⇐
-

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 55
⇒ novo

- (45) Direktivom ~~2004/8/EC~~ ~~2012/27/EU~~ ~~Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o promicanju kogeneracije na temelju potražnje korisne topline na unutarnjem~~

~~tržištu energije³² predviđena su jamstva o podrijetlu za dokazivanje podrijetla električne energije proizvedene u visokoučinkovitim kogeneracijskim pogonima. ⇒ Međutim, nije utvrđeno kako upotrijebiti takva se jamstva o podrijetlu ⇒ , te bi ih stoga trebalo i ne mogu upotrebljavati pri obavješćivanju o upotrebi energije iz obnovljivih izvora u skladu s člankom 3. stavkom 6. Direktive 2003/54/EZ jer bi to kao posljedicu moglo imati dvostruko računanje i dvostruko obavješćivanje. 2017/27/EZ o energetske učinkovitosti predviđena su jamstva o podrijetlu za dokazivanje podrijetla električne energije proizvedene u visokoučinkovitim kogeneracijskim pogonima. Međutim, nije utvrđeno kako upotrijebiti takva jamstva o podrijetlu , te bi ih stoga trebalo i upotrebljavati pri obavješćivanju o energiji iz obnovljivih izvora u skladu s člankom 3. stavkom 6. Direktive 2003/54/EZ jer bi to kao posljedicu moglo imati dvostruko računanje i dvostruko obavješćivanje. ⇒ visokoučinkovitih kogeneracijskih pogona. ⇐.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 56
(prilagođeno)

~~Jamstva o podrijetlu sama po sebi ne osiguravaju pravo na prednosti iz nacionalnih programa potpore.~~

⇓ novo

- (46) Jamstva o podrijetlu, koja su trenutačno uvedena za električnu energiju i grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora, trebalo bi proširiti kako bi obuhvatila plin iz obnovljivih izvora. Time bi nastalo dosljedno sredstvo za pružanje dokaza konačnim korisnicima o podrijetlu plina iz obnovljivih izvora, kao što je biometan, te bi se olakšala povećana prekogranična trgovina takvim plinovima. Omogućilo bi se i sastavljanje jamstva o podrijetlu i za druge plinove iz obnovljivih izvora, kao što je vodik.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 57
(prilagođeno)
⇒ novo

- (47) Potrebno je poticati uključivanje energije iz obnovljivih izvora u prienosnu i distribucijsku mrežu i uporabu sustava za skladištenje energije za integriranu privremenu ⇒ promjenjivu ⇐ proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ⇒ posebno u pogledu pravila kojima se regulira dispečiranje i pristup mreži. Direktivom [o modelu tržišta električne energije] utvrđuje se okvir za integraciju električne energije iz obnovljivih izvora energije. Međutim, taj okvir ne uključuje odredbe o integraciji plina iz obnovljivih izvora energije u plinsku mrežu. Stoga je potrebno da one ostanu u ovoj Direktivi. ⇐

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 58

~~Potrebno je ubrzati razvoj projekata za obnovljivu energiju, uključujući projekte za obnovljivu energiju u okviru programa za transeuropsku energetske mrežu (TEN-E) koji su zanimljivi za Europu. S tim u vezi Komisija mora također analizirati kako poboljšati~~

³² SL L 52, 21.2.2004., str. 50.

~~financiranje takvih projekata. Posebna se pozornost mora pokloniti projektima za energiju iz obnovljivih izvora koji će doprinijeti znatno većoj sigurnosti opskrbe energijom u Zajednici i susjednim zemljama.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 3
(prilagođeno)

- (48) Utvrđene su mogućnosti za uspostavljanje gospodarskog rasta pomoću inovacija i održive konkurentne energetske politike. Proizvodnja energije iz obnovljivih izvora često ovisi o lokalnim ili regionalnim ~~malim i srednjim poduzećima (SME)~~ ☒ MSP-ovima ☒. Mogućnosti za rast i otvaranje novih radnih mjesta koje donose ulaganja u regionalnu i lokalnu proizvodnju energije iz obnovljivih izvora u državama članicama i njihovim regijama veoma su važne. Komisija i države članice ~~trebale bi~~ stoga podržati nacionalne i regionalne razvojne mjere na tim područjima, poticati razmjenu najboljih praksa u proizvodnji energije iz obnovljivih izvora između lokalnih i regionalnih razvojnih poticaja i promicati ~~financiranje iz strukturnih fondova~~ upotrebu financijskih sredstava u okviru kohezijske politike u tom području.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 4

- (49) Pri davanju prednosti razvoju tržišta za obnovljive izvore energije potrebno je uzeti u obzir pozitivan utjecaj na regionalni i lokalni razvoj, izvozne mogućnosti, socijalnu koheziju te mogućnosti zapošljavanja, ponajprije kad je riječ o malim i srednjim poduzećima i nezavisnim proizvođačima energije.

↓ novo

- (50) Poseban položaj najudaljenijih regija uvažen je u članku 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Obilježja energetskeg sektora najudaljenijih regija često su izolacija, ograničena ponuda i ovisnost o fosilnim gorivima, iako te regije imaju na raspolaganju bitne lokalne obnovljive izvore energije. Najudaljenije bi regije stoga mogle biti primjer primjene inovativnih energetskih tehnologija u Uniji. Stoga je potrebno poticati širu upotrebu energije iz obnovljivih izvora kako bi se postigao viši stupanj energetske samostalnosti tih regija i uvažio njihov poseban položaj u pogledu potencijala energije iz obnovljivih izvora i potrebe za javnom potporom.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 6
(prilagođeno)
⇒ novo

- (51) Uputno je ~~podržati fazu predstavljanja i komercijalizacije~~ ⇒ omogućiti razvoj ⇐ decentraliziranih tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora ⇒ pod nediskriminacijskim uvjetima i bez otežavanja financiranja infrastrukturnih ulaganja ⇐. Pomak prema decentraliziranoj proizvodnji energije ima više prednosti, uključujući i iskorištavanje lokalnih izvora energije, veću lokalnu sigurnost opskrbe energijom, kraće prijevozne putove i smanjeni gubitak energije pri prijenosu. Takva decentralizacija potiče razvoj zajednice i koheziju osiguravanjem izvora prihoda i stvaranjem novih radnih mjesta na lokalnoj razini.

- (52) Kako raste važnost potrošnje vlastite energije iz obnovljivih izvora, potrebno je definirati potrošače vlastite energije iz obnovljivih izvora i regulatorni okvir koji bi im omogućio da proizvode, skladište, troše i prodaju električnu energiju bez izlaganja nerazmjernim opterećenjima. Trebalo bi omogućiti i kolektivnu potrošnju vlastite energije u određenim slučajevima tako da, primjerice, građani koji žive u stanovima mogu iskoristiti te mogućnosti za potrošače u istoj mjeri kao i kućanstva u obiteljskim kućama.
- (53) Sudjelovanje lokalnih građana u projektima energije iz obnovljivih izvora stvorilo je znatnu dodanu vrijednost u pogledu lokalnog prihvaćanja energije iz obnovljivih izvora i pristupa dodatnom privatnom kapitalu. To lokalno sudjelovanje bit će još važnije u kontekstu povećanih kapaciteta energije iz obnovljivih izvora u budućnosti.
- (54) Specifične značajke lokalnih zajednica energije iz obnovljivih izvora u pogledu veličine, vlasničke strukture i broja projekata mogle bi otežati njihovo natjecanje na tržištu pod jednakim uvjetima kao i za velike aktere, posebice konkurente s velikim projektima ili portfeljima. U mjere kojima se ublažavaju te teškoće ubrajaju se omogućivanje energetske zajednicama da djeluju u energetske sustavu i olakšavanje njihove tržišne integracije.
- (55) Smatra se da je grijanje i hlađenje, za koje se troši približno pola konačne potrošnje energije u Uniji, ključni sektor u dekarbonizaciji energetske sektora. Osim toga, ono je i strateški sektor u smislu energetske sigurnosti jer se predviđa da će do 2030. približno 40 % potrošnje energije iz obnovljivih izvora biti utrošeno za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora. Nedostatak usklađene strategije na razini Unije, internalizacija vanjskih troškova i rascjepkanost tržišta grijanja i hlađenja prouzročili su relativno spor dosadašnji napredak u tom sektoru.
- (56) Nekoliko država članica uvelo je mjere u sektoru grijanja i hlađenja kako bi postigle svoj cilj za udio energije iz obnovljivih izvora do 2020. Međutim, bez obavezujućih nacionalnih ciljeva nakon 2020. preostali nacionalni poticaji možda neće biti dovoljni za postizanje dugoročnih ciljeva dekarbonizacije za 2030. i 2050. Kako bi se pratili ti ciljevi, pojačala sigurnost ulagača i poticao razvoj tržišta grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora energije na razini Unije, a istodobno poštovalo načelo prvenstva energetske učinkovitosti, primjereno je poticati napore država članica u području opskrbe grijanjem i hlađenjem iz obnovljivih izvora kako bi se pridonijelo postupnom povećavanju udjela energije iz obnovljivih izvora. Zbog rascjepkanosti nekih tržišta grijanja i hlađenja, iznimno je važno osigurati fleksibilnost u oblikovanju takvog napora. Važno je i osigurati da potencijalno širenje uporabe grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora ne utječe nepovoljno na okoliš.
- (57) Centralizirano grijanje i hlađenje danas iznosi oko 10 % potražnje za grijanjem u cijeloj Uniji, a među državama članicama postoje velike razlike. U Komisijinoj strategiji grijanja i hlađenja prepoznat je potencijal za dekarbonizaciju centraliziranog grijanja povećanom energetske učinkovitosti i uvođenjem energije iz obnovljivih izvora.
- (58) U strategiji energetske unije prepoznata je i uloga građana u energetske tranziciji, u okviru koje građani preuzimaju odgovornost za nju, koriste se novim tehnologijama da bi si smanjili račune i aktivno sudjeluju na tržištu.

- (59) Trebalo bi naglasiti potencijale sinergije napora za širenje upotrebe grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora i postojećih programa na temelju direktiva 2010/31/EU i 2012/27/EU. Države članice trebale bi, koliko je moguće, imati mogućnost da se koriste postojećim administrativnim strukturama za provedbu tog napora, kako bi si olakšale administrativno opterećenje.
- (60) Stoga je ključno da se u području centraliziranog grijanja omogući prijelaz na obnovljiva goriva, da se jačanjem prava proizvođača energije iz obnovljivih izvora i konačnih potrošača spriječi regulatorna i tehnološka ovisnost i tehnološko isključivanje te da se konačnim potrošačima pruže sredstva za olakšavanje odabira među energetske rješenjima koja najbolje funkcioniraju i u kojima se uzimaju u obzir buduće potrebe za grijanjem i hlađenjem u skladu s očekivanim kriterijima učinkovitosti zgrada.
- (61) U europskoj strategiji za mobilnost s niskom razinom emisije ugljika iz srpnja 2016. istaknuto je da biogoriva na temelju hrane imaju ograničenu ulogu u dekarbonizaciji sektora prometa i da bi trebalo postupno smanjivati njihovu uporabu te ih zamijeniti naprednim biogorivima. U svrhu pripreme za prelazak na napredna biogoriva i minimiziranja cjelokupnih utjecaja neizravne promjene uporabe zemljišta, primjereno je ograničiti količinu biogoriva i tekućih biogoriva proizvedenih iz kultura za proizvodnju hrane za ljude i hrane za životinje koji se mogu smatrati dijelom cilja Unije utvrđenog u ovoj Direktivi.
- (62) U Direktivi (EU) 2015/1513 Europskog parlamenta i Vijeća³³ Komisija je pozvana da bez odgode predstavi sveobuhvatan prijedlog ekonomske i tehnološke neutralne politike za razdoblje nakon 2020. kako bi se stvorila dugoročna perspektiva za ulaganja u održiva biogoriva s niskim rizikom pojave neizravne promjene uporabe zemljišta i u druge načine dekarbonizacije sektora prometa. Ako se opskrbljivačima gorivom nametne obveza uključivanja, to bi moglo pružiti sigurnost ulagačima i poticati stalni razvoj alternativnih obnovljivih goriva za promet, uključujući napredna biogoriva, obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu te električnu energiju iz obnovljivih izvora namijenjenu uporabi u prometu. Primjereno je utvrditi obvezu za opskrbljivače gorivom na istoj razini u svakoj državi članici kako bi se osigurala ujednačenost u specifikacijama i dostupnosti goriva namijenjenih uporabi u prometu. Kako je trgovanje gorivima namijenjenima uporabi u prometu jednostavno, opskrbljivači gorivom u državama članicama koje imaju malo odgovarajućih resursa moći će lako drugdje nabaviti obnovljiva goriva.
- (63) Napredna biogoriva i druga biogoriva te bioplin proizveden iz sirovina navedenih u Prilogu IX., obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu te električna energija iz obnovljivih izvora mogu pridonijeti smanjenju emisija ugljika i potaknuti dekarbonizaciju sektora prometa u Uniji na troškovno učinkovit način te, među ostalim, poboljšati energetske diversifikaciju u sektoru prometa i istodobno poticati inovacije, rast i zapošljavanje u gospodarstvu Unije i smanjivati ovisnosti o uvozu energije. Obvezom uključivanja za opskrbljivače gorivom trebalo bi ih potaknuti na stalan razvoj naprednih goriva, uključujući biogoriva, a važno je osigurati da se obvezom uključivanja potiče i poboljšanje svojstava goriva koja su isporučena radi ispunjavanja te obveze u pogledu stakleničkih

³³ Direktiva (EU) 2015/1513 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o izmjeni Direktive 98/70/EZ o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva i izmjeni Direktive 2009/28/EZ o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 239, 15.9.2015., str. 1.).

plinova. Komisija bi trebala procijeniti svojstva tih goriva u pogledu stakleničkih plinova, tehničke inovacije i održivosti.

(64) Promicanjem fosilnih goriva s niskom razinom ugljika proizvedenih iz tokova otpadnih fosilnih goriva može se pridonijeti ciljevima politike energetske diversifikacije i dekarbonizacije prometa. Stoga je primjereno uključiti ta goriva u obvezu uključivanja za opskrbljivače gorivom.

(65) Sirovine koje imaju mali utjecaj na neizravnu prenamjenu zemljišta kad se upotrebljavaju za biogoriva trebalo bi promicati zbog njihova doprinosa dekarbonizaciji gospodarstva. Posebice bi u prilog ovoj Direktivi trebalo uključiti sirovine za napredna biogoriva jer su tehnološki inovativnija i slabije razvijena te je stoga za njih potrebna viša razina potpore. Kako bi se osiguralo da je taj prilog usklađen s najnovijim tehnološkim dostignućima te istodobno izbjeglo neželjene negativne učinke, evaluacija bi se trebala provesti nakon donošenja Direktive radi procjene mogućnosti proširenja priloga na nove sirovine.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 94

~~Budući da mjere predviđene člancima od 17. do 19. također utječu na funkcioniranje unutarnjeg tržišta usklađivanjem kriterija održivosti koja za ispunjavanje ciljeva ove Direktive moraju ispunjavati pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva i tako olakšati u skladu s člankom 17. stavkom 8. trgovinu među državama članicama pogonskim biogorivima i drugim biogorivima koja ispunjavaju te uvjete, te se mjere temelje na članku 95. Ugovora.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 59

~~Međupovezanost zemalja olakšava uključenost električne energije iz obnovljivih izvora. Osim ublažavanja varijabilnosti, međupovezanost pridonosi smanjivanju troškova usklađivanja, potiče stvarnu konkurentnost i time niže cijene te podupire razvoj mreža. Zajednička i optimalna uporaba prijenosnih kapaciteta može spriječiti prekomjernu potrebu za izgradnjom novih kapaciteta.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 60

~~Prioritetni i zajamčeni pristup električnoj energiji iz obnovljivih izvora važan je za uključivanje izvora obnovljive energije u unutarnje tržište električnom energijom u skladu s člankom 11. stavkom 2. i daljnjom razradom članka 11. stavka 3. Direktive 2003/54/EZ. Zahtjevi koji se odnose na održavanje pouzdanosti i sigurnosti mreže i otpreme mogu se razlikovati ovisno o značajkama nacionalne mreže i njezina sigurnog funkcioniranja. Prioritetni pristup mreži osigurava proizvođačima električne energije iz obnovljivih izvora da u svakom trenutku mogu prodati i prenijeti električnu energiju iz obnovljivih izvora u skladu s pravilima priključivanja kadgod je izvor dostupan. U slučaju da se električna energija iz obnovljivih izvora uključi u promptno tržište, zajamčeni pristup osigurava da sva električna energija, prodana i ona koja je namijenjena potpori, ima pristup mreži te omogućuje uporabu maksimalne količine električne energije iz obnovljivih izvora iz postrojenja priključenih na mrežu. Međutim, to ne podrazumijeva nikakve obveze država članica u smislu podupiranja ili uvođenja obvezne nabave za energiju iz obnovljivih izvora. U ostalim se sustavima fiksna cijena za električnu energiju iz obnovljivih izvora energije obično utvrđuje u kombinaciji s obvezom kupnje za operatora sustava. U tom je slučaju prioritetni pristup već odobren.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 61

~~Pod određenim okolnostima nije moguće u cijelosti osigurati prijenos i distribuciju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije, a da se pritom ne utječe na pouzdanost ili sigurnost mrežnog sustava. U takvim se okolnostima može pokazati uputnim da se proizvođačima isplati financijska naknada. Ipak, ciljevi ove Direktive zahtijevaju održivo povećanje prijenosa i distribucije električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora, a da se pritom ne utječe na pouzdanost i sigurnost mrežnog sustava. S tim ciljem države članice trebaju poduzeti odgovarajuće mjere kako bi omogućile veće prodiranje električne energije iz obnovljivih izvora, inter alia, tako da uzmu u obzir specifičnosti varijabilnih resursa i resursa koji se još ne mogu uskladištiti. Nova postrojenja za energiju iz obnovljivih izvora moraju se povezati i to u mjeri koju nalažu ciljevi iz ove Direktive. Kako bi se ubrzali postupci povezivanja na mrežu, države članice mogu predvidjeti prioriteta povezivanja ili posebne mogućnosti povezivanja za nova postrojenja koja proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 62
(prilagođeno)

~~(66) — Troškovi uključivanja novih proizvođača električne energije i plina iz obnovljivih izvora na elektroenergetsku i plinsku mrežu moraju trebali bi biti ☒ utemeljeni na ☒ objektivnim, transparentnim i nediskriminacijskim ☒ kriterijima ☒, a u obzir se moraju bi se trebale uzeti koristi kojima uključeni proizvođači električne energije iz obnovljivih izvora i lokalni proizvođači plina iz obnovljivih izvora pridonose elektroenergetskoj i plinskoj mreži.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 63

~~Proizvođači električne energije koji žele iskoristiti mogućnosti energije iz obnovljivih izvora u perifernim područjima Zajednice, ponajprije u otočnim i slabo naseljenim područjima, moraju uvijek, kad je to moguće, iskoristiti razumne troškove priključivanja kako bi osigurali da ne budu nepravedno u nepovoljnijem položaju od proizvođača koji se nalaze u središnjim, industrijaliziranim i gušće naseljenim područjima.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 64

~~Direktivom 2001/77/EZ propisuje se okvir za uključivanje električne energije iz obnovljivih izvora energije u mrežu. Međutim, postoje znatne razlike među državama članicama u stupnju stvarno ostvarene integracije. Zbog toga je potrebno ojačati okvir i povremeno provjeriti njegovu primjenu na nacionalnoj razini.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 24
(prilagođeno)
⇒ novo

(67) Kako bi se u cijelosti iskoristio potencijal biomase ⇒ za doprinos dekarbonizaciji gospodarstva njezinom upotrebom za materijale i energiju ⇐, ~~Zajednica~~ ☒ Unija ☒ i države članice ~~moraju trebale bi~~ poticati veću ⇒ održivu ⇐ mobilizaciju postojećih

rezerva drva ⇒ poljoprivrednih i drvenih resursa ⇐ i razvoj novih šumarskih sustava
⇒ šumarstva i poljoprivredne proizvodnje ⇐.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 65
(prilagođeno)
⇒ novo

(68) ~~Proizvodnja biogoriva mora biti održiva.~~ Biogoriva ⇒ , tekuća biogoriva i goriva iz biomase trebala bi se uvijek proizvoditi na održiv način. Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase ⇐ koja se upotrebljavaju za ostvarivanje ciljeva ☒ Unije ☒ ~~ciljeva ove Direktive utvrđenog ovom Direktivom i ona koja imaju pravo na ☒ imaju korist od ☒ potpore u okviru nacionalnih programa ☒ potpore ☒ trebala bi stoga ispunjavati kriterije održivosti ⇒ i ušteda emisija stakleničkih plinova ⇐.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 66
(prilagođeno)
⇒ novo

(69) ~~Zajednica ☒ Unija ☒ mora bi trebala~~ poduzeti odgovarajuće mjere u okviru ove Direktive, uključujući poticanje kriterija održivosti ⇒ i ušteda emisija stakleničkih plinova ⇐ za biogoriva ⇒ te za tekuća biogoriva i biogoriva iz biomase koja se upotrebljavaju za grijanje i hlađenje i proizvodnju električne energije ⇐ ~~te razvoj druge i treće generacije biogoriva u Zajednici i svijetu općenito te jačati istraživanja u poljoprivredi i širenje znanja u tim područjima.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 67

~~Uvođenje kriterija održivosti za biogoriva neće ostvariti cilj ako ti proizvodi ne ispunjavaju kriterije i upotrebljavaju se kao tekuća biogoriva u sektorima grijanja i električne energije umjesto pogonskih biogoriva. Stoga se kriteriji održivosti moraju općenito primjenjivati i za tekuća biogoriva.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 68
(prilagođeno)

~~(68) — Europsko je vijeće u ožujku 2007. pozvalo Komisiju da predloži sveobuhvatnu Direktivu o uporabi svih obnovljivih izvora energije koja bi sadržavala kriterije i odredbe kojima bi se osiguralo održivo dobivanje i uporaba bioenergije. Takvi kriteriji održivosti morali bi biti dio usklađenog šireg programa koji bi obuhvatio ne samo pogonska biogoriva nego i sva druga tekuća biogoriva. Takvi kriteriji održivosti moraju stoga biti uključeni u ovu Direktivu. Kako bi se osigurao usklađen pristup energetske politike i politike zaštite okoliša i pritom izbjegli dodatni troškovi poslovanja i neusklađenost u zaštiti okoliša zbog nedosljednog pristupa, ključno je osigurati iste kriterije održivosti za uporabu biogoriva za potrebe ove Direktive, s jedne strane, i Direktive 98/70/EZ s druge strane. Zbog istih razloga treba u tom kontekstu izbjegavati dvostruko obavješćivanje. Nadalje, Komisija i nadležna nacionalna tijela moraju koordinirati svoje djelovanje u okviru odbora koji je posebno odgovoran za aspekt održivosti. Komisija osim toga mora 2009. ponovno provjeriti moguće uključivanje drugih uporaba biomase i modalitete povezane s tom uporabom.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 69
(prilagođeno)
⇒ novo

(70) ~~Sve veća potražnja~~ ⇒ Proizvodnja poljoprivrednih sirovina ⇐ za ~~pogonskim~~ biogorivima i ~~drugim~~ tekućim biogorivima ~~na svjetskoj razini~~ ⇒ te goriva iz biomase ⇐ te poticanje uporabe ~~pogonskih~~ biogoriva i ~~drugih~~ tekućih biogoriva predviđenih ovom Direktivom ne bi ~~smjeli trebali~~ prouzročiti uništavanje bioraznolikih zemljišta. ~~Te~~ ☒ Takve ☒ neobnovljive izvore čija je važnost za cjelokupno čovječanstvo priznata u različitim međunarodnim instrumentima ~~potrebno je trebalo bi~~ očuvati. ~~Za potrošače u Zajednici bilo bi, osim toga, s moralnog stajališta neprihvatljivo da povećana uporaba pogonskih i drugih tekućih biogoriva prouzroči uništavanje bioraznolikih zemljišta. Iz tih je razloga~~ ☒ Stoga je ☒ potrebno odrediti kriterije održivosti ⇒ i ušteda emisija stakleničkih plinova ⇐ koji će osigurati da biogoriva, ~~pogonska i druga~~ tekuća biogoriva ⇒ i goriva iz biomase ⇐ imaju pravo na poticaje samo ako se ~~može~~ jamčiti da ⇒ poljoprivredne sirovine ⇐ ne potječu iz bioraznolikih područja ili, u slučaju područja zaštićene prirode ili zaštićenih područja za očuvanje rijetkih, ranjivih ili ugroženih ekosustava ili vrsta, kad odgovarajuće nadležno tijelo dokaže da proizvodnja ⇒ poljoprivredne ⇐ sirovine ne utječe na njih negativno. ~~Na temelju kriterija održivosti šuma~~ ☒ Šume ☒ se smatraju bioraznolikimaom ☒, u skladu s kriterijima održivosti, ☒kad je riječ o prašumama i u skladu s definicijom kojom se koristi Organizacija Ujedinjenih naroda za hranu i poljoprivredu (FAO) u svojoj Globalnoj procjeni šumskih resursa ~~kojima se koriste zemlje širom svijeta pri izvješćivanju o opsegu prašuma~~ ili kad je ☒ su ☒ zaštićene nacionalnim zakonom o zaštiti prirode. ~~Potrebno je uključiti površine~~ Područja na kojima se skupljaju nešumski proizvodi koji nisu od drva, ☒ trebalo bi smatrati bioraznolikim šumama ☒ ako je utjecaj čovjeka neznatan. Ostale vrste šuma kako ih definira FAO, npr. prirodne šume, poluprirodne šume i nasadi ne bi ~~se smjele trebalo~~ smatrati prašumama. Nadalje, uzimajući u obzir visoku bioraznolikost određenih travnjaka, umjerenih i tropskih, uključujući visoko bioraznolike savane, stepe, šikare i prerije, biogoriva ⇒, tekuća biogoriva i goriva iz biomase ⇐ proizvedena iz ⇒ poljoprivrednih ⇐ sirovina koje potječu s tih površina ne bi ~~smjela trebala~~ imati pravo na poticaje predviđene ovom Direktivom. Komisija ~~mora~~ bi trebala utvrditi odgovarajuće kriterije ~~i geografski raspon~~ za definiranje visoko bioraznolikih travnjaka u skladu s najboljim raspoloživim znanstvenim spoznajama i odgovarajućim međunarodnim normama.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 70

~~Ako se zemljište s velikim zalihama ugljena u tlu ili vegetaciji prenamijeni za preradu sirovina za pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva, dio pohranjenog ugljena oslobađa se općenito u atmosferu, što dovodi do stvaranje ugljikova dioksida. Posljedični negativni utjecaj na stakleničke plinove može uništiti pozitivan utjecaj (katkad i u velikoj mjeri) koji na njih imaju pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva. Ukupne učinke ugljikova dioksida takve prenamijene mora se stoga uzeti u obzir pri izračunu uštede emisija stakleničkih plinova određenih pogonskih i drugih tekućih biogoriva. To je potrebno kako bi se osiguralo da se pri izračunu uštede emisija stakleničkih plinova uzimaju u obzir svi učinci uporabe pogonskih i drugih tekućih biogoriva.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 71

~~Pri izračunu utjecaja prenamjene uporabe zemljišta na stakleničke plinove gospodarski bi subjekti morali moći upotrijebiti stvarne vrijednosti za zalihe ugljika povezane s uporabom referentnog zemljišta i zemljišta nakon prenamjene. Moraju također moći upotrijebiti standardne vrijednosti. Rad Međuvladina panela o klimatskim promjenama primjerena je podloga za te standardne vrijednosti. Taj rad nije trenutačno izražen u obliku koji gospodarski subjekti mogu neposredno primijeniti. Komisija stoga mora pripremiti smjernice o tom radu koje će poslužiti kao temelj za izračun promjena zaliha ugljika za potrebe ove Direktive, uključujući takve promjene za pošumljene površine sa zastorom krošnje između 10 i 30 % savana, šikara i prerija.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 72

~~Uputno je da Komisija razvije metodologije procjene utjecaja isušivanja tresetišta na emisije stakleničkih plinova.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 73
(prilagođeno)
⇒ novo

- (71) Zemljište se ne ~~smije~~ bi trebalo prenamijeniti za proizvodnju ⇒ poljoprivrednih sirovina za ⇨ biogoriva ⇒ , tekuća biogoriva i goriva iz biomase ⇨ ako se gubitak zalihe ugljika nakon prenamjene, uzimajući u obzir nužnost kojom se mora rješavati pitanje klimatskih promjena, ne može u razumnom roku uravnotežiti uštedom emisija stakleničkih plinova ~~radi~~ zbog proizvodnje ⇒ i upotrebe ⇨ ~~pogonskih~~ biogoriva ~~, ili drugih~~ tekućih biogoriva ⇒ i goriva iz biomase ⇨. To bi gospodarskim subjektima uštedjelo nepotrebna opterećujuća istraživanja i spriječilo prenamjenu zemljišta s velikim zalihama ugljika koje bi se pokazalo neprihvatljivim za proizvodnju ⇒ poljoprivrednih ⇨ sirovina za ~~pogonska~~ biogoriva ~~, ili druga~~ tekuća biogoriva ⇒ i goriva iz biomase ⇨. Evidencije zaliha ugljika na svjetskoj razini ukazuju na to da ~~bi~~ močvarna tla i trajno pošumljivane površine sa zastorom krošnje većim od 30 % trebalo uključiti u tu kategoriju. ~~Pošumljene površine sa zastorom krošnje između 10 i 30 % treba također uključiti, osim ako ne postoje dokazi da je zaliha ugljika u njima dovoljno niska da opravdava njihovu prenamjenu u skladu s propisima iz ove Direktive. Upućivanje na močvarna tla treba uzeti u obzir definiciju propisanu Konvencijom o močvarama koje imaju međunarodnu važnost, posebno kao stanište močvarnih ptica, koja je donesena 2. veljače 1971. u Ramsaru.~~

↓ novo

- (72) Poljoprivredne sirovine za proizvodnju biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase ne bi trebalo proizvoditi na tresetištima jer bi uzgoj sirovina na tresetištima prouzročio znatan gubitak zaliha ugljika kad bi se zemljište u tu svrhu dodatno isušivalo, dok se izostanak takvog isušivanja ne bi mogao lako provjeriti.
- (73) U okviru zajedničke poljoprivredne politike poljoprivrednici bi se trebali pridržavati sveobuhvatnog niza zahtjeva o okolišu da bi primili izravnu potporu. Poštovanje tih zahtjeva moglo bi se najdjelotvornije provjeriti u kontekstu poljoprivredne politike. Uključivanje tih zahtjeva u program održivosti nije primjereno jer bi se kriterijima

održivosti za bioenergetiku trebalo postaviti pravila koja su objektivna i koja se primjenjuju u cijelom svijetu. Provjera usklađenosti s ovom Direktivom prouzročila bi i rizik od nepotrebnog administrativnog opterećenja.

- (74) Primjereno je na razini Unije uvesti kriterije održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova za goriva iz biomase koja se upotrebljava za proizvodnju električne energije i grijanje i hlađenje kako bi se i dalje osiguravala visoka ušteda stakleničkih plinova u odnosu na alternativu fosilnih goriva, izbjegli nenamjerni učinci na održivost i promicalo unutarnje tržište.
- (75) Kako bi se osiguralo da se unatoč povećanoj potražnji za šumskom biomasom prikupljanje obavlja na održiv način u šumama s osiguranim obnavljanjem, da se posebnu pažnju posvećuje područjima koja su izričito određena za zaštitu bioraznovernosti, pejzaža i posebnih prirodnih elemenata, da se resursi bioraznovernosti očuvaju i da se prate zalihe ugljika, drvene sirovine trebale bi se prikupljati samo u šumama koje se iskorištavaju u skladu s načelima održivog upravljanja šumama, koja su razvijena u okviru međunarodnih šumarskih okvira kao što je *Forest Europe* i koja se primjenjuju nacionalnim zakonima ili najboljim upravnim praksama na razini šumarskog gospodarstva. Operatori bi trebali poduzeti primjerene korake kako bi se umanjio rizik od upotrebe neodržive šumske biomase za proizvodnju bioenergije. U tu bi svrhu operatori trebali uspostaviti pristup utemeljen na riziku. U tom bi kontekstu bilo primjereno da Komisija izradi operativne smjernice za provjeru pridržavanja pristupa utemeljenoga na riziku, nakon savjetovanja s Odborom za upravljanje energetskom unijom i Stalnim odborom za šumarstvo uspostavljenim Odlukom Vijeća 89/367/EEZ³⁴.
- (76) Kako bi se umanjilo administrativno opterećenje, kriteriji Unije za održivost i uštede emisija stakleničkih plinova trebali bi se primjenjivati samo na električnu energiju i grijanje proizvedene od goriva iz biomase u postrojenjima s kapacitetom za gorivo od 20 MW ili većim.
- (77) Goriva iz biomase trebalo bi pretvarati u električnu energiju i toplinu na učinkovit način kako bi se poboljšala energetska sigurnost i povećale uštede stakleničkih plinova te ograničile emisije zagađenja zraka i smanjio pritisak na ograničene resurse biomase. Stoga bi javna potpora za postrojenja s kapacitetom za gorivo od 20 MW ili većim, ako je potrebna, trebala biti pružena samo za visoko učinkovita kombinirana postrojenja za proizvodnju električne energije i grijanja kako su definirana u članku 2. stavku 34. Direktive 2012/27/EU. Postojeće programe potpore za električnu energiju na osnovi biomase trebalo bi dopustiti do njihova predviđenog isteka za sva postrojenja na biomasu. Uz to, električna energija proizvedena iz biomase u novim postrojenjima s kapacitetom za gorivo od 20 MW ili većim trebala bi se uračunati u ciljeve energije iz obnovljivih izvora samo ako su visoko učinkovita kombinirana postrojenja za proizvodnju električne energije i grijanja. U skladu s pravilima o državnim potporama državama članicama trebalo bi biti odobreno da pruže javnu potporu postrojenjima za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, te da uračunaju električnu energiju koju ona proizvedu za ciljeve i obveze povezane s energijom iz obnovljivih izvora kako bi se izbjegla sve veća ovisnost o fosilnim gorivima s izraženijim učincima na klimu i okoliš ako bi se te države članice suočavale s rizicima potvrđenog rizika za sigurnost opskrbe električnom energijom kad bi iscrpile sve

³⁴ Odluka Vijeća 89/367/EEZ od 29. svibnja 1989. o uspostavi Stalnog odbora za šumarstvo (SL L 165, 15.6.1989., str. 14.).

tehničke i gospodarske mogućnosti za priključenje visoko učinkovitih kombiniranih postrojenja za proizvodnju električne energije i grijanja.

- (78) Minimalni prag za uštedu emisija stakleničkih plinova za biogoriva i tekuća biogoriva proizvedena u novim postrojenjima trebalo bi povećati kako bi se poboljšala njihova ukupna bilanca stakleničkih plinova te kako bi se odvratio od daljnjih ulaganja u postrojenja s niskim uštedama emisija stakleničkih plinova. Tim se povećanjem omogućuje zaštita ulaganja u kapacitete proizvodnje biogoriva i tekućih biogoriva.
- (79) Na temelju iskustva praktične provedbe Unijinih kriterija održivosti primjereno je ojačati ulogu dobrovoljnih međunarodnih i nacionalnih programa certificiranja za provjeru poštovanja kriterija održivosti na usklađen način.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 74

~~Namjena je poticaja predviđenih ovom Direktivom veća proizvodnja pogonskih biogoriva ili drugih tekućih biogoriva širom svijeta. Pogonska biogoriva ili druga tekuća biogoriva izrađena od sirovina proizvedenih u Zajednici moraju se uskladiti i sa zahtjevima zaštite okoliša Zajednice za poljoprivredu, uključujući i zahtjeve koji se odnose na zaštitu kakvoće podzemnih i površinskih voda, te sa socijalnim zahtjevima. Postoji, međutim, zabrinutost da se pri proizvodnji pogonskih biogoriva ili drugih tekućih biogoriva u nekim trećim zemljama neće poštovati minimalni zahtjevi zaštite okoliša ili socijalni zahtjevi. Stoga je uputno poticati razvoj višestranih i dvostranih sporazuma i dobrovoljnih međunarodnih ili nacionalnih programa koji uzimaju u obzir bitne aspekte zaštite okoliša i socijalne aspekte kako bi se poticala održiva proizvodnja pogonskih biogoriva ili drugih tekućih biogoriva širom svijeta. Ako takvih sporazuma ili programa nema, države članice moraju zahtijevati da gospodarski subjekti izvješćuju o tim pitanjima.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 75

~~Zahtjeve za sustav održivosti za uporabu biomase za dobivanje energije, osim pogonskih biogoriva ili drugih tekućih biogoriva, mora analizirati Komisija 2009. uzimajući pritom u obzir potrebu za upravljanjem izvorima biomase na održiv način.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 76

~~Kriteriji održivosti bit će učinkoviti samo ako dovode do promjene ponašanja tržišnih subjekata. Te će se promjene dogoditi samo ako pogonska biogoriva ili druga tekuća biogoriva koja ispunjavaju te kriterije određuju premiju cijene za razliku od onih koji ih ne ispunjavaju. U skladu s metodom masene bilance za provjeravanje ispunjavanja kriterija, postoji fizička povezanost između proizvodnje pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva koja ispunjavaju kriterije održivosti te uporabe pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva u Zajednici, koja omogućuje odgovarajuću ravnotežu između ponude i potražnje i osigurava cjenovnu premiju koja je veća nego u sustavima u kojima ta povezanost ne postoji. Kako bi se osigurala prodaja pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva koja ispunjavaju kriterije održivosti po višoj cijeni, mora se primijeniti metoda masene bilance za provjeru ispunjavanja kriterija. To omogućuje očuvanje cjelovitosti sustava i istodobno sprečava nerazumno opterećivanje industrije. Treba, međutim, preispitati druge metode provjere.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 77

~~Kada je to potrebno, Komisija mora uzeti u obzir Milenijsku procjenu ekosustava koja sadržava podatke korisne za očuvanje barem onih područja koja u izvanrednim okolnostima osiguravaju osnovne ekosustavne usluge, npr. zaštitu slivnih područja i kontrolu erozije.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 78

~~Uputno je pratiti utjecaj uzgajanja biomase, npr. radi promjene namjene tla, uključujući posredno širenje obrađivanih površina, uvođenje invazivnih neautohtonih vrsta i drugih učinaka na bioraznolikost te učinke na proizvodnju hrane i lokalni napredak. Komisija mora uzeti u obzir sve izvore informacija, uključujući zemljovid organizacije FAO o područjima pogođenim glađu. Biogoriva se moraju promicati tako da potiču veću poljoprivrednu proizvodnju i uporabu degradiranih zemljišta.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 79
(prilagođeno)
⇒ novo

(80) U interesu je ~~Zajednice~~ ☒ Unije ☒ poticati razvoj ~~višestranih i dvostranih sporazuma i~~ dobrovoljnih međunarodnih ili nacionalnih programa koji postavljaju norme za proizvodnju održivih ~~pogonskih~~ biogoriva, ~~i drugih~~ tekućih biogoriva i ⇒ goriva iz biomase, ⇐ koji potvrđuju da proizvodnja ~~pogonskih~~ biogoriva, ~~i drugih~~ tekućih biogoriva i ⇒ goriva iz biomase ⇐ ispunjava te norme. Stoga ~~je potrebno bi trebalo~~ predvidjeti mogućnost da se prizna da ~~ti sporazumi ili~~ programi omogućuju pouzdane dokaze i podatke ☒ ako ☒, ~~pod uvjetom da~~ ispunjavaju odgovarajuće standarde ~~pouzdanosti održivosti, jasnoće transparentnosti~~ i neovisne revizije. ⇒ Kako bi se osiguralo da se provjera poštovanja kriterija održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova provodi strogo i usklađeno te posebice kako bi se spriječila prijevara, Komisija bi trebala imati ovlasti za utvrđivanje detaljnih provedbenih pravila, uključujući prikladne standarde pouzdanosti, transparentnosti i neovisne revizije koje bi se primjenjivalo na dobrovoljne programe. ⇐

↓ novo

(81) Dobrovoljni programi imaju sve veću ulogu u pružanju dokaza o poštovanju kriterija održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase. Stoga je primjereno da Komisija zahtijeva da se u okviru dobrovoljnih programa, uključujući one koje je Komisija već priznala, redovito izvješćuje o njihovim aktivnostima. Takva bi izvješća trebalo objaviti kako bi se povećala transparentnost i poboljšao nadzor Komisije. Osim toga, takvo izvješćivanje pružilo bi Komisiji potrebne podatke kako bi mogla izvješćivati o radu dobrovoljnih programa s ciljem utvrđivanja najbolje prakse i podnošenja, prema potrebi, prijedloga za daljnje promicanje takve najbolje prakse.

(82) Kako bi se olakšalo funkcioniranje unutarnjeg tržišta, dokazi u pogledu kriterija održivosti i ušteda emisija stakleničkih plinova za biomasu u slučaju energije koja je dobivena u skladu s programom koji je Komisija priznala trebali bi biti priznati u svim državama članicama. Države članice trebale bi dati svoj prilog osiguravanju ispravne primjene načela certifikacije u dobrovoljnim programima nadziranjem rada

certifikacijskih tijela koje je akreditiralo nacionalno akreditacijsko tijelo i davanjem obavijesti dobrovoljnim programima o relevantnim opažanjima.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 80

~~Potrebno je propisati jasna pravila za izračun emisije stakleničkih plinova iz pogonskih biogoriva ili drugih tekućih biogoriva i njihovih usporedivih fosilnih goriva.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 81

~~Pri izračunu emisije stakleničkih plinova potrebno je uzeti u obzir suproizvode koji nastaju pri proizvodnji i uporabi goriva. Metoda supstitucije pogodna je za potrebe analize politike, ali ne i za regulaciju pojedinačnih gospodarskih subjekata i pojedinačnih pošiljaka goriva namijenjenih prometu. U tom je slučaju najpogodnije primijeniti metodu raspodjele energije jer je jednostavna za primjenu, vremenski predvidiva, na najmanju moguću mjeru svodi kontraproduktivne poticaje i daje rezultate koji su općenito usporedivi s onima proizvedenim supstitucijskom metodom. Za potrebe analize politike Komisija u svojem izvješćivanju mora dati rezultate dobivene primjenom supstitucijske metode.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 82
(prilagođeno)
⇒ novo

- (83) Kako bi se izbjeglo nerazmjerno administrativno opterećenje, ~~mora se trebalo bi~~ sastaviti popis zadanih vrijednosti za uobičajene proizvodne procese za dobivanje biogoriva ⇒ , tekućeg biogoriva ili goriva iz biomase ⇐ te ~~se bi~~ taj popis ~~mora trebalo~~ ažurirati i proširivati kad novi pouzdani podaci postanu dostupni~~ma~~. Gospodarski subjekti ~~moral~~bi trebali bi imati pravo zahtijevati razinu uštede emisija stakleničkih plinova za ~~pogonska~~ biogoriva, i ~~druga~~ tekuća biogoriva ⇒ i goriva iz biomase ⇐ utvrđena tim popisom. Kad je zadana vrijednost uštede emisija stakleničkih plinova iz proizvodnog procesa ispod tražene minimalne razine uštede emisija stakleničkih plinova, od proizvođača koji žele pokazati usklađenost s tom minimalnom razinom ~~trebalo bi~~ zahtijevati da pokažu da su stvarne emisije iz proizvodnog procesa niže od onih pretpostavljenih u izračunu zadanih vrijednosti.

↓ novo

- (84) Potrebno je propisati jasna pravila za izračun ušteda emisija stakleničkih plinova iz biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase te usporednih fosilnih goriva.

- (85) U skladu s trenutačnim tehničkim i znanstvenim spoznajama, u metodologiji izračuna emisije stakleničkih plinova trebalo bi se uzeti u obzir pretvaranje krutih i plinovitih goriva iz biomase u konačnu energiju radi dosljednosti s izračunom energije iz obnovljivih izvora za svrhe uračunavanja u ciljeve Unije propisane ovom Direktivom. Dodjela emisija suproizvodima, za razliku od otpada i ostataka, trebalo bi preispitati u slučajevima kada se električna energija i/ili grijanje i hlađenje proizvode u kogeneracijskim i višeenergijskim postrojenjima.

- (86) Kako bi se osigurala dosljednost i usporedivost ušteda emisija stakleničkih plinova u pogledu goriva iz biomase za grijanje i hlađenje te za proizvodnju električne energije u

različitim državama članicama, primjereno je primijeniti usporedno fosilno gorivo na temelju prosječnih emisija Unije u elektroenergetskom sektoru i sektoru grijanja.

- (87) Ako se zemljište s velikim zalihama ugljika u tlu ili vegetaciji prenamijeni za preradu sirovina za biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase, dio pohranjenog ugljika obično se oslobađa u atmosferu, što dovodi do stvaranja ugljikova dioksida. Posljedični negativni utjecaj na emisije stakleničkih plinova može poništiti pozitivan utjecaj koji na njih imaju biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase, ponekad i u velikoj mjeri. Ukupne učinke takve prenamjene na ugljik mora se stoga uzeti u obzir pri izračunu uštede emisija stakleničkih plinova određenih biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase. To je potrebno kako bi se osiguralo da se pri izračunu uštede emisija stakleničkih plinova uzimaju u obzir svi učinci na ugljik prouzročeni uporabom biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase.
- (88) Pri izračunu utjecaja prenamjene uporabe zemljišta na emisije stakleničkih plinova gospodarski bi subjekti trebali imati mogućnost upotrijebiti stvarne vrijednosti za zalihe ugljika povezane s referentnom uporabom zemljišta i uporabom zemljišta nakon prenamjene. Trebali bi imati i mogućnost upotrebe standardnih vrijednosti. Metodologija Međuvladinog tijela o klimatskim promjenama primjerena je osnova za te standardne vrijednosti. Taj rad nije trenutačno dostupan u obliku koji gospodarski subjekti mogu neposredno primijeniti. Komisija bi stoga trebala revidirati smjernice od 10. lipnja 2010. za izračun zaliha ugljika u zemljištu za svrhe Priloga V. ovoj Direktivi, istodobno osiguravajući dosljednost s Uredbom (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća³⁵.
- (89) Pri izračunu emisije stakleničkih plinova potrebno je uzeti u obzir suproizvode koji nastaju pri proizvodnji i uporabi goriva. Metoda supstitucije pogodna je za potrebe analize politike, ali ne i za regulaciju pojedinačnih gospodarskih subjekata i pojedinačnih pošiljaka goriva namijenjenih prometu. U tom je slučaju najpogodnije primijeniti metodu raspodjele energije jer je jednostavna za primjenu, vremenski predvidiva, na najmanju moguću mjeru svodi kontraproduktivne poticaje i daje rezultate koji su općenito usporedivi s onima proizvedenima supstitucijskom metodom. Za potrebe analize politike Komisija bi u svojem izvješćivanju trebala iznijeti rezultate dobivene primjenom supstitucijske metode.
- (90) Suproizvodi se razlikuju od ostataka i poljoprivrednih ostataka jer su glavni cilj proizvodnog postupka. Stoga je primjereno razjasniti da su ostaci poljoprivrednih kultura ostaci, a ne suproizvodi. To ne utječe na postojeću metodologiju, ali pojašnjava postojeće odredbe.
- (91) Uobičajen način upotrebe raspodjele energije kao pravila za dijeljenje emisija stakleničkih plinova među suproizvodima funkcionira dobro i trebalo bi ga i dalje slijediti. Primjereno je uskladiti metodologiju za izračun emisija stakleničkih plinova iz kogeneracije toplinske i električne energije (CHP) ako se CHP upotrebljava u preradi biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase s metodologijom koja se primjenjuje na CHP kad je on konačna svrha.
- (92) U toj metodologiji uzimaju se u obzir smanjene emisije stakleničkih plinova koje nastaju upotrebom CHP-a u usporedbi s upotrebom elektrana i toplana, uzimajući u obzir korisnost toplinske u usporedbi s električnom energijom i korisnost toplinske

³⁵ Uredba (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o mehanizmu za praćenje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova i za izvješćivanje o drugim informacijama u vezi klimatskih promjena na nacionalnoj razini i razini Unije te stavljanju izvan snage Odluke br. 280/2004/EZ (SL L 165, 18.6.2013.).

energije pri različitim temperaturama. Proizlazi da bi za višu temperaturu grijanja udio ukupnih emisija stakleničkih plinova trebao biti veći nego za nižu temperaturu grijanja kad se uz električnu energiju proizvodi toplinska. U metodologiji se uzima u obzir cijeli proizvodni postupak do konačne energije, uključujući pretvorbu u toplinsku ili električnu energiju.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 84

~~Kako bi se spriječilo poticanje uzgajanja sirovina za pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva na mjestima u kojima bi to dovelo do visoke emisije stakleničkih plinova, uporaba zadanih vrijednosti za uzgajanje mora se ograničiti na područja u kojima se takav učinak može sigurno isključiti. Međutim, kako bi se spriječilo nerazmjerno administrativno opterećenje, uputno je da države članice utvrde nacionalne ili regionalne prosječne vrijednosti za emisije nastale zbog uzgoja sirovina, uključujući i one prouzročene uporabom umjetnih gnojiva.~~

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 83
(prilagođeno)

- (93) Uputno je da se podaci upotrijebljeni u izračunu zadanih vrijednosti dobiju od neovisnih, znanstvenih stručnih izvora i da se prema potrebi ažuriraju kako ti izvori napreduju u svojem radu. Komisija bi trebala te izvore poticati da pri ažuriranju svojeg rada uzimaju u obzir emisije iz uzgajanja, učinke regionalnih i klimatoloških uvjeta, učinke uzgajanja primjenom održivih poljoprivrednih metoda i metoda organskog uzgoja i znanstvenog doprinosa proizvođača u ~~Zajednici~~ ☒ Uniji ☒ i u trećim zemljama te u civilnom društvu.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 85
(prilagođeno)
⇒ novo

- (94) Globalna potražnja za poljoprivrednim proizvodima raste. Dio te povećane potražnje zadovoljit će se povećanjem količine zemljišta namijenjenog poljoprivredi, npr. sanacijom zemljišta koje je bilo potpuno degradirano ~~ili snažno onečišćeno~~ i stoga se u postojećem stanju ne može upotrebljavati u poljoprivredne svrhe. Programom održivosti ~~mora~~ trebala bi se poticati uporaba saniranog degradiranog zemljišta jer će poticanje proizvodnje ~~pogonskih~~ biogoriva, ~~i drugih~~ tekućih biogoriva ☒ i goriva iz biomase ☒ doprinijeti rastu potražnje za poljoprivrednim proizvodima. ~~Čak i ako se sama biogoriva proizvode uporabom sirovina iz tla koje se obrađuje, neto povećanje potražnje za usjevima prouzročeno poticanjem biogoriva može dovesti do neto povećanja obrađenog područja. To bi moglo utjecati na zemljišta s visokim zalihama ugljika, što bi za posljedicu imalo štetne gubitke zaliha ugljika. Kako bi se taj rizik ublažio, potrebno je uvesti popratne mjere za poticanje povećane stope proizvodnje na zemljištu koje se već obrađuje za usjeve, uporaba degradiranog zemljišta i donošenje zahtjeva za održivošću koji su usporedivi sa zahtjevima iz ove Direktive za potrošnju biogoriva u Zajednici i drugim zemljama koje upotrebljavaju biogoriva. Komisija mora izraditi konkretnu metodologiju kako bi na najmanju moguću mjeru smanjila emisije stakleničkih plinova koje prouzrokuju posredne promjene uporabe zemljišta. S tim u vezi Komisija mora na temelju najboljih raspoloživih znanstvenih dokaza analizirati ponajprije uključivanje faktora posredne promjene uporabe zemljišta u~~

izračun emisije stakleničkih plinova te potrebu poticanja održivih biogoriva koja na najmanju moguću mjeru svode utjecaj promjene uporabe zemljišta i poboljšavaju održivost biogoriva s obzirom na posrednu promjenu uporabe zemljišta. Pri razvijanju te metodologije Komisija se mora, inter alia, pozabaviti mogućim posrednim promjenama namjene zemljišta koje proizlaze iz biogoriva proizvedenog od materijala neprehrambene celuloze i drvene celuloze.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 86

Kako bi se omogućilo ostvarivanje odgovarajućeg tržišnog udjela biogoriva, potrebno je osigurati stavljanje na tržište mješavine s većom koncentracijom biodizela u dizelu nego što je to predviđeno normom EN590/2004.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 87

Kako bi se osiguralo da biogoriva s kojima je obujam upotrijebljenih osnovnih sirovina raznolikiji postanu ekonomski rentabilna, ta se biogoriva moraju posebno ponderirati u okviru nacionalnih obveza za biogoriva.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 88

Redovito izvješćivanje potrebno je kako bi se osigurala stalna usredotočenost na napredak u razvoju energije iz obnovljivih izvora na nacionalnoj razini i na razini Zajednice. Za nacionalne akcijske planove za energiju iz obnovljivih izvora koje moraju predložiti države članice potrebno je zahtijevati jedinstven model. Takvi bi planovi mogli uključiti analizu predviđenih troškova i koristi od planiranih mjera, mjere koje se odnose na potrebno širenje ili jačanje postojeće mrežne infrastrukture, analizu troškova i koristi za razvoj energije iz obnovljivih izvora koja premašuje razinu predviđenu okvirnim smjernicama, informacije o nacionalnim programima potpore i informacije o nacionalnom iskorištavanju energije iz obnovljivih izvora u novim i obnovljenim zgradama.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 89

Pri izradi svojih sustava potpore države članice mogu poticati uporabu biogoriva koje daje dodatne koristi, uključujući koristi od raznolikosti koju osiguravaju biogoriva proizvedena od otpadaka, ostataka, neprehrambene celuloze, drvene celuloze i algi te nenavodnjavanih biljaka koje rastu u sušnim područjima za borbu protiv dezertifikacije (pretvaranja tla u pustinjsko), uzimajući na odgovarajući način u obzir različite troškove proizvodnje energije iz tradicionalnih biogoriva, s jedne strane, i biogoriva koja omogućuju dodatne koristi, s druge strane. Države članice mogu poticati ulaganja u istraživanje i razvoj u vezi s tim i drugim tehnologijama obnovljive energije koje tek s vremenom postaju konkurentne.

↓ novo

(95) Kako bi se osigurala usklađena provedba metodologije izračuna emisija stakleničkih plinova i usklađenost s najnovijim znanstvenim dokazima Komisija bi trebala biti ovlaštena prilagoditi metodološka načela i vrijednosti potrebne za procjenu jesu li kriteriji ušteda emisija stakleničkih plinova ispunjeni i odlučiti da izvješća koja su podnijele države članice i treće zemlje sadržavaju točne podatke o emisijama od uzgajanja sirovina.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 22
(prilagođeno)

- (96) Za ostvarivanje ciljeva ove Direktive ~~Zajednica~~ ☒ Unija ☒ i države članice moraju osigurati znatna financijska sredstva za istraživanje i razvoj tehnologija u području energije iz obnovljivih izvora. Europski institut za inovacije i tehnologiju treba dati izrazito veliku prednost istraživanju i razvoju tehnologija za energiju iz obnovljivih izvora.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 90

- (97) Pri provedbi ove Direktive ~~potrebno je trebalo bi~~ na odgovarajući način uzeti u obzir odredbe Konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti pri odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša, ponajprije način na koji se provode u skladu s Direktivom 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ~~od 28. siječnja 2003. o pristupu javnosti informacijama o okolišu~~³⁶.

↓ novo

- (98) Radi mijenjanja i dopunjavanja manje bitnih elemenata odredbi ove Direktive Komisiji bi trebalo delegirati ovlast da u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije donosi akte o popisu sirovina za proizvodnju naprednih biogoriva čiji je doprinos obvezi opskrbljivača gorivom za promet ograničen; prilagodbi energetskog sadržaja goriva namijenjenih uporabi u prometu znanstvenim i tehničkim dostignućima; metodologiji određivanja udjela biogoriva koje nastaje preradom biomase s fosilnim gorivima u zajedničkom procesu; provedbi sporazuma o uzajamnom priznavanju jamstava o podrijetlu; uspostavi pravila za praćenje funkcioniranja sustava za jamstva o podrijetlu; te pravilima za izračun utjecaja biogoriva, tekućih biogoriva i usporednih fosilnih goriva na stakleničke plinove. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenim u Međuinstitucijskom sporazumu od 13. travnja 2016. o boljoj izradi zakonodavstva. Konkretno, kako bi se osiguralo ravnopravno sudjelovanje u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno sa stručnjacima iz država članica te njihovi stručnjaci imaju sustavan pristup sastancima stručnih skupina Komisije koje pripremaju delegirane akte.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 91
(prilagođeno)
⇒ novo

- (99) Mjere potrebne za provedbu ove Direktive ~~trebalo bi ih se donijeti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999.~~ ⇒ Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog

³⁶ Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu (SL L 41, 14.2.2003., str. 26.)

parlamenta i Vijeća³⁷ o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji³⁸.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 92

Komisija ponajprije mora imati ovlasti prilagoditi metodološka načela i vrijednosti potrebne za procjenu jesu li kriteriji održivosti u odnosu na pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva ispunjeni, prilagoditi energetske sadržaj goriva namijenjenih uporabi u prometu, tehničkom i znanstvenom napretku, utvrditi kriterije i geografski raspon za utvrđivanje visoko bioraznolikih travnjaka te odrediti definicije za jako degradirano ili onečišćeno zemljište. Kako su to opće mjere namijenjene izmjeni nebitne elemente ove Direktive, inter alia, dodavanjem novih nebitnih elemenata, one se moraju donijeti u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 5.a Odluke 1999/468/EZ.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 93

One odredbe Direktive 2001/77/EZ i Direktive 2003/30/EZ koje se preklapaju s odredbama ove Direktive treba brisati u zadnjemu mogućem trenutku pri prijenosu ove Direktive u nacionalno zakonodavstvo. Odredbe koje se odnose na ciljeve i izvješćivanje za 2010. moraju ostati na snazi do kraja 2011. Stoga je potrebno Direktivu 2001/77/EZ i Direktivu 2003/30/EZ na odgovarajući način izmijeniti.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 95

Program održivosti ne smije onemogućiti državama članicama da u svojim nacionalnim programima potpore uzmu u obzir više proizvodne troškove pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva čije su koristi veće od najmanjih predviđenih programom održivosti.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 96
(prilagođeno)
⇒ novo

(100) Budući da opće ciljeve ove Direktive, tj. ostvarivanje 20 % ~~tnog~~ udjela ⇒ od najmanje 27% ⇐ energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije u Zajednici i 10 % ~~tnog~~ udjela energije iz obnovljivih izvora u potrošnji energije u sektoru prometa u svakoj državi članici do 2020. ⇒ 2030. ⇐ države članice ne mogu ostvariti u dovoljnoj mjeri i ⇐, ali ⇐ koji se stoga zbog opsega mjera ⇐ mogu ⇐ bolje ostvarivati na razini Zajednice ⇐ Unije ⇐, Zajednica ⇐ Unija ⇐ može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti ~~određeno~~ ⇐ u članku 5. Ugovora ⇐ o Europskoj uniji ⇐. U skladu s načelom proporcionalnosti, ~~određeno~~ ⇐ u istom članku, ova Direktiva ⇐ ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

³⁷ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

³⁸ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

↓ 2009/28/EZ uvodna izjava 97

~~U skladu s točkom 34. Međuinstitucionalnog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva³⁹ države članice potiče se da za sebe i u interesu Zajednice sastave i objave vlastite tablice koje pokazuju, koliko je to moguće, korelaciju između ove Direktive i mjera za njezino prenošenje,~~

↓ novo

- (101) Obvezu prenošenja ove Direktive u nacionalno pravo trebalo bi ograničiti na one odredbe koje predstavljaju suštinsku izmjenu u usporedbi s prijašnjom direktivom. Obveza prenošenja nepromijenjenih odredaba proizlazi iz prijašnje direktive.
- (102) U skladu sa Zajedničkom političkom deklaracijom država članica i Komisije o dokumentima s objašnjenjima od 28. rujna 2011. ⇨⁴⁰ ⇨, države članice obvezale su se u opravdanim slučajevima obavijestima o svojim mjerama prenošenja priložiti jedan dokument ili više njih u kojima se objašnjava odnos između sastavnih dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje.
- (103) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo i početak primjene direktiva navedenih u dijelu B Priloga IX.,

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)

⇨ novo

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

~~Predmet i područje primjene~~

Ovom Direktivom utvrđuje se zajednički okvir za promicanje energije iz obnovljivih izvora. Direktivom se postavljaju obvezne nacionalne ciljeve ⇨ Unije ⇨ za ukupan udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije ⇨ u 2030. ⇨ i za udio energije iz obnovljivih izvora u prometu. Direktivom se propisuju ☒ i ☒ pravila ☒ u pogledu ☒ koja se odnose na statističke prijenose među državama članicama, zajedničke projekte ⇨ financijske potpore za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, vlastite potrošnje energije iz obnovljivih izvora, upotrebe energije iz obnovljivih izvora za sektore grijanja, hlađenja i prometa, regionalne suradnje ⇨ između država članica i trećih zemalja, jamstva o podrijetlu, upravnih postupaka, ☒ i ☒ informacija i osposobljavanje te pristup elektroenergetskoj mreži za energiju iz obnovljivih izvora. Nadalje, njome se utvrđuju kriteriji održivosti ⇨ i ušteda emisija stakleničkih plinova ⇨ za pogonska biogoriva, i druga tekuća biogoriva ⇨ i goriva iz biomase ⇨.

³⁹ SL C 321, 31.12.2003., str. 1.

⁴⁰ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

↓ 2009/28/EZ članak 2.
(prilagođeno)
⇒ novo

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se definicije Direktive ~~2003/54/EZ~~ 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁴¹.

~~Također se primjenjuju se i~~ Primjenjuju se i sljedeće definicije:

(a) „energija iz obnovljivih izvora” znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, ~~ti primjerice~~ vjetroenergija, solarna energija ⇒ (termalna i fotonaponska) ⇐, ~~aerothermalna energija~~, geothermalna energija, ~~hidrotermalna energija te~~ ⇒ toplina iz okoliša, energija plime, oseke i druge ⇐ energije oceana, hidroenergija, biomasa, plin dobiven od otpada, plin dobiven iz uređaja za obradu otpadnih voda i bioplin;

↓ novo

(b) „toplina iz okoliša” znači toplinska energija na upotrebljivoj razini temperature koja se vadi ili hvata dizalicama topline, kojima je za funkcioniranje potrebna električna energija ili druga pomoćna energija, te koja može biti uskladištena u okolnom zraku, ispod tla ili u površinskim vodama. Prijavljene vrijednosti moraju biti utvrđene na osnovi iste metodologije koja se upotrebljava za prijavljivanje toplinske energije izvađene ili uhvaćene dizalicama topline;

↓ 2009/28/EZ članak 2.
(prilagođeno)
⇒ novo

~~„aerothermalna energija” znači energija pohranjena u obliku topline u zraku;~~

~~„geothermalna energija” znači energija pohranjena u obliku topline ispod tvrde zemljine površine;~~

~~„hidrotermalna energija” znači energija pohranjena u obliku topline u površinskim vodama;~~

(~~ec~~) „biomasa” ~~znači je~~ biorazgradiv dio proizvoda, otpada i ostataka biološkog podrijetla iz poljoprivrede, ~~uključujući tvari biljnog i životinjskog podrijetla~~, šumarstva i s njima povezanih proizvodnih djelatnosti uključujući ribarstvo i akvakulturu te biorazgradiv udio ⇒ otpada, uključujući ⇐ industrijske i komunalne ⇒ biološkog podrijetla ⇐;

(~~fd~~) „konačna bruto potrošnja energije” znači energetske proizvod isporučen za energetske potrebe industriji, prometu, kućanstvima, sektoru usluga uključujući i javne usluge, poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, uključujući potrošnju električne energije i topline koju upotrebljava energetski sektor za proizvodnju električne

⁴¹ Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ (SL L 211, 14.8.2009., str. 55.).

energije i topline te uključujući gubitke električne energije i topline u distribuciji i prijenosu;

(~~ge~~), „~~daljinske~~ centralizirano grijanje” ili „~~daljinske~~ centralizirano hlađenje” znači distribucija toplinske energije u obliku pare, vruće vode ili pothlađenih tekućina iz centralnog izvora proizvodnje putem mreže u više zgrada ili na više lokacija radi korištenja za zagrijavanje ili hlađenje prostora ili procesa;

(~~hf~~), „tekuće biogorivo” znači tekuće gorivo koje se koristi za energetske svrhe, osim za promet, uključujući električnu energiju i energiju za grijanje i hlađenje, proizvedeno iz biomase

(~~ig~~), „biogorivo” znači tekuće ili ~~plinovite~~ biogorivo namijenjeno prometu proizvedeno iz biomase;

(~~jh~~), „jamstvo o podrijetlu” znači elektronički dokument čija je jedina svrha dokazati krajnjem kupcu da je određeni udio ili količina energije proizvedena iz obnovljivih izvora ~~kako to zahtijeva članak 3. stavak 6. Direktive 2003/54/EZ;~~

(~~ki~~), „program potpore” znači svaki instrument, program ili mehanizam koji primjenjuje država članica ili skupina država članica koji potiče uporabu energije iz obnovljivih izvora smanjenjem troškova te energije, povećanjem cijene po kojoj se može prodati ili povećanjem količine nabavljene energije na temelju obveze koja se odnosi na obnovljivu energiju ili na drugi način. To uključuje, ali se ne ograničuje na, investicijsku pomoć, oslobađanje od poreza ili njegovo smanjenje, povrat poreza, programe potpore koji obvezuju na uporabu obnovljive energije uključujući programe koji primjenjuju zelene certifikate i neposredne programe zaštite cijena uključujući tarife za opskrbu energijom i plaćanje premija;

(~~lj~~), „obveza povezana s obnovljivom energijom” znači ~~nacionalni~~ program potpore kojim se od proizvođača energije zahtijeva da u svoju proizvodnju uključe određeni udio energije iz obnovljivih izvora, kojim se od dobavljača energije zahtijeva da u svoju isporuku uključe određeni udio energije iz obnovljivih izvora ili kojim se od potrošača energije zahtijeva da u svoju potrošnju uključe određeni udio energije iz obnovljivih izvora. To uključuje programe u okviru kojih se ti zahtjevi mogu ispuniti uporabom zelenih certifikata;

(~~mk~~), „stvarna vrijednost” znači ušteda emisije stakleničkih plinova za neke ili za sve faze specifičnog proizvodnog procesa biogoriva izračunana u skladu s metodologijom iz dijela C Priloga V.;

(~~nl~~), „tipična vrijednost” znači procjena ~~reprezentativne~~ $\boxtimes$ emisija i $\boxtimes$ uštede emisijae stakleničkih plinova za postupak proizvodnje određenog ~~pegenskog~~ biogoriva $\Rightarrow$, tekućeg biogoriva ili goriva iz biomase $\Leftarrow \boxtimes$, koja je reprezentativna za potrošnju Unije $\boxtimes$;

(~~om~~), „zadana vrijednost” znači vrijednost koja proizlazi iz tipične vrijednosti primjenom prethodno utvrđenih faktora i koja se, pod okolnostima navedenim u ovoj Direktivi, primjenjuje umjesto stvarne vrijednosti;

(~~pn~~), „otpad” se definira kao u članku 3. stavku 1. Direktive 2008/98/EZ ~~Europskog parlamenta i Vijeća~~⁴²; tvari koje su namjerno modificirane ili kontaminirane zbog prilagodbe ovoj definiciji nisu obuhvaćene ovom definicijom;

42

Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih Direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.)

(~~qo~~), „kulture bogate škrobom” znači kulture koje se sastoje uglavnom od žitarica (bez obzira na to koriste li se isključivo zrna ili se koristi cijela biljka, kao u slučaju zelenog kukuruza), gomolja, korjenastih kultura (poput krumpira, čičoka, slatkih krumpira, manioke i jama) te izdanaka korijenja (poput taroa i cocoyama);

(~~fp~~), „ligno-celulozni materijal” znači materijal koji se sastoji od lignina, celuloze i hemiceluloze, poput biomase dobivene iz šuma, drvenih energetske kulture i šumskih industrijskih ostataka i otpada;

(~~sq~~), „neprehrambeni celulozni materijali” znači sirovine koje se uglavnom sastoje od celuloze i hemiceluloze te imaju manji udio lignina od ligno-celuloznog materijala; to uključuje ostatke kultura za proizvodnju hrane za ljude i hrane za životinje (poput slame, kukuruznih stabljika, pljeve i ljusaka), travnate energetske kulture s malim udjelom škroba (poput ljulja, proso trave, trave Miscanthus, divovske trske i pokrovnih usjeva prije i nakon glavnih usjeva), industrijske ostatke (uključujući ostatke kultura za proizvodnju hrane za ljude i hrane za životinje nakon ekstrakcije biljnih ulja, šećera, škroba i proteina) te materijal od biološkog otpada;

(~~tr~~), „ostaci ~~prerade~~” znači tvar koja nije jedan od konačnih proizvoda koji su neposredni cilj proizvodnog postupka; ona nije primarni cilj proizvodnog postupka i postupak nije bio namjerno izmijenjen radi njezine proizvodnje;

(~~us~~), „obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu” znači tekuća ili plinovita goriva, koja nisu biogoriva, čiji energetski sadržaj potječe iz obnovljivih izvora energije koji nisu biomasa i koja se upotrebljavaju u prometu;

(~~tt~~), „ostaci iz poljoprivrede, akvakulture, ribarstva i šumarstva” znači ostaci koji su izravno proizvedeni u okviru djelatnosti poljoprivrede, akvakulture, ribarstva i šumarstva; oni ne uključuju ostatke iz povezanih industrija ili prerade;

(~~uu~~), „biogoriva i tekuća biogoriva s niskim rizikom od neizravnih promjena uporabe zemljišta” znači biogoriva i tekuća biogoriva čije su sirovine proizvedene u okviru programa čija je svrha smanjenje premještanja proizvodnje za potrebe koje nisu potrebe za proizvodnju biogoriva i tekućih biogoriva i koja su proizvedena u skladu s kriterijima održivosti za biogoriva i tekuća biogoriva navedenima u članku ~~17~~ 26.;

↓ novo

(x) „operator distribucijskog sustava” znači operator kako je definirano u članku 2. stavku 6. Direktive 2009/72/EZ;

(y) „otpadna toplina ili hladnoća” znači toplina ili hladnoća koja je generirana kao nusproizvod u industrijskim postrojenjima ili postrojenjima za proizvodnju energije i koja bi bez pristupa sustavu centraliziranog grijanja ili hlađenja bila rasuta u zrak ili vodu neupotrijebljena;

(z) „obnova kapaciteta” znači obnavljanje elektrana koje proizvode energiju iz obnovljivih izvora, uključujući potpunu ili djelomičnu zamjenu postrojenja ili pogonskih sustava i opreme kako bi se zamijenio kapacitet ili povećala učinkovitost;

(aa) „potrošač vlastite energije iz obnovljivih izvora” znači aktivni kupac kako je definiran u Direktivi [Direktivi MDI] koji troši i može skladištiti i prodavati električnu energiju iz obnovljivih izvora proizvedenu u svojim prostorima, uključujući stambenu zgradu,

industrijsku ili trgovačku lokaciju ili zatvoreni distribucijski sustav, uz uvjet da potrošačima vlastite energije iz obnovljivih izvora te aktivnosti nisu njihova glavna komercijalna ili profesionalna djelatnost;

(bb) „vlastita potrošnja energije iz obnovljivih izvora” znači proizvodnja i potrošnja i, gdje je primjenjivo, skladištenje električne energije iz obnovljivih izvora od strane potrošača vlastite energije iz obnovljivih izvora;

(cc) „ugovor o kupnji energije” znači ugovor na temelju kojega je pravna osoba pristala kupiti električnu energiju iz obnovljivih izvora izravno od proizvođača energije;

(dd) „kulture za proizvodnju hrane za ljude i hrane za životinje” znači kulture bogate škrobom, šećerne kulture i uljarice proizvedene na poljoprivrednom zemljištu kao glavne kulture, isključujući ostatke, otpad i ligno-celulozni materijal;

(ee) „napredna biogoriva” znači biogoriva koja su proizvedena od sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX.;

(ff) „fosilna goriva nastala iz otpada” znači tekuća i plinovita goriva proizvedena iz tokova otpada koji potječu iz neobnovljivih izvora, uključujući plinove iz obrade otpada i ispušne plinove;

(gg) „opskrbljivač gorivom” znači subjekt koji opskrbljuje tržište gorivom odgovoran za prolaz goriva ili energije kroz točku kontrole kojoj podliježe trošarinska roba ili, ako se ne plaća trošarina, bilo koje drugo tijelo koje imenuje država članica;

(hh) „poljoprivredna biomasa” znači biomasa proizvedena u poljoprivredi;

(ii) „šumska biomasa” znači biomasa proizvedena u šumarstvu;

(jj) „dozvola za prikupljanje” znači službena isprava kojom se stječe pravo na prikupljanje šumske biomase;

(kk) „MSP” znači mikropoduzeće, malo ili srednje poduzeće kako je definirano Preporukom Komisije 2003/361/EZ⁴³;

(ll) „obnova šume” znači ponovna uspostava šumske sastojine prirodnim ili umjetnim načinima nakon uklanjanja prethodne sastojine sječom ili zbog prirodnih uzroka, uključujući vatru i oluju;

(mm) „šumarsko gospodarstvo” znači jedna ili više parcela šume ili drugog pošumljenog zemljišta, koje čini jednu cjelinu s gledišta upravljanja ili upotrebe;

(nn) „biološki otpad” znači biološki razgradivi otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i sličan otpad iz prehrambene industrije;

(oo) „preostala kombinacija izvora energije” znači ukupna godišnja kombinacija izvora energije za državu članicu, bez udjela obuhvaćenog poništenim jamstvima o podrijetlu;

(pp) „goriva iz biomase” znači plinovita i kruta goriva proizvedena iz biomase;

(qq) „bioplin” znači plinovita goriva proizvedena iz biomase;

(rr) „otvoreni poziv na podnošenje ponuda” znači natječajni postupak za izgradnju postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora koji je organizirala država članica i koji

⁴³ Preporuka Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

je otvoren za ponude iz projekata smještenih u jednoj od ostalih država članica ili u nekoliko njih;

(ss) „zajednički poziv na podnošenje ponuda” znači natječajni postupak za izgradnju postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora koji su organizirale dvije države članice ili više njih, otvoren za projekte smještene u svim uključenim državama članicama;

(tt) „otvoren certifikacijski program” znači certifikacijski program uspostavljen u jednoj državi članici, otvoren za postrojenja smještena u drugoj državi članici ili više njih;

(uu) „financijski instrumenti” znači financijski instrumenti kako su definirani u Uredbi (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁴.

↓ 2009/28/EZ

~~Članak 3.~~

~~Obvezni nacionalni opći ciljevi i mjere za uporabu energije iz obnovljivih izvora~~

~~1. Svaka država članica osigurava da je udio energije iz obnovljivih izvora, izračunan u skladu s člancima od 5. do 11., u konačnoj bruto potrošnji energije u 2020. barem jednak njezinom nacionalnom općem cilju za udio energije iz obnovljivih izvora te godine, kako je naveden u trećemu stupcu tablice u Prilogu I. dijelu A. Takvi obvezni opći nacionalni ciljevi u skladu su s ciljem od najmanje 20 % udjela energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije u Zajednici u 2020. Radi lakšeg ostvarenja ciljeva navedenih u ovom članku, svaka država članica razvija i promiče energetske učinkovitost i uštedu energije.~~

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 2.
točka (a)

~~Za potrebe sukladnosti s ciljevima iz prvog podstavka ovog stavka, maksimalni zajednički doprinos iz biogoriva i tekućih biogoriva proizvedenih iz žitarica i drugih kultura bogatih škrobom, šećernih kultura i uljarica te kultura koje se uzgajaju kao glavne kulture na poljoprivrednoj površini prvenstveno u energetske svrhe ne prelazi količinu energije koja odgovara maksimalnom doprinosu kako je određeno u stavku 4. točki (d).~~

↓ 2009/28/EZ

~~2. Države članice uvode učinkovite mjere kako bi osigurale da udio energije iz obnovljivih izvora bude jednak udjelu navedenom u okvirnim smjernicama iz Priloga I. dijela B ili da ga premaši.~~

~~3. Kako bi se ostvarili ciljevi utvrđeni u stavcima 1. i 2. ovog članka države članice mogu, inter alia, primijeniti sljedeće mjere:~~

~~(a) programe potpore;~~

⁴⁴ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.).

~~(b) mjere suradnje između različitih država članica i između država članica i trećih zemalja za ostvarivanje svojih nacionalnih općih ciljeva u skladu s člancima od 5. do 11.~~

~~Ne dovodeći u pitanje članke 87. i 88. Ugovora, države članice u skladu s člancima od 5. do 11. ove Direktive imaju pravo odlučiti u kojoj će mjeri poduprijeti energiju iz obnovljivih izvora koja se proizvodi u drugoj državi članici.~~

~~4. Svaka država članica osigurava da udio energije iz obnovljivih izvora u svim oblicima prometa 2020. bude barem 10 % ukupne potrošnje energije u prometu u toj državi članici.~~

~~Za potrebe ovog stavka primjenjuju se sljedeće odredbe:~~

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 2.
točka (b)

~~(a) pri izračunu nazivnika, tj. ukupne količine energije potrošene u prometu za potrebe prvog podstavka, uzimaju se u obzir samo benzin, dizel, biogoriva potrošena u cestovnom i željezničkom prometu i električna energija, uključujući električna energija za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu;~~

↓ 2009/28/EZ
→₁ 2015/1513 članak 2. stavak 2.
točka (b)

~~(b) pri izračunu brojnika, tj. količine energije iz obnovljivih izvora potrošene u prometu za potrebe prvog podstavka, uzimaju se u obzir sve vrste energije iz obnovljivih izvora iskorištene u svim oblicima prometa. →₁ Ovom točkom ne dovode se u pitanje točka (d) ovog stavka i članak 17. stavak 1. točka (a); ←~~

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 2.
točka (b)

~~(e) pri izračunu doprinosa električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora i potrošene u svim vrstama električnih vozila i za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu za potrebe točaka (a) i (b), države članice mogu odlučiti upotrebljavati ili prosječni udio električne energije iz obnovljivih izvora energije u Uniji ili udio električne energije iz obnovljivih izvora energije u svojoj zemlji izmjeren dvije godine prije predmetne godine. Nadalje, pri izračunu potrošnje električne energije iz obnovljivih izvora energije u elektrificiranom željezničkom prometu, smatra se da je ta potrošnja 2,5 puta veća od energetske sadržaja električne energije dobivene iz obnovljivih izvora energije. Pri izračunu potrošnje električne energije iz obnovljivih izvora energije u električnim cestovnim vozilima iz točke (b), smatra se da je potrošnja pet puta veća od energetske sadržaja električne energije dobivene iz obnovljivih izvora energije;~~

~~(d) za izračun biogoriva u brojniku, udio energije iz biogoriva proizvedenih iz žitarica i drugih kultura bogatih škrobom, šećernih kultura i uljarica te kultura koje se uzgajaju kao glavne kulture na poljoprivrednoj površini prvenstveno u energetske svrhe ne prelazi 7 %, konačne potrošnje energije u prometu u državama članicama u 2020.~~

~~Biogoriva proizvedena iz sirovina navedenih u Prilogu IX. ne uračunavaju se u ograničenje iz prvog podstavka ove točke.~~

~~Države članice mogu odlučiti da se udio energije iz biogoriva proizvedenih iz kultura koje se uzgajaju kao glavne kulture na poljoprivrednoj površini prvenstveno u energetske svrhe, osim žitarica i drugih kultura bogatih škrobom, šećernih kultura i uljarica, ne uračunava u ograničenje iz prvog podstavka ove točke, pod sljedećim uvjetima:~~

~~i. provjera usklađenosti s kriterijima održivosti navedenima u članku 17. stavcima od 2. do 5. provedena je u skladu s člankom 18.; i~~

~~ii. te se kulture uzgajaju na zemljištu obuhvaćenom Prilogom V. dijelom C točkom 8., a pripadajući bonus „eB” iz Priloga V. dijela C točke 7. uključen je u izračun emisija stakleničkih plinova za potrebe pokazivanja usklađenosti s člankom 17. stavkom 2;~~

~~(e) svaka država članica teži postizanju cilja minimalne razine potrošnje na svojem državnom području biogoriva proizvedenih iz sirovina i drugih goriva, navedenih u Prilogu IX. dijelu A. U tu svrhu svaka država članica do 6. travnja 2017. postavlja nacionalni cilj koji nastoji postići. Referentnu vrijednost za taj cilj, od 0,5 postotnih bodova u energetske sadržaju udjela energije iz obnovljivih izvora u svim oblicima prometa u 2020. iz prvog podstavka, treba postići s biogorivima proizvedenima iz sirovina i s drugim gorivima, navedenima u Prilogu IX. dijelu A. Osim toga, biogoriva proizvedena iz sirovina koje nisu navedene u Prilogu IX. koje su nadležna nacionalna tijela definirala kao otpad, ostatke, neprehrambene celuloze ili drvene celuloze i koje se koriste u postojećim postrojenjima prije donošenja Direktive (EU) 2015/1513 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁵ mogu se smatrati dijelom nacionalnog cilja.~~

~~Države članice mogu postaviti nacionalni cilj niže od referentne vrijednosti od 0,5 postotnih bodova, na temelju jedne ili više sljedećih osnova:~~

~~i. objektivnih čimbenika poput ograničenog potencijala za održivu proizvodnju biogoriva proizvedenih iz sirovina i drugih goriva, navedenih u Prilogu IX. dijelu A ili ograničene raspoloživosti takvih biogoriva po isplativim tržišnim cijenama;~~

~~ii. specifičnih tehničkih ili klimatskih značajki nacionalnog tržišta za goriva namijenjena uporabi u prometu poput sastava i uvjeta cestovnog voznog parka;~~

~~iii.~~

⁴⁵ Direktiva (EU) 2015/1513 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o izmjeni Direktive 98/70/EZ o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva i izmjeni Direktive 2009/28/EZ o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 239, 15.9.2015., str. 1.).

~~iii. nacionalnih politika kojima se dodjeljuju primjerena financijska sredstva za poticanje energetske učinkovitosti i korištenja električne energije iz obnovljivih izvora energije u prometu.~~

~~Države članice prilikom postavljanja svojih nacionalnih ciljeva omogućuju uvid u dostupne informacije o količinama potrošenog biogoriva iz sirovina i drugih goriva, navedenih u Prilogu IX. dijelu A.~~

~~Prilikom utvrđivanja politika za promicanje proizvodnje goriva iz sirovina navedenih u Prilogu IX., države članice na odgovarajući način u obzir uzimaju hijerarhiju otpada uspostavljenu u članku 4. Direktive 2008/98/EZ, uključujući njezine odredbe u vezi s razmatranjem životnog ciklusa o ukupnim utjecajima pri nastanku različitih tijekova otpada i gospodarenja tim tijekovima.~~

~~U skladu s člankom 24. ove Direktive Komisija objavljuje:~~

~~nacionalne ciljeve država članica;~~

~~planove država članica za postizanje nacionalnih ciljeva, ako postoje;~~

~~kada je to primjenjivo, osnove za diferencijaciju nacionalnih ciljeva država članica u odnosu na referentnu vrijednost, priopćene u skladu s člankom 4. stavkom 2. Direktive (EU) 2015/1513; i~~

~~objedinjeno izvješće o dostignućima država članica u postizanju njihovih nacionalnih ciljeva;~~

~~(f) u svrhu usklađivanja s ciljem iz prvog podstavka, biogoriva proizvedena iz sirovina navedenih u Prilogu IX. smatraju se dvaput vrednijima od njihova energetskog sadržaja.~~

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 2.
točka (c)

~~Komisija do 31. prosinca 2017. prema potrebi predstavlja prijedlog kojim se, podložno određenim uvjetima, dopušta da se uzme u obzir cjelokupna količina električne energije koja potječe iz obnovljivih izvora korištena za pogon svih vrsta električnih vozila i za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu.~~

↓ 2009/28/EZ

~~Komisija do 31. prosinca 2011., ako to bude potrebno, predstavlja i prijedlog za metodologiju izračuna doprinosa vodika proizvedenog iz obnovljivih izvora u ukupnoj mješavini goriva.~~

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 2.
točka (d)

~~5. Kako bi smanjile rizik da se jedinstvene pošiljke u Uniju deklariraju više nego jednom, države članice i Komisija nastoje ojačati suradnju između nacionalnih sustava te između nacionalnih sustava i dobrovoljnih programa uspostavljenih u skladu s člankom 18., što prema potrebi uključuje i razmjenu podataka. Kako bi se spriječilo namjerno mijenjanje ili odbacivanje materijala u svrhu potpadanja u okvir Priloga IX., države članice potiču razvoj i korištenje sustava kojima se pronalaze i prate sirovine i biogoriva koja su od njih proizvedena~~

~~široj čitavog vrijednosnog lanca. Države članice osiguravaju poduzimanje prikladnih mjera u slučaju otkrivanja prijevare. Države članice do 31. prosinca 2017. te nakon toga svake dvije godine izvješćuju o mjerama koje su poduzele ako nisu pružile istovjetne informacije o pouzdanosti i zaštiti od prijevara u njihovim izvješćima o napretku u promicanju i korištenju energije iz obnovljivih izvora koji se sastavljaju u skladu s člankom 22. stavkom 1. točkom (d).~~

~~Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 25. a u svrhu izmjene popisa sirovina iz Priloga IX. dijela A kako bi dodala sirovine, ali ne i kako bi ih uklonila. Komisija donosi zasebni delegirani akt s obzirom na svaku sirovinu koju treba dodati na popis u Prilogu IX. dijelu A. Svaki delegirani akt temelji se na analizi najnovijeg znanstvenog i tehničkog napretka, uzimajući u obzir načela hijerarhije otpada uspostavljene u Direktivi 2008/98/EZ te podupirući zaključak da predmetna sirovina ne stvara dodatnu potražnju za zemljištem niti uzrokuje značajni negativni učinak na tržišta s obzirom na (nus)proizvode, proizvode, otpad i ostatke, da ostvaruje znatne uštede emisija stakleničkih plinova u usporedbi s fosilnim gorivima te ne predstavlja rizik u pogledu stvaranja negativnih utjecaja na okoliš i bioraznolikost.~~

↓ novo

Članak 3.

Obvezujući opći cilj Unije za 2030.

1. Države članice zajednički osiguravaju da udio energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj bruto konačnoj potrošnji energije u Uniji 2030. bude najmanje 27 %.
2. Doprinos svake države članice tom općem cilju za 2030. utvrđuje se i priopćuje Komisiji kao dio njihovih integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova u skladu s člancima od 3. do 5. i s člancima od 9. do 11. Uredbe [o upravljanju].
3. Od 1. siječnja 2021. udio energije iz obnovljivih izvora u bruto konačnoj potrošnji energije svake države članice ne smije biti manji od onog navedenoga u trećem stupcu tablice u dijelu A Priloga I. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale poštovanje te donje granične vrijednosti.
4. Komisija podupire visoke težnje država članica okvirom koji se sastoji od poboljšane upotrebe sredstava Unije, posebice financijskih instrumenata, ponajprije radi smanjenja troškova kapitala za projekte energije iz obnovljivih izvora.
5. Ako u kontekstu ocjenjivanja integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova u skladu s člankom 25. Uredbe [o upravljanju] Komisija zaključi da smjernice Unije nisu zajednički ostvarene ili da se donja granična vrijednost iz stavka 3. ne poštuje, primjenjuje se članak 27. stavak 4. te Uredbe.

Članak 4.

Financijska potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora

1. Podložno pravilima o državnim potporama, države članice mogu primjenjivati programe potpore kako bi se postigao cilj Unije utvrđen člankom 3. stavkom 1. Programi potpore za električnu energiju iz obnovljivih izvora oblikuju se tako da se izbjegne nepotrebno narušavanje tržišta električne energije i da se osigura da proizvođači uzimaju u obzir potražnju i ponudu električne energije kao i moguća ograničenja mreže.

2. Potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora oblikuje se tako da se električnu energiju iz obnovljivih izvora uključi u tržište električne energije i da se osigura da proizvođači energije iz obnovljivih izvora odgovaraju na tržišne cjenovne signale i uvećaju svoje tržišne prihode.

3. Države članice osiguravaju da se potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora pruža na otvoren, transparentan, kompetitivan, nediskriminacijski i troškovno učinkovit način.

4. Države članice procjenjuju djelotvornost svojih potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora barem svake četiri godine. Odluke o nastavku ili produljenju potpore i oblikovanju novih potpora moraju biti utemeljene na rezultatima tih procjena.

Članak 5.

Otvaranje programa potpora za električnu energiju iz obnovljivih izvora

1. Države članice otvaraju potporu za električnu energiju iz obnovljivih izvora proizvođačima iz drugih država članica uz uvjete utvrđene u ovom članku.

2. Države članice osiguravaju da je potpora za najmanje 10 % kapaciteta obuhvaćenog novim potporama u svakoj godini od 2021. do 2025. i najmanje 15 % kapaciteta obuhvaćenog novim potporama u svakoj godini od 2026. do 2030. otvorena postrojenjima u drugim državama članicama.

3. Programi potpore mogu se otvoriti za prekogranično sudjelovanje, među ostalim, otvorenim pozivima na podnošenje ponuda, zajedničkim pozivima na podnošenje ponuda, otvorenim certifikacijskim programima ili zajedničkim programima potpore. Raspodjela električne energije iz obnovljivih izvora koja ima korist od potpore na temelju otvorenih poziva na podnošenje ponuda, zajedničkih poziva na podnošenje ponuda ili otvorenih certifikacijskih programa u korist odgovarajućih doprinosa država članica podliježe sporazumu o suradnji kojim se utvrđuju pravila za prekogranično plaćanje potpora, slijedeći načelo da se ta energija treba uračunati državi članici koja financira postrojenje.

4. Komisija do 2025. mora procijeniti koristi od odredaba iz ovog članka za troškovno učinkovitu uporabu električne energije iz obnovljivih izvora u Uniji. Na temelju te procjene Komisija može povisiti postotke utvrđene u stavku 2.

Članak 6.

Stabilnost financijske potpore

Ne dovodeći u pitanje prilagodbe potrebne za poštovanje pravila o državnim potporama, države članice osiguravaju da se razina i uvjeti potpora odobrenih projektima energije iz obnovljivih izvora ne revidiraju tako da se nepovoljno utječe na prava stečena u skladu s njima i na ekonomičnost podupiranih projekata.

↓ 2009/28/EZ

Članak 4.

Nacionalni akcijski planovi za obnovljivu energiju

~~1. Svaka država članica donosi nacionalni akcijski plan za obnovljivu energiju. U nacionalnim akcijskim planovima za obnovljivu energiju određeni su nacionalni ciljevi država članica za udio energije iz obnovljivih izvora koja se koristi u prometu, elektroenergetici te za grijanje i hlađenje za 2020., uzimajući pritom u obzir učinke drugih mjera politika koje se odnose na~~

~~energetsku učinkovitost i na konačnu potrošnju energije te odgovarajuće mjere koje treba poduzeti za ostvarivanje tih nacionalnih općih ciljeva, uključujući suradnju lokalnih, regionalnih i nacionalnih tijela, planirane statističke prijenose ili zajedničke projekte, nacionalne politike za razvoj postojećih izvora biomase i mobilizaciju novih izvora biomase za različite vrste uporabe te mjere koje treba poduzeti da se ispune zahtjevi iz članaka od 13. do 19.~~

~~Komisija do 30. lipnja 2009. donosi predložak nacionalnog akcijskog plana za obnovljivu energiju. Taj model obuhvaća najmanje zahtjeve navedene u Prilogu VI. Države članice svoje nacionalne akcijske planove za obnovljivu energiju izrađuju na temelju tog predloška.~~

~~2. Države članice o svojim nacionalnim akcijskim planovima obavješćuju Komisiju do 30. lipnja 2010.~~

~~3. Svaka država članica šest mjeseci prije roka za podnošenje nacionalnog akcijskog plana za obnovljivu energiju objavljuje i Komisiji dostavlja prognostički dokument sa sljedećim podacima:~~

~~(a) procijenjenim viškom pri proizvodnji energije iz obnovljivih izvora uspoređenim s okvirnim smjernicama koji se može prenijeti u druge države članice u skladu s člancima od 6. do 11. te procijenjene mogućnosti za zajedničke projekte do 2020.; i~~

~~(b) procijenjenom potražnjom za energijom iz obnovljivih izvora koja se osim domaće proizvodnje do 2020. zadovoljava i drugim sredstvima~~

~~Ta informacija može uključiti elemente koji se odnose na troškove i koristi te financiranje. Ta se prognoza ažurira u izvješćima država članica kao što je navedeno u članku 22. stavku 1. točkama (l) i (m).~~

~~4. Država članica čiji je udio energije iz obnovljivih izvora pao ispod predviđenog okvirnim smjernicama u prethodnom dvogodišnjem razdoblju navedenom u Prilogu I. dijelu B podnosi Komisiji izmijenjeni nacionalni akcijski plan za obnovljivu energiju do 30. lipnja sljedeće godine u kojem navodi odgovarajuće i razmjerne mjere kako bi u razumnom roku dosegla okvirne smjernice iz Priloga I. dijela B.~~

~~Komisija može, ako država članica ne dosegne okvirne smjernice u ograničenom opsegu i vodeći pritom računa o tekućim i budućim mjerama koje država članica poduzima, donijeti odluku o oslobađanju države članice od obveze podnošenja izmijenjenog nacionalnog akcijskog plana za obnovljivu energiju.~~

~~5. Komisija ocjenjuje nacionalne akcijske planove za obnovljivu energiju, ponajprije primjerenost mjera koje država članica predviđa u skladu s člankom 3. stavkom 2. Komisija na nacionalni akcijski plan za obnovljivu energiju ili na izmijenjeni akcijski plan za obnovljivu energiju odgovara preporukom.~~

~~6. Komisija Europskom parlamentu šalje nacionalni akcijski plan za obnovljivu energiju i prognostičke dokumente u obliku u kojem su objavljeni u platformi za transparentnost iz članka 24. stavka 2. te sve preporuke iz stavka 5. ovog članka.~~

↓ 2009/28/EZ
⇒ novo

Članak 57.

Izračun udjela energije iz obnovljivih izvora

1. Konačna bruto potrošnja energije iz obnovljivih izvora u svakoj državi članici izračunava se kao suma:

- (a) konačne bruto potrošnje električne energije iz obnovljivih izvora energije;
- (b) konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje; i
- (c) konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora u prometu.

Plin, električna energija i vodik iz obnovljivih izvora energije uzimaju se u obzir samo jednom u točki (a), (b) ili (c) prvog podstavka, i to za izračun udjela konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora.

Ovisno o članku ~~17-26~~ stavku 1. drugom podstavku ~~2~~, ~~pogonska biogoriva~~, i ~~druga~~ tekuća biogoriva ⇒ i goriva iz biomase ⇐ koja ne ispunjavaju kriterije održivosti ⇒ i uštede emisija stakleničkih plinova ⇐ iz članka ~~26-47~~ stavaka od 2. do ~~6~~ 7, ne uzimaju se u obzir.

↓ novo

Pri izračunu konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora države članice doprinos biogoriva i tekućih biogoriva, kao i goriva iz biomase potrošenih u prometu, ako su proizvedena iz kultura za proizvodnju prehrambenih proizvoda i hrane za životinje, ne prelazi 7 %, konačne potrošnje energije u cestovnom i željezničkom prometu u toj državi članici. To se ograničenje 2030. snizuje na 3,8 % u skladu s okvirnom smjernicom navedenom u Prilogu X. dijelu A. Države članice mogu postaviti niže ograničenje te mogu razlikovati različite vrste biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase proizvedenih iz kultura za proizvodnju hrane za ljude i hrane za životinje, na primjer određivanjem nižeg ograničenja za doprinos biogoriva koja se proizvode iz uljarica kao kultura za proizvodnju prehrambenih proizvoda i hrane za životinje, uzimajući u obzir neizravnu prenamjenu zemljišta.

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

~~2. Kada država članica smatra da do 2020. zbog više sile ne može ispuniti svoj udio energije iz obnovljivih izvora u konačnoj bruto potrošnji energije naveden u trećem stupcu tablice u Prilogu I. o tome što je prije moguće izvješćuje Komisiju. Komisija donosi odluku o tome je li bila riječ o višoj sili. Ako Komisija odluči da je dokazan slučaj više sile, tada određuje da se za državu članicu prilagodi konačna bruto potrošnja energije iz obnovljivih izvora za 2020.~~

~~32.~~ Za potrebe stavka 1. točke (a) konačna bruto potrošnja električne energije iz obnovljivih izvora energije izračunava se kao količina električne energije proizvedene u državi članici iz obnovljivih izvora energije, ⇒ uključujući proizvodnju električne energije potrošača vlastite energije iz obnovljivih izvora i zajednica energije iz obnovljivih izvora ⇐ pri čemu nije uključena proizvodnja električne energije u reverzibilnim hidroelektranama ~~erpe~~ akumulacijskim uređajima kod kojih se dio iz vode kojima nije potreban se crpi na veću visinu.

U pogonima kojima koriste više vrsta goriva i koji upotrebljavaju obnovljive i konvencionalne izvore u obzir se uzima samo udio električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije. Za potrebe tog izračuna izračunava se doprinos svake energije na temelju energetskog sadržaja pogona.

Električna energija proizvedena u hidroelektranama i vjetroelektranama uzima se u obzir u skladu s normalizacijskim pravilima navedenima u Prilogu II.

43. Za potrebe stavka 1. točke (b) konačna bruto potrošnja energije iz obnovljivih izvora za grijanje i hlađenje izračunava se kao količina ~~centraliziranog daljinskog~~ grijanja i hlađenja proizvedena u državi članici iz obnovljivih izvora, plus potrošnja druge energije iz obnovljivih izvora u industriji, kućanstvima, uslužnom sektoru, poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, za grijanje, hlađenje i proces prerade.

U pogonima s više goriva koji upotrebljavaju obnovljive i konvencionalne izvore, u obzir se uzima samo dio energije za grijanje i hlađenje proizvedene iz obnovljivih izvora energije. Za potrebe tog izračuna izračunava se doprinos svake energije na temelju energetskeg sadržaja pogona.

~~Aerotermaalna, geotermaalna i hidrotermaalna~~ Toplinska energija ⇨ iz okoliša ⇩ dobivena toplinskim crpkama uzima se u obzir za potrebe stavka 1. točke (b) pod uvjetom da konačna proizvedena energija znatno premašuje primarni unos energije potrebne za pogon toplinske crpke. Količina topline koja se za potrebe ove Direktive smatra energijom iz obnovljivih izvora izračunava se u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu VII.

Toplinska energija koju proizvode pasivni energetske sustavi kod kojih se niža potrošnja energije postiže pasivno, iskorištavanjem konstrukcije građevine ili topline proizvedene energijom iz neobnovljivih izvora ne uzima se u obzir za potrebe stavka 1. točke (b).

↓ novo

4. Za potrebe stavka 1. točke (c) primjenjuju se sljedeće odredbe:

(a) Konačna bruto potrošnja energije iz obnovljivih izvora u prometu izračunava se kao suma svih biogoriva, goriva iz biomase i obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu koja su potrošena u prometnom sektoru. Međutim, obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu koja su proizvedena iz obnovljive električne energije smatraju se dijelom izračuna na temelju stavka 1. točke (a) samo pri izračunu količine električne energije koja je u državi članici proizvedena iz obnovljivih izvora energije.

(b) Pri izračunu konačne bruto potrošnje energije u prometu upotrebljavaju se vrijednosti koje se odnose na energetske sadržaj goriva namijenjenih uporabi u prometu, kako je utvrđeno u Prilogu III. Pri utvrđivanju energetskeg sadržaja goriva namijenjenih uporabi u prometu koja nisu uključena u Prilog III., države članice upotrebljavaju odgovarajuće norme ESO za utvrđivanje kalorijskih vrijednosti goriva. Ako u tu svrhu nije donesena norma ESO, upotrebljavaju se odgovarajuće norme ISO.

5. Kako bi smanjile rizik da se jedinstvene pošiljke u Uniju deklariraju više puta, države članice i Komisija jačaju suradnju između nacionalnih sustava te između nacionalnih sustava i dobrovoljnih programa uspostavljenih na temelju članka 27., što prema potrebi uključuje i razmjenu podataka.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 32. u svrhu izmjene popisa sirovina iz Priloga IX. dijelova A i B kako bi dodala sirovine, ali ne i kako bi ih uklonila. Svaki se delegirani akt temelji na analizi najnovijeg znanstvenog i tehničkog napretka, kojom se propisno uzimaju u obzir načela hijerarhije otpada uspostavljene u Direktivi 2008/98/EZ, u skladu s kriterijima održivosti u Uniji, podupire zaključak da se predmetnom sirovinom ne stvara dodatna potražnja za zemljištem, kojom se promiče uporaba otpada i ostataka te izbjegavaju značajni negativni učinci na tržištu s obzirom na (nus)proizvode, otpad i ostatke, kojom se ostvaruju znatne uštede emisija stakleničkih plinova u usporedbi s fosilnim gorivima te koja ne predstavlja rizik u pogledu stvaranja negativnih utjecaja na okoliš i bioraznost.

Svake dvije godine Komisija provodi evaluaciju popisa sirovina iz Priloga IX. dijelova A i B kako bi dodala sirovine u skladu s načelima utvrđenima u ovom stavku. Prva se evaluacija provodi najkasnije šest mjeseci nakon [stupanja na snagu ove Direktive]. Komisija je prema potrebi ovlaštena donijeti delegirane akte u svrhu izmjene popisa sirovina iz Priloga IX. dijelova A i B kako bi dodala sirovine, ali ne i kako bi ih uklonila.

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 3.
(prilagođeno)

~~56.~~ Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom ~~25.~~ 32. u vezi s prilagodbom energetskeg sadržaja goriva namijenjenih uporabi u prometu, kako je naveden u Prilogu III., znanstvenom i tehničkom napretku.

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)

~~67.~~ Udio energije iz obnovljivih izvora izračunava se kao konačna bruto potrošnja energije iz obnovljivih izvora podijeljena konačnom bruto potrošnjom energije iz svih izvora energija te izražava u postocima.

Za potrebe prvog podstavka, suma iz stavka 1. prilagođava se u skladu s člancima ~~6., 8., 10. i 11.~~ 8., 10., 12. i 13.

Pri izračunu konačne bruto potrošnje energije države članice za potrebe ocjene ispunjavanja ciljeva i pridržavanja okvirnih smjernica iz ove Direktive, smatra se da količina energije potrošene u zrakoplovstvu kao udio konačne bruto potrošnje te države članice iznosi pri konačnoj bruto potrošnji energije te države članice u zrakoplovstvu kao udio konačne bruto potrošnje energije u zrakoplovstvu uzima se u obzir najviše 6,18 %. Za Cipar i Maltu smatra se da količina energije potrošene u zrakoplovstvu kao udio konačne bruto potrošnje tih država članica iznosi iznos potrošene energije u zrakoplovstvu kao dio konačne bruto potrošnje energije tih država članica uzima se u obzir najviše 4,12 %.

~~78.~~ Metodologija i definicije koje se primjenjuju u izračunu udjela energije iz obnovljivih izvora su one iz Uredbe (EZ) br. 1099/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2008. o energetskej statistici⁴⁶.

Države članice osiguravaju usklađenost statističkih podataka upotrijebljenih u izračunu tih sektorskih i ukupnih udjela i statističkih podataka koje dostavljaju Komisiji u skladu s Uredbom (EZ) br. 1099/2008.

Članak 68.

Statistički prijenosi među državama članicama

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 4.
(prilagođeno)
⇒ novo

1. Države članice mogu postići dogovor ~~i postaviti aranžmane za~~ o statističkom prijenosu statistički prijenosu određene količine energije iz obnovljivih izvora iz jedne države članice u drugu ~~i urediti sve ostale oko prijenosa~~. Prenesena količina:

⁴⁶

SL L 304, 14.11.2008., str. 1.

(a) odbija se od količine energije iz obnovljivih izvora koja se uzima u obzir pri ~~mjerenoj ocjenjivanju~~ ⇒ udjela obnovljive energije ⇐ ~~ispunjava li država članica~~ države članice koja obavlja prijenos ⇒ za potrebe ove Direktive ⇐ ~~zahtjeve iz članka 3. stavaka 1., 2. i 4.~~; i

(b) dodaje se količini energije iz obnovljivih izvora koja se uzima u obzir pri ~~mjerenoj ocjenjivanju~~ ~~ispunjava li druga~~ ⇒ udjela obnovljive energije ⇐ ~~država članica~~ države članice koja prihvaća prijenos ~~zahtjeve iz članka 3. stavaka 1., 2. i 4~~ ⇒ za potrebe ove Direktive ⇐.

2. Dogovori iz stavka 1. ~~ovog članka s obzirom na članak 3. stavke 1., 2. i 4.~~ mogu trajati godinu dana ili više godina. O njima se obavješćuje Komisija najkasnije ~~tri mjeseca~~ ⇒ 12 ⇐ ~~mjeseci~~ nakon završetka svake godine u kojoj proizvode učinak. Informacije koje se šalju Komisiji sadržavaju količinu i cijenu energije o kojoj je riječ.

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

3. Prijenosi postaju valjani tek nakon što sve države članice uključene u prijenos o njemu obavijeste Komisiju.

Članak 79.

Zajednički projekti država članica

1. Dvije države članice ili više ~~njih država članica~~ mogu surađivati na svim vrstama zajedničkih projekata koji se odnose na proizvodnju električne energije te energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije. Ta suradnja može uključivati i privatne operatore.

2. ~~Kako bi se ocijenilo u kojoj su mjeri ispunjeni zahtjevi iz ove Direktive, Države članice obavješćuju Komisiju o udjelu ili količini električne energije te energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije proizvedene na svojem svom državnom području u okviru zajedničkog projekta koji se počeo provoditi nakon 25. lipnja 2009. ili u postrojenju s povećanim kapacitetom koje je obnovljeno nakon tog datuma, a koji se smatra dijelom ukupnog povećanja nacionalnog cilja~~ ⇒ udjela obnovljive energije ⇐ druge države članice za potrebe ove Direktive.

3. Obavijest iz stavka 2. sadržava:

(a) opis predloženog postrojenja ili podatke o obnovljenom postrojenju;

(b) podatke o udjelu ili količini električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje proizvedene u postrojenju koji se smatra dijelom ~~ukupnog povećanja nacionalnog cilja~~ ⇒ udjela obnovljive energije ⇐ druge države članice;

(c) podatke o državi članici za koju se izdaje obavijest; i

(d) podatke o razdoblju, izražene u cijelim kalendarskim godinama, u kojem se električna energija ili energija za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije koju proizvede postrojenje smatra dijelom ~~ukupnog povećanja nacionalnog cilja~~ ⇒ udjela obnovljive energije ⇐ druge države članice.

4. ~~Razdoblje navedeno u stavku 3. točki (d) mora završiti do 2020. Trajanje Razdoblje zajedničkog projekta može premašiti 2020~~ ⇒ 2030 ⇐.

5. Obavijest izvršena u skladu s ovim člankom može se izmijeniti ili povući samo uz zajednički dogovor države članice koja ~~dostavlja~~ obavijest i koja je definirana u skladu sa stavkom 3. točkom (c).

Članak ~~9~~ 10.

Učinci zajedničkih projekata država članica

1. U roku od tri mjeseca nakon završetka svake godine, a u okviru razdoblja određenog u skladu s člankom ~~7~~ 9. stavkom 3. točkom (d), država članica koja je izdala obavijest u skladu s člankom ~~7~~ 9. izdaje obavijest u kojoj navodi:

(a) ukupnu količinu električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije koju je tijekom te godine proizvelo postrojenje na koje se odnosi obavijest iz članka ~~7~~ 9.; i

(b) količinu električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije koju je tijekom godine proizvelo postrojenje koje se smatra dijelom ~~ukupnog~~ nacionalnog ~~cilja~~ ⇒ udjela obnovljive energije ⇐ druge države članice u skladu s uvjetima obavijesti.

2. Država članica šalje obavijest Komisiji i državi članici za koju je obavijest izdana.

3. Za potrebe ~~ocjenjivanja ispunjavaju li se zahtjevi~~ ove Direktive ~~koji se odnose na nacionalne opće ciljeve~~ količina električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije o kojoj je ~~dostavljena izvršena~~ obavijest u skladu sa stavkom 1. točkom (b):

(a) odbija se od količine električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije koja se uzima u obzir pri ~~pri mjerenju~~ ⇒ udjela obnovljive energije ⇐ ~~ocjenjivanju ispunjava li država članica~~ države članice koja je izdala obavijest u skladu sa stavkom 1. ~~postavljene zahtjeve~~; i

(b) dodaje se količini električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje iz obnovljivih izvora energije koja se uzima u obzir pri ~~mjerenju~~ ⇒ udjela obnovljive energije ⇐ ~~ocjenjivanju ispunjava li država članica~~ države članice koja je dobila obavijest u skladu sa stavkom 2. ~~postavljene zahtjeve~~.

Članak ~~9~~ 11.

Zajednički projekti država članica i trećih zemalja

1. Jedna država članica ili više država članica mogu surađivati s jednom trećom zemljom ili s više trećih zemalja u svim vrstama zajedničkih projekata koji se odnose na proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora. Takva suradnja može uključivati privatne operatore.

2. Električna energija iz obnovljivih izvora energije proizvedena u trećoj zemlji uzima se u obzir samo za potrebe ~~mjerenja ocjenjivanja ispunjavaju li se zahtjevi ove Direktive koji se odnose na opće nacionalne ciljeve~~ ⇒ udjela obnovljive energije država članica ⇐ ako su ispunjeni ovi uvjeti:

(a) električna energija upotrijebljena je u ~~Zajednici~~ ☒ Uniji ☒. Taj se uvjet smatra ispunjenim ~~kad~~:

i. ako su svi nadležni operatori prijenosnih sustava u državi podrijetla, državi odredišta ili, ako je to primjenjivo, svakoj trećoj zemlji provoza dodijeljenim

kapacitetima međupovezivanja definitivno predložili količinu električne energije koja je istovrijedna količini električne energije uzete u obzir;

ii. ako nadležni operator prijenosnih sustava koji upravlja interkonekcijskim vodospojnim vodovima na strani ~~Zajednice~~ ☒ Unije ☐ u bilancu unese količinu električne energije koja je istovrijedna količini električne energije uzete u obzir; i

iii. ako se predloženi kapacitet i proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora energije u postrojenju iz stavka 2. točke (b) odnose na isto razdoblje;

(b) električnu energiju u okviru zajedničkog projekta iz stavka 1. proizvodi novoizgrađeno postrojenje koje je počelo s radom nakon 25. lipnja 2009. ili postrojenje s povećanim kapacitetom koje je obnovljeno nakon tog datuma; i

(c) za količinu električne energije proizvedene i izvezene nije primljena potpora iz programa potpore treće zemlje osim investicijske pomoći koja je dodijeljena postrojenju~~odobrena je samo investicijska pomoć.~~

3. Države članice mogu od Komisije zatražiti da se za potrebe članka ~~5-7~~ uzme u obzir električna energija iz obnovljivih izvora energije proizvedena i upotrijebljena u trećoj zemlji za polaganu i postupnu izgradnju interkonekcijskog vodospojnih vodova između države članice i treće zemlje, ako su ispunjeni ovi uvjeti:

(a) izgradnja interkonekcijskog vodospojnih vodova započela je do 31. prosinca ~~⇒ 2026~~ ☒ ~~2016~~;

(b) interkonekcijski vodspojne vodove nije moguće pustiti u rad do 31. prosinca ~~⇒ 2030~~ ☒ ~~2020~~;

(c) interkonekcijski vodspojne vodove ~~je~~ moguće je pustiti u rad do 31. prosinca ~~⇒ 2032~~ ☒ ~~2022~~;

(d) nakon što se interkonekcijski vodspojni vodovi ~~pustie~~ u rad primjenjuje se za izvoz električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije u ~~Zajednici~~ ☒ Uniju ☐ u skladu sa stavkom 2.;

(e) uporaba se odnosi na zajednički projekt koji ispunjava kriterije iz stavka 2. točaka (b) i (c) i koji će se koristiti/primjenjivati interkonekcijskim vodospojne vodove nakon što budu pušteni u pogon te na količinu električne energije koja nije veća od količine koja će se izvoziti u ~~Zajednici~~ ☒ Uniju ☐ nakon što interkonekcijski vod započne/spojni vodovi započnu s radom.

4. Komisiju se obavješćuje o udjelu ili količini električne energije koju proizvede postrojenje na području treće zemlje koje se smatra dijelom ukupnog nacionalnog općeg cilja ~~⇒ udjela energije~~ ☒ ~~jedne države članice ili više njih/država članica~~ za potrebe ~~⇒ ove Direktive~~ ☒ ~~ocjenjivanja ispunjavanja zahtjeva iz članka 3.~~ Kad je riječ o više država članica, Komisiju se obavješćuje o distribuciji tog dijela ili količine među državama članicama. Taj dio ili količina ne smije premašiti dio ili količinu koja je stvarno izvezena u ~~Zajednici~~ ☒ Uniju ☐ i u njoj upotrijebljena ~~te~~ odgovara količini iz stavka 2. točke (a) ~~podtočke i. i podtočke ii. podtočaka i. i ii.~~ ovog članka i ispunjava uvjete navedene u stavku 2. točki (a). Obavijest izdaje svaka država članica za koju se taj udio ili količina električne energije smatra dijelom ukupnog nacionalnog općeg cilja.

5. Obavijest iz stavka 4. sadržava:

(a) opis predloženog postrojenja ili podatke o obnovljenom postrojenju;

(b) podatke o udjelu ili količini električne energije koju je proizvelo postrojenje i koje se smatra dijelom ukupnog nacionalnog općeg cilja ⇒ udjela obnovljive energije ⇐ države članice te, ovisno o zahtjevima za povjerljivošću, odgovarajuće financijske podatke;

(c) podatke o razdoblju, u punim kalendarskim godinama, tijekom kojih je električna energija dio ukupnog nacionalnog općeg cilja ⇒ udjela obnovljive energije ⇐ države članice; i

(d) pisanu potvrdu o prihvaćanju točaka (b) i (c) koju izdaje treća zemlja na čijemu će državnom području postrojenje biti pušteno u rad te udio ili količinu električne energije proizvedene u postrojenju koju će za domaće potrebe upotrebljavati treća zemlja.

6. ~~Razdoblje navedeno u stavku 5. točki (e) mora završiti 2020.~~ Trajanje zajedničkog projekta može premašiti ~~2020~~ ⇒ 2030 ⇐ .

7. Obavijest izdana u skladu s ovim člankom ne može se mijenjati ni povući bez suglasnosti države članice koja izdaje obavijest i treće zemlje koja je potvrdila zajednički projekt u skladu sa stavkom 5. točkom (d).

8. Države članice i ~~Zajednica~~ ☒ Unija ☒ potiču odgovarajuća tijela Ugovora o energetske zajednici da u skladu s tim Ugovorom poduzmu mjere koje su potrebne kako bi ugovorne stranke tog Ugovora mogle primijeniti odredbe o suradnji među državama članicama propisane ovom Direktivom.

Članak ~~10~~12.

Učinci zajedničkih projekata država članica i trećih zemalja

1. U roku od ⇒ 12 ⇐ ~~tri~~ mjeseci nakon završetka svake godine u okviru razdoblja navedenog u članku ~~9~~ 11. stavku 5. točki (c) država članica koja je izdala obavijest u skladu s člankom ~~9~~ 11. izdaje obavijest u kojoj navodi:

(a) ukupnu količinu električne energije iz obnovljivih izvora energije koju je tijekom te godine proizvelo postrojenje ~~pogon~~ na koje se odnosi obavijest iz članka ~~9~~ 11. ;

(b) količinu električne energije iz obnovljivih izvora energije koju je tijekom godine proizvelo postrojenje koje se smatra dijelom ukupnog općeg nacionalnog cilja ⇒ udjela obnovljive energije ⇐ u skladu s uvjetima obavijesti iz članka ~~9~~ 11. ; i

(c) dokaz o ispunjavanju uvjeta iz članka ~~9~~ 11. stavka 2.

2. Država članica šalje obavijest Komisiji i trećoj zemlji koja je potvrdila projekt u skladu s člankom ~~9~~ 11. stavkom 5. točkom (d).

3. Količina električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije za koju je u skladu sa stavkom 1. točkom (b) izdana obavijest za potrebe ~~ocjenjivanja ispunjavanja zahtjeva ove Direktive koji se odnose na~~ ⇒ izračuna ⇐ ~~opće nacionalne~~ ukupnih nacionalnih ⇒ udjela obnovljive energije ⇐ ~~ciljeve~~ dodaje se količini energije iz obnovljivih izvora koja se uzima u obzir pri ~~mjerjenju~~ ⇒ udjela obnovljive energije ⇐ ~~ocjenjivanju ispunjava li zahtjeve država članica~~ države članice koja je izdala obavijest.

Članak ~~11~~13.

Zajednički programi potpore

1. Ne dovodeći u pitanje obveze država članica iz članka ~~3~~5, dvije države članice ili više ~~njih država članica~~ mogu dobrovoljno odlučiti da udruže svoje nacionalne programe potpore ili da ih djelomično usklade. U tim slučajevima određena količina energije iz obnovljivih izvora proizvedena na državnom području jedne države članice sudionice smatra se dijelom nacionalnog ~~općeg cilja~~ ⇒ udjela obnovljive energije ⇐ druge države članice sudionice ako države članice o kojima je riječ:

(a) obave statistički prijenos određenih količina energije iz obnovljivih izvora iz jedne države članice u drugu državu članicu u skladu s člankom ~~6~~8; ili

(b) utvrde pravilo distribucije koje usuglase države članice sudionice i prema kojemu se energija iz obnovljivih izvora dodjeljuje tim državama članicama. O tome se pravilu Komisija obavješćuje najkasnije tri mjeseca nakon završetka prve godine u kojoj pravilo ~~proizvodi učinke~~ pravilo na snazi.

2. U roku od tri mjeseca nakon završetka svake godine svaka država članica koja je izvršila obavijest u skladu sa stavkom 1. točkom (b) izdaje obavijest u kojoj navodi ukupnu količinu električne energije ili energije za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora energije proizvedene svake godine za koju vrijedi pravilo distribucije.

3. Za potrebe ~~Radi ocjenjivanja ispunjavanja zahtjeva iz ove Direktive koji se odnose na~~ ⇒ izračuna ⇐ ~~opće nacionalne ukupnih nacionalnih~~ ⇒ udjela obnovljive energije u skladu s ovom Direktivom ⇐ ~~ciljeve~~, količina električne energije ili energije za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora energije za koju je izdana obavijest u skladu sa stavkom 2. preraspodjeljuje se među državama članicama u skladu s pravilom distribucije iz obavijesti.

Članak ~~14~~14.

Povećanje kapaciteta

Za potrebe članka ~~7~~9, stavka 2. i članka ~~9~~11, stavka 2. točke (b) uzima se kao da je jedinice energije iz obnovljivih izvora koje se mogu obračunati kao povećanje kapaciteta postrojenja proizvelo zasebno postrojenje koje je započelo s radom u trenutku u kojem je došlo do povećanja kapaciteta.

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)

Članak ~~15~~15.

Administrativni postupci, zakonski i podzakonski akti

1. Države članice osiguravaju da su svi nacionalni propisi koji se odnose na postupke koji se primjenjuju na pogone za proizvodnju električne energije, tj. na postupke izdavanja odobrenja, certificiranja i izdavanja dozvola za proizvodnju energije za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora energije i na pripadajuću infrastrukturu prijenosne i distribucijske mreže te postupak pretvorbe biomase u biogoriva ili druge energetske proizvode ~~budu~~ razmjerni i potrebni.

Države članice ponajprije poduzimaju potrebne mjere da osiguraju:

~~(a) jasno određene rokove za donošenje odluka o zahtjevima za planiranje i gradnju, ovisno o razlikama među državama članicama koje se odnose na njihov administrativni ustroj i organizaciju, odgovarajuće nadležnosti nacionalnih, regionalnih i lokalnih administrativnih tijela za postupke izdavanja odobrenja, certificiranja i izdavanja dozvola uključujući i područje prostornog planiranja;~~

~~(b) dostupnost, na odgovarajućoj razini, podnositeljima zahtjeva sveobuhvatnih informacija o obradi zahtjeva za izdavanje odobrenja, certificiranja i izdavanje dozvola za postrojenja s obnovljivom energijom te o raspoloživoj pomoći;~~

~~(a) (e)~~ pojednostavnjene i brze upravne~~administrativne~~ postupke na odgovarajućoj administrativnoj razini;

~~(b) (d)~~ objektivnost, transparentnost i razmjernost propisa kojima se uređuje izdavanje odobrenja, certificiranje i izdavanje dozvola, te da ne diskriminiraju podnositelje zahtjeva i da u cijelosti uzimaju u obzir specifičnosti pojedinih tehnologija obnovljive energije;

~~(c) (e)~~ transparentnost i ovisnost o troškovima administrativnih naknada~~troškova~~ koje plaćaju potrošači, planeri, arhitekti, građevinari te instalateri i dobavljači opreme i sustava; i

~~(d) (f)~~ uvođenje pojednostavnjenih i manje složenih postupaka za izdavanje odobrenja, uključujući i putem jednostavne obavijesti, ako to omogućuje mjerodavni regulatorni okvir, ~~za manje projekte i~~ za decentralizirane uređaje za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, ~~kad je to potrebno.~~

2. Države članice jasno definiraju sve tehničke specifikacije koje moraju ispunjavati uređaji i sustavi za obnovljivu energiju kako bi ostvarile pravo na potporu iz programa potpore. Kad postoje europske norme, uključujući znakove za~~zaštite~~ okoliš, oznake energetske učinkovitosti i druge tehničke referentne sustave koje uspostavljaju europska normizacijska tijela, te se tehničke specifikacije definiraju na temelju tih norma. Te tehničke specifikacije ne propisuju gdje će se uređaji i sustavi certificirati i ne bi trebale~~smjeti~~ sprečavati funkcioniranje unutarnjeg tržišta.

↓ novo

3. Države članice osiguravaju da ulagači mogu u dovoljnoj mjeri predvidjeti planiranu potporu za energiju iz obnovljivih izvora. U tu svrhu države članice definiraju i objavljuju dugoročni program u vezi s očekivanom dodjelom potpore, obuhvaćajući barem sljedeće tri godine i uključujući za svaki program okvirni vremenski raspored, kapacitet, očekivani proračun za dodjelu, kao i savjetovanje s dionicima o osmišljavanju potpore.

↓ 2009/28/EZ članak 13.
(prilagođeno)
⇒ novo

~~43. Države članice preporučuju svim sudionicima, ponajprije lokalnim i regionalnim administrativnim tijelima da pri planiranju, projektiranju, gradnji i obnavljanju ⇒ urbane infrastrukture, ⇐ industrijskih i stambenih područja ⇒ te energetske infrastrukture, uključujući električnu energiju, centralizirano grijanje i hlađenje, prirodni plin i mreže alternativnih goriva, ⇐ osiguraju ugradbu uređaja i sustava za primjenu električne energije i energije za grijanje i hlađenje te za daljinsko grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora energije ⇒ osiguravaju da njihova nadležna tijela na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini uključe odredbe za integraciju i uporabu obnovljive energije te uporabu neizbježne otpadne topline ili hladnoće ⇐ . Države članice moraju, ponajprije, poticati lokalna i regionalna administrativna tijela da pri planiranju gradske infrastrukture, kad je to primjenjivo, uključe grijanje i hlađenje energijom iz obnovljivih izvora.~~

54. Države članice u svoje zakonske i podzakonske akte o gradnji uvode odgovarajuće mjere kako bi postupno povećale udio svih vrsta energije iz obnovljivih izvora u građevnom sektoru.

Pri utvrđivanju tih mjera ili u svojim ~~regionalnim~~ programima potpore, države članice mogu uzeti u obzir nacionalne mjere koje se odnose na znatno povećanje energetske učinkovitosti te na kogeneraciju, na pasivne niskoenergetske zgrade i energetski neovisne zgrade.

~~Do 31. prosinca 2014. Države članice moraju~~ u svojim građevnim zakonskim i podzakonskim aktima ili drugim sredstvima s istovrijednim učinkom, ~~kad je to potrebno, zahtijevajući da se~~ u novim zgradama i u postojećim zgradama na kojima se obavljaju radovi renoviranja većih razmjera ~~uporabu minimalnih dopusti uporaba najnižih~~ razina energije iz obnovljivih izvora ~~⇒~~, odražavajući rezultate troškovno optimalnog izračuna na temelju članka 5. stavka 2. Direktive 2010/31/EU. ~~⇐~~ Države članice dopuštaju da se te najniže razine realiziraju, inter alia, znatnim udjelom energije iz obnovljivih izvora ~~za daljnje grijanje i hlađenje.~~

Zahtjevi iz prvog podstavka primjenjuju se na oružane snage samo u mjeri u kojoj nisu u sukobu s prirodom i osnovnim ciljem djelovanja oružanih snaga i uz iznimku materijala koji se upotrebljava isključivo u vojne svrhe.

65. Države članice osiguravaju da nove javne zgrade i postojeće javne zgrade na kojima se obavljaju radovi renoviranja većih razmjera, na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini služe kao primjer u kontekstu ove Direktive od 1. siječnja 2012. nadalje. Države članice mogu, inter alia, odlučiti da se ta obveza ispunjava ~~tako da se u obzir kao standard uzimaju zgrade nulte energetske potrošnje ili~~ osiguravanjem da krovove javnih ili privatno-javnih zgrada upotrebljavaju treće strane za uređaje koji proizvode energiju iz obnovljivih izvora.

76. Države članice u svojim građevnim zakonskim i podzakonskim aktima predviđaju poticaje za uporabu sustava i uređaja za grijanje i hlađenje energijom iz obnovljivih izvora kojima se postiže znatno smanjenje potrošnje energije. Države članice upotrebljavaju oznake energetske učinkovitosti ili znakove zaštite okoliša ili druge odgovarajuće certifikate ili norme razvijene na nacionalnoj razini ili na razini ~~Zajednice~~ ~~⊗~~ Unije ~~⊗~~, kad postoje, kao temelj za poticanje uporabe tih sustava i uređaja.

~~Kad je riječ o biomasi, države članice predviđaju poticaje za tehnologije prenamjene koje ostvaruju iskoristivost prenamjene od najmanje 85 % za stambene i komercijalne primjene, a najmanje 70 % za industrijske primjene.~~

~~U slučaju toplinskih crpki, države članice predviđaju poticaje za one toplinske crpke koje ispunjavaju najmanje zahtjeve označivanja zaštite okoliša utvrđenog Odlukom Komisije 2007/742/EZ od 9. studenoga 2007. o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša Zajednice za električne, plinske ili apsorpcijske plinske toplinske crpke~~ ⁴⁷.

~~Kad je riječ o solarnoj toplinskoj energiji, države članice potiču certificirane uređaje i sustave utemeljene na europskim normama kad one postoje, uključujući znakove zaštite okoliša, oznake energetske učinkovitosti i druge tehničke referentne sustave koje su ustanovila europska normizacijska tijela.~~

~~Pri ocjenjivanju učinkovitosti prenamjene te omjera ulaza/izlaza energije sustava i uređaja za potrebe ovog stavka, države članice primjenjuju postupke Zajednice ili, ako oni ne postoje, međunarodne postupke, ako ti postupci postoje.~~

⁴⁷ SL L 301, 20.11.2007., str. 14.

8. Države članice provode ocjenu svojeg potencijala izvora obnovljive energije i uporabe otpadne topline i hladnoće za grijanje i hlađenje. Ta se ocjena uključuje u drugu sveobuhvatnu ocjenu koja se prvi put zahtijeva do 31. prosinca 2020. na temelju članka 14. stavka 1. Direktive 2012/27/EU te u naknadna ažuriranja sveobuhvatnih ocjena.

9. Države članice uklanjaju administrativne prepreke dugoročnim korporativnim ugovorima o kupnji energije kako bi se financirali obnovljivi izvori energije i olakšala njihova uporaba.

Članak 16.

Organizacija i trajanje postupka izdavanja dozvola

1. Države članice moraju do 1. siječnja 2021. uspostaviti jedinstvenu administrativnu kontaktnu točku ili više njih koje će za podnositelje zahtjeva koordinirati cjelokupan postupak izdavanja dozvola za izgradnju postrojenja i povezanih infrastruktura prijenosne i distribucijske mreže za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te upravljanje njima.

2. Jedinstvena administrativna kontaktna točka vodi podnositelja zahtjeva kroz postupak na transparentan način, pruža mu sve potrebne informacije, ako je potrebno, koordinira i uključuje druga tijela te na kraju postupka isporučuje pravno obvezujuću odluku.

3. Jedinstvena administrativna kontaktna točka u suradnji s operatorima prijenosnih i distribucijskih sustava objavljuje priručnik o postupcima za nositelje projekata obnovljive energije, uključujući i male projekte i projekte potrošača vlastite energije iz obnovljivih izvora.

4. Postupak izdavanja dozvola iz stavka 1. ne smije trajati dulje od tri godine, osim u slučajevima navedenima u članku 16. stavku 5. i članku 17.

5. Države članice olakšavaju obnovu postojećih postrojenja koja proizvode energiju iz obnovljivih izvora, inter alia, osiguravanjem pojednostavljenog i brzog postupka izdavanja dozvola koji ne premašuje jednu godinu od datuma na koji je zahtjev za obnovu podnesen jedinstvenoj administrativnoj kontaktnoj točki.

Članak 17.

Postupci jednostavne obavijesti

1. Demonstracijskim projektima i postrojenjima s kapacitetom električne energije manjim od 50 kWh dopušteno je spojiti se na mrežu nakon obavijesti operatoru distribucijskog sustava.

2. Obnova se dopušta nakon obavijesti jedinstvenoj administrativnoj kontaktnoj točki uspostavljenoj u skladu s člankom 16. ako se ne očekuje znatan negativan utjecaj na okoliš ili socijalni učinak. Jedinstvena administrativna kontaktna točka u roku od šest mjeseci od primitka obavijesti odlučuje o tome je li ona dovoljna.

Ako jedinstvena administrativna kontaktna točka odluči da je obavijest dovoljna, automatski izdaje dozvolu.

Ako jedinstvena administrativna kontaktna točka odluči da obavijest nije dovoljna, potrebno je prijaviti se za novu dozvolu. U tom se slučaju primjenjuju vremenska ograničenja iz članka 16. stavka 5.

Članak ~~14~~18.
Informiranje i osposobljavanje

1. Države članice osiguravaju da su informacije o mjerama potpore na raspolaganju svim uključenim stranama, npr. potrošačima, graditeljima, instalaterima, arhitektima i dobavljačima uređaja i sustava za grijanje i hlađenje i korištenje električne energije te prijevoznih sredstava koja upotrebljavaju energiju iz obnovljivih izvora.
2. Države članice osiguravaju da informacije o neto koristima, troškovima te energetskej učinkovitosti uređaja i sustava za grijanje, hlađenje i korištenje električne energije iz obnovljivih izvora energije osigurava dobavljač uređaja ili sustava ili nacionalno nadležno tijelo.
3. Države članice osiguravaju da ~~su~~ programi certificiranja ili istovrijedni programi za stjecanje kvalifikacija na raspolaganju ~~ili da će biti na raspolaganju do 31. prosinca 2012. za~~ instalatere manjih kotlova i peći na biomasu, solarnih fotovoltlnih i solarnih termalnih sustava, plitkih geotermalnih sustava i toplinskih crpka. Ti programi mogu, prema potrebi, uzeti u obzir postojeće programe i strukture i utemeljeni su na kriterijima iz Priloga IV. Svaka država članica priznaje certifikate koje dodijeli druga država članica u skladu s tim kriterijima.
4. Države članice objavljuju za javnost informacije o sustavima certificiranja ili istovrijednim sustavima za stjecanje kvalifikacija iz stavka 3. Države članice mogu također staviti na raspolaganje popis instalatera koji su kvalificirani ili certificirani u skladu s odredbama iz stavka 3.
5. Države članice osiguravaju da su svim uključenim stranama, ponajprije planerima i arhitektima, na raspolaganju smjernice, tako da mogu na najbolji način uzeti u obzir kombinaciju obnovljivih izvora ~~obnovljive~~ energije, visoko učinkovitih tehnologija te ~~centraliziranog daljinskog~~ grijanja i hlađenja pri planiranju, projektiranju, gradnji i renoviranju industrijskih ~~⇒~~ , komercijalnih ~~⇐~~ ili stambenih površina.
6. Države članice uz sudjelovanje lokalnih i regionalnih tijela razvijaju odgovarajuće programe obavješćivanja, podizanja javne svijesti, usmjeravanja i/ili osposobljavanja kako bi građane informirale o koristima i praktičnim aspektima razvoja i uporabe energije iz obnovljivih izvora.

Članak ~~15~~19.

Jamstva o podrijetlu električne energije te energija za grijanje i hlađenje proizvedena iz obnovljivih izvora energije

1. Kako bi krajnjim kupcima dokazale koliki je udio ili količina energije iz obnovljivih izvora u ~~kombinaciji izvora energije mješavini energetskih izvora~~ u energiji dobavljača ~~⇒~~ i u energiji kojom se opskrbljuju potrošači u okviru ugovora u kojima se upućuje na potrošnju energije iz obnovljivih izvora ~~⇐ u skladu s člankom 3. stavkom 6. Direktive 2003/54/EZ~~, države članice osiguravaju da se podrijetlo ~~električne~~ energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije

može zajamčiti u smislu ove Direktive u skladu s objektivnim, transparentnim i nediskriminacijskim kriterijima.

2. S tim ciljem države članice osiguravaju da se jamstvo o podrijetlu izdaje na zahtjev proizvođača ~~električne energije~~ energije ~~iz obnovljivih izvora energije~~. Države članice mogu odlučiti da se jamstva o podrijetlu izdaju za neobnovljive izvore energije. ~~na zahtjev proizvođača energije za grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora~~. Za takvu odluku izdavanje jamstva o podrijetlu može biti potrebno ograničenje najmanjeg kapaciteta. Jamstvo o podrijetlu standardne je veličine 1 MWh. Za svaku jedinicu proizvedene energije izdaje se samo jedno jamstvo o podrijetlu.

Države članice osiguravaju da se ista jedinica energije iz obnovljivih izvora uzima u obzir samo jedanput.

Države članice ~~možu predviđati~~ osiguravaju da se proizvođaču koji prima financijsku potporu iz programa potpore ~~kome je dodijeljeno jamstvo o podrijetlu~~ za istu proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ~~ne dodijeli potpora~~ izdaju jamstva o podrijetlu . Države članice izdaju takva jamstva o podrijetlu i prenose ih na tržište na dražbama. Prihodi prikupljeni kao rezultat dražbi upotrebljavaju se kako bi se nadoknadili troškovi potpore za obnovljive izvore energije.

Jamstvo o podrijetlu nije povezano s ispunjavanjem odredaba iz članka 3. od strane države članice. Prijenosi jamstava o podrijetlu, odvojeno ili zajedno s fizičkim prijenosom energije, ne utječu na odluku država članica da primjenjuju statističke prijenose, zajedničke projekte ili zajedničke programe potpore za ispunjavanje ciljeva ni na izračun konačne bruto potrošnje energije iz obnovljivih izvora u skladu s člankom ~~5~~ 7.

~~3. Jamstvo o podrijetlu može se upotrijebiti u okviru 12 mjeseci od proizvodnje odgovarajuće jedinice energije. Jamstvo o podrijetlu poništava se nakon njegove uporabe.~~

 novo

3. Za potrebe stavka 1. jamstva o podrijetlu valjana su u pogledu kalendarske godine u kojoj je proizvedena jedinica energije. Šest mjeseci nakon kraja svake kalendarske godine države članice osiguravaju da sva jamstva o podrijetlu iz prethodne kalendarske godine koja nisu poništena isteknu. Istekla jamstva o podrijetlu država članica uključuje u izračun preostale kombinacije izvora energije.

4. Za potrebe obavljanja iz stavaka 8. i 13. države članice osiguravaju da energetska poduzeća ponište jamstva o podrijetlu do 30. lipnja godine koja slijedi nakon kalendarske godine za koju su jamstva o podrijetlu izdana.

 2009/28/EZ
 novo

~~45.~~ Države članice ili imenovana nadležna tijela nadziru izdavanje, prijenos i poništavanje jamstva o podrijetlu. Imenovana nadležna tijela nemaju nadležnosti koje se geografski preklapaju i neovisna su u odnosu na djelatnosti proizvodnje, trgovine i nabave.

~~56.~~ Države članice ili imenovana nadležna tijela uspostavljaju odgovarajuće mehanizme kako bi se osiguralo da se jamstva o podrijetlu izdaju, prenesu i ponište elektronički te da su točna, pouzdana i zaštićena od prijevare. Države članice i imenovana nadležna tijela osiguravaju da su zahtjevi koje nametnu u skladu s normom CEN - EN 16325.

~~67.~~ U jamstvu o podrijetlu navodi se barem:

(a) energetski izvor iz kojeg je energija proizvedena te datum početka i završetka proizvodnje;

(b) odnosi li se na:

i. električnu energiju; ili

↓ novo

ii. plin ili

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)

iii. grijanje ili hlađenje;

(c) naziv, lokacija, vrsta i kapacitet postrojenja u kojem je energija proizvedena;

(d) je li ~~i, ako jest, u kojoj je mjeri~~ postrojenje imalo koristi od investicijske potpore; ☒ i ☐ je li ~~i, ako jest, u kojoj je mjeri~~ jedinicu energije potpomogao na bilo koji drugi način nacionalni program potpore te vrsta programa potpore;

(e) datum kad je postrojenje započelo s radom; i

(f) datum i država izdavanja i jedinstveni identifikacijski broj.

↓ novo

U jamstvima o podrijetlu malih postrojenja mogu biti navedene pojednostavnjene informacije.

↓ 2009/28/EZ

⇒ novo

~~87. Kad dobavljač električne energije mora dokazati udio ili količinu energije iz obnovljivih izvora u svojoj kombinaciji izvora energije energetskej mješavini za potrebe članka 3. stavka 6. Direktive 2003/54/EZ 2009/72/EZ, on to može učiniti i~~ ⇒ čini ⇐ pomoću jamstva o podrijetlu. ⇒ Isto tako, jamstva o podrijetlu izdana na temelju članka 14. stavka 10. Direktive 2012/27/EZ upotrebljavaju se kao potkrijepa bilo kojeg zahtjeva da se dokaže količina električne energije proizvedene iz visokoučinkovite kogeneracije. Države članice osiguravaju da se gubici energije pri prijenosu potpuno uzmu u obzir ako se jamstva o podrijetlu upotrebljavaju za demonstraciju potrošnje obnovljive energije ili električne energije iz visokoučinkovite kogeneracije. ⇐

~~8. Količina energije iz obnovljivih izvora koja odgovara jamstvima o podrijetlu koju prenese dobavljač električne energije trećoj strani odbija se od udjela energije iz obnovljivih izvora u njegovoj energetskej mješavini za potrebe članka 3. stavka 6. Direktive 2003/54/EZ.~~

9. Države članice priznaju jamstva o podrijetlu koja izdaju druge države članice u skladu s ovom Direktivom isključivo kao dokaz elemenata iz stavka 1. i stavka ~~6.7.~~ točaka od (a) do (f). Država članica može odbiti priznati jamstvo o podrijetlu samo kad postoje utemeljene sumnje u njegovu točnost, pouzdanost i istinitost. Država članica obavješćuje Komisiju o odbijanju i razlozima za odbijanje.

10. Ako utvrdi da odbijanje priznanja jamstva o podrijetlu nije utemeljeno, Komisija može donijeti odluku kojom od države članice traži da predmetno jamstvo o podrijetlu prizna.

↓ novo

11. Države članice ne priznaju jamstva o podrijetlu koja je izdala treća zemlja osim ako je Komisija s tom trećom zemljom potpisala sporazum o uzajamnom priznavanju jamstava o podrijetlu izdanih u Uniji i odgovarajućih sustava jamstava o podrijetlu utvrđenih u toj zemlji ako postoji izravan uvoz ili izvoz energije. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 32. kako bi provela te sporazume.

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)

⇒ novo

~~11.12.~~ Država članica može uvesti, u skladu s pravom ~~Zajednice~~ Unije, objektivne, transparentne i nediskriminacijske kriterije za uporabu jamstava o podrijetlu u ispunjavanju obveza iz članka 3. stavka ~~6.9.~~ Direktive ~~2003/54/EZ~~ 2009/72/EZ.

~~12.13.~~ Kad dobavljači energije pri ~~stavljanju na tržište~~ prodaji kupcima energije iz obnovljivih izvora ⇒ ili visokoučinkovite kogeneracije ⇐ navode ekološke ili druge prednosti energije iz obnovljivih izvora ⇒ ili iz visokoučinkovite kogeneracije ⇐, države članice ~~možu~~ od tih dobavljača energije ~~zatražiti~~ ⇒ zahtijevaju ⇐ da ~~učine dostupnima, u sažetom obliku, podatke~~ ⇒ se koriste jamstvima o podrijetlu kako bi otkrili ⇐ ~~količini ili udjelu~~ količinu ili udio energije iz obnovljivih izvora ⇒ ili iz visokoučinkovite kogeneracije ⇐ ~~koja dolazi iz postrojenja ili povećanog kapaciteta koji je započeo s radom nakon 25. lipnja 2009.~~

↓ novo

14. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 32. o utvrđivanju pravila za praćenje funkcioniranja sustava navedenog u ovom članku.

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)

⇒ novo

Članak ~~16.20.~~

Pristup mrežama i njihovo djelovanje

~~1. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za razvoj mrežne infrastrukture za prienos i distribuciju, inteligentnih mrežnih usluga, objekata za skladištenje i elektroenergetskog sustava kako bi omogućile sigurno funkcioniranje elektroenergetskog sustava i njegovu prilagodbu daljnjem razvoju u području proizvodnje električne energije obnovljivih izvora energije, uključujući međupovezivanje država članica i država članica s trećim zemljama. Države članice poduzimaju i odgovarajuće mjere da ubrzaju postupke za izdavanje odobrenja za mrežnu infrastrukturu te usklađivanje odobrenja za mrežnu infrastrukturu s administrativnim postupcima i postupcima planiranja.~~

~~2. U skladu sa zahtjevima koji se odnose na održavanje pouzdanosti i sigurnosti mreže na temelju transparentnih i nediskriminacijskih kriterija koje definiraju nadležna nacionalna tijela:~~

~~(a) države članice osiguravaju da operatori prienosnog sustava i operatori distribucijskog sustava na svojem državnom području jamče prienos i distribuciju električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije;~~

~~(b) države članice također predviđaju prvenstvo pristupa ili zajamčeni pristup mrežnom sustavu električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije;~~

~~(c) države članice osiguravaju da operatori prijenosnog sustava pri odašiljanju električne energije iz postrojenja za proizvodnju energije, daju prednost pogonima koji proizvode energiju iz obnovljivih izvora kad to omogućuje sigurno djelovanje nacionalnog elektroenergetskog sustava te kad je utemeljeno na transparentnim i nediskriminacijskim kriterijima. Države članice osiguravaju da se poduzmu odgovarajuće mjere povezane s mrežom i tržištem kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri smanjilo ograničavanje električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije. Ako se radi osiguranja sigurnosti nacionalnog elektroenergetskog sustava i pouzdanosti opskrbe energijom poduzmu mjere koje znatno ograničavaju uporabu obnovljivih izvora energije, države članice dužne su osigurati da odgovorni operatori sustava izvješćuju nadležno regulatorno tijelo o tim mjerama te navedu koje korektivne mjere namjeravaju poduzeti kako bi spriječili neodgovarajuća ograničenja.~~

~~3. Države članice od operatora prijenosnog sustava i od operatora distribucijskog sustava zahtijevaju da uspostave i objave standardna pravila koja se odnose na preuzimanje i podjelu troškova tehničke prilagodbe, npr. na povezanost s mrežom i jačanje mreže, bolje funkcioniranje mreže te pravila o nediskriminacijskoj provedbi mrežnih kodova koji su potrebni kako bi se uključilo nove proizvođače koji dovode električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora energije u povezanu mrežu.~~

~~Ta su pravila utemeljena na objektivnim, transparentnim i nediskriminacijskim kriterijima koja ponajprije uzimaju u obzir troškove i koristi povezane s uključivanjem proizvođača na mrežu te posebne okolnosti proizvođača iz rubnih područja i slabo naseljenim područjima. Ta pravila mogu predvidjeti različite vrste uključivanja na mrežu.~~

~~4. Države članice, kad je to potrebno, mogu od operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava zahtijevati da u cijelosti ili djelomično snose troškove iz stavka 3. Države članice obavljaju pregled i poduzimaju potrebne mjere kako bi poboljšale okvir i pravila za preuzimanje i podjelu troškova iz stavka 3. do 30. lipnja 2011. te svake dvije godine nakon toga kako bi osigurale uključivanje novih proizvođača navedenih u ovom stavku.~~

~~5. Države članice zahtijevaju da operatori prijenosne mreže i operatori distribucijske mreže svakom novom proizvođaču energije iz obnovljivih izvora koji se želi priključiti mreži podastru tražene cjelovite i potrebne informacije, među ostalim:~~

~~(a) cjelovitu i detaljnu procjenu troškova povezanih s priključenjem mreži;~~

~~(b) razumne i precizne rokove za zaprimanje i obradu zahtjeva za priključenjem mreži;~~

~~(c) razumne okvirne rokove za svako predloženo priključenje mreži.~~

~~Države članice mogu proizvođačima električne energije iz obnovljivih izvora energije, ako se žele priključiti mreži, odobriti da objave natječaj za radove za priključenje mreži.~~

~~6. Raspodjela troškova iz stavka 3. provodi se mehanizmom utemeljenom na objektivnim, transparentnim i nediskriminacijskim kriterijima koji uzimaju u obzir koristi koje imaju proizvođači koji su početno i naknadno priključeni na mrežu te operatori prijenosne mreže i operatori distribucijske mreže od priključenja mreži.~~

~~7. Države članice osiguravaju da zaračunavanje tarifa za prienos i za distribuciju ne diskriminira električnu energiju iz obnovljivih izvora energije, uključujući ponajprije~~

~~električnu energiju iz obnovljivih izvora energije proizvedenu u rubnim područjima, npr. otočnim područjima i slabo naseljenim područjima. Države članice osiguravaju da zaračunavanje tarifa za prijenos i za distribuciju ne diskriminira plin iz obnovljivih izvora energije.~~

~~8. Države članice osiguravaju da se u tarifama koje zaračunavaju operatori prijenosne mreže i operatori distribucijske mreže za prijenos i distribuciju električne energije iz postrojenja koja upotrebljavaju obnovljive izvore energije uzimaju u obzir ostvarive troškovne koristi koje proizlaze iz priključenja postrojenja na mrežu. Te troškovne koristi mogu proizići iz neposredne uporabe niskovoltazne mreže.~~

91. Države članice, kad je to primjenjivo, procjenjuju treba li zbog lakšeg uključivanja plina iz obnovljivih izvora energije proširiti postojeću infrastrukturu plinske mreže.

102. Države članice, kad je to primjenjivo, zahtijevaju od operatora prijenosne mreže i operatora distribucijske mreže da na svom državnom području objave tehnička pravila u skladu s člankom 6. Direktive 2003/55/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ~~od 26. lipnja 2003. o zajedničkim pravilima unutarnjeg tržišta prirodnog plina~~⁴⁸, ponajprije pravila za priključivanje na mrežu koja uključuju zahtjeve za kakvoću i tlak plina te dodavanje mirisa plinu. Države članice također zahtijevaju da operatori prijenosnih mreža i operatori distribucijskih mreža objave tarife za priključivanje plina iz obnovljivih izvora na temelju transparentnih i nediskriminacijskih kriterija.

~~113. Države članice u svojim nacionalnim akcijskim planovima za obnovljivu energiju ocjenjuju nužnost gradnje nove infrastrukture za daljinsko grijanje i hlađenje proizvedeno iz obnovljivih izvora za ostvarivanje nacionalnog cilja za godinu 2020. iz članka 3. stavka 1. Ovisno o toj njihovoj procjeni ⇒ uključenoj u integrirane nacionalne energetske i klimatske planove u skladu s Prilogom I. Uredbi [o upravljanju], o potrebi za izgradnjom nove infrastrukture za centralizirano grijanje i hlađenje proizvedeno iz izvora obnovljive energije kako bi se postigao cilj Unije iz članka 3. stavka 1. ove Direktive, ⇐ države članice, kad je to primjereno, poduzimaju mjere za razvoj infrastrukture za centraliziranodaljinsko grijanje i hlađenje koja će se prilagođivati razvoju proizvodnje grijanja i hlađenja u velikim pogonima na biomasu, solarnu energiju i biotermalnu energiju.~~

↓ novo

Članak 21.

Potrošači vlastite energije iz obnovljivih izvora

1. Države članice osiguravaju da potrošači vlastite energije iz obnovljivih izvora pojedinačno ili posredstvom agregatora:

(a) imaju pravo trošiti vlastitu energiju i prodavati, uključujući uporabom ugovora o kupnji energije, svoj višak pri proizvodnji obnovljive električne energije, a da ne podliježu nerazmjernim postupcima i naknadama koje ne odražavaju troškove;

(b) zadržavaju svoja potrošačka prava;

⁴⁸ Direktiva 2003/55/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2003. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 98/30/EZ (SL L 176, 15.7.2003., str. 57.).

(c) ne smatraju se dobavljačima energije u skladu sa zakonodavstvom Unije ili nacionalnim zakonodavstvom s obzirom na obnovljivu električnu energiju kojom opskrbe mrežu i koja ne nadmašuje 10 MWh za kućanstva i 500 MWh za pravne osobe na godišnjoj razini; i

(d) primaju naknadu za obnovljivu energiju koju sami proizvedu i kojom opskrbe mrežu, a ta naknada odražava tržišnu vrijednost opskrbljene energije.

Države članice mogu postaviti viši prag od praga utvrđenog u točki (c).

2. Države članice osiguravaju da je potrošačima vlastite energije iz obnovljivih izvora koji žive u istoj stambenoj zgradi ili su smješteni u istom komercijalnom kompleksu ili sustavu zatvorene distribucije, ili kompleksu ili takvom sustavu zajedničkih usluga, dopušteno zajednički trošiti vlastitu energiju kao da su pojedinačni potrošač vlastite energije iz obnovljivih izvora. U tom se slučaju prag utvrđen u stavku 1. točki (c) primjenjuje na svakog uključenog potrošača vlastite energije iz obnovljivih izvora.

3. Postrojenjem potrošača vlastite energije iz obnovljivih izvora može upravljati treća strana u pogledu uspostavljanja, pogona, uključujući mjerenje i održavanje.

Članak 22.

Zajednice energije iz obnovljivih izvora

1. Države članice osiguravaju da zajednice energije iz obnovljivih izvora imaju pravo proizvoditi, trošiti, skladištiti i prodavati obnovljivu energiju, uključujući uporabom ugovora o kupnji energije, a da ne podliježu nerazmjernim postupcima i naknadama koje ne odražavaju troškove.

Za potrebe ove Direktive zajednica energije iz obnovljivih izvora je MSP ili neprofitna organizacija čiji dioničari ili članovi surađuju u proizvodnji, distribuciji, skladištenju energije iz obnovljivih izvora ili opskrbi njome te ispunjavaju barem četiri od sljedećih kriterija:

(a) dioničari ili članovi fizičke su osobe, lokalna tijela, uključujući općine, ili MSP-ovi koji djeluju u područjima obnovljive energije;

(b) najmanje 51 % dioničara ili članova subjekta koji imaju pravo glasa fizičke su osobe;

(c) najmanje 51 % dionica ili prava sudjelovanja subjekta posjeduju lokalni članovi, odnosno predstavnici lokalnih javnih i lokalnih privatnih socioekonomskih interesa ili građani koji imaju izravan interes povezan s aktivnošću zajednice i njezinim učincima;

(d) najmanje 51 % mjesta u upravnom vijeću ili upravljačkim tijelima subjekta rezervirano je za lokalne članove, odnosno predstavnike lokalnih javnih i lokalnih privatnih socioekonomskih interesa ili građane koji imaju izravan interes povezan s aktivnošću zajednice i njezinim učincima;

(e) zajednica nije uspostavila kapacitet za električnu energiju, grijanje i hlađenje te prijevoz iz obnovljivih izvora, koji nadilazi 18 MW izražen kao godišnji prosjek u prethodnih pet godina.

2. Ne dovodeći u pitanje pravila Unije o državnim potporama pri oblikovanju programa potpore države članice uzimaju u obzir posebnosti zajednica energije iz obnovljivih izvora.

Članak 23.

Uključivanje obnovljive energije u postrojenja za grijanje i hlađenje

1. Kako bi olakšala prodiranje obnovljive energije u sektor grijanja i hlađenja, svaka država članica nastoji povisiti udio obnovljive energije isporučene za grijanje i hlađenje za barem

jedan postotni bod svake godine, izraženo kao nacionalni udio konačne potrošnje energije i izračunano u skladu s metodologijom iz članka 7.

2. Države članice mogu na temelju objektivnih i nediskriminacijskih kriterija odrediti popis mjera, imenovati provedbene subjekte, kao što su opskrbljivači gorivom, te to objaviti, što pridonosi povećanju navedenom u stavku 1.

3. Povećanje iz stavka 1. može se provesti pomoću najmanje jedne od sljedećih mogućnosti:

(a) fizičkim uključivanjem obnovljive energije u energiju i energetske gorivo isporučeno za grijanje i hlađenje;

(b) izravnim mjerama za ublažavanje posljedica, kao što je ugradnja visokoučinkovitih sustava grijanja i hlađenja iz obnovljivih izvora u zgrade ili uporaba obnovljive energije u postupcima industrijskog grijanja i hlađenja;

(c) neizravnim mjerama za ublažavanje posljedica koje obuhvaćaju certifikati kojima se može trgovati i koji dokazuju usklađenost s obvezom pomoću potpore neizravnim mjerama za ublažavanje posljedica, a mjere provodi drugi gospodarski subjekt, kao što je neovisni ugraditelj tehnologije obnovljive energije ili poduzeće za usluge povezane s energijom – ESCO koji pruža usluge povezane s postrojenjem obnovljive energije.

4. Države članice mogu se koristiti uspostavljenim strukturama u okviru nacionalnih sustava obveze energetske učinkovitosti navedenima u članku 7. Direktive 2012/27/EU kako bi provele i pratile mjere iz stavka 2.

5. Subjekti koji su imenovani u skladu sa stavkom 2. osiguravaju da je njihov doprinos mjerljiv i provjerljiv te na godišnjoj razini, počevši od 30. lipnja 2021., izvješćuju tijelo koje je država članica imenovala o:

(a) ukupnoj količini energije isporučene za grijanje i hlađenje;

(b) ukupnoj količini obnovljive energije isporučene za grijanje i hlađenje;

(c) udjelu obnovljive energije u ukupnoj količini energije isporučene za grijanje i hlađenje; i

(d) vrsti obnovljivog izvora energije.

6. Države članice osiguravaju da su izvješća iz stavka 5. podložna provjeri nadležnog imenovanog tijela.

Članak 24.

Centralizirano grijanje i hlađenje

1. Države članice osiguravaju da opskrbljivači centraliziranim grijanjem i hlađenjem krajnjim potrošačima pružaju informacije o svojoj energetske učinkovitosti i udjelu obnovljive energije u svojim sustavima. Te su informacije u skladu s normama upotrijebljenima u okviru Direktive 2010/31/EU.

2. Države članice utvrđuju potrebne mjere kako bi kupcima tih sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja koji nisu „učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje” u smislu članka 2. stavka 41. Direktive 2012/27/EU omogućili da se isključe iz tog sustava radi samostalne proizvodnje grijanja ili hlađenja iz obnovljivih izvora ili prelaska kod drugog opskrbljivača grijanjem ili hlađenjem koji ima pristup sustavu iz stavka 4.

3. Države članice mogu ograničiti pravo isključenja ili promjene opskrbljivača na potrošače koji mogu dokazati da planirano alternativno rješenje za opskrbu grijanjem ili hlađenjem rezultira znatno boljom energetske učinkovitošću. Ocjena energetske učinkovitosti

alternativnog rješenja za opskrbu može se temeljiti na energetsom certifikatu kako je definiran u Direktivi 2010/31/EU.

4. Države članice utvrđuju potrebne mjere kako bi osigurale nediskriminacijski pristup sustavima centraliziranoga grijanja ili hlađenja za toplinu ili hladnoću proizvedenu iz izvora obnovljive energije te za otpadnu toplinu ili hladnoću. Tim se nediskriminacijskim pristupom omogućuje da opskrbljivači koji nisu operator sustava centraliziranoga grijanja ili hlađenja izravno opskrbe grijanjem ili hlađenjem iz takvih izvora kupce priključene na sustav centraliziranoga grijanja ili hlađenja.

5. Operator sustava centraliziranoga grijanja ili hlađenja može opskrbljivačima uskratiti pristup ako sustav nema potreban kapacitet zbog druge opskrbe otpadnom toplinom ili hladnoćom, toplinom ili hladnoćom iz obnovljivih izvora energije ili toplinom ili hladnoćom proizvedenom iz visokoučinkovite kogeneracije. Države članice osiguravaju da, dođe li do takve uskrate pristupa, operator sustava centraliziranoga grijanja ili hlađenja nadležnom tijelu pruži relevantne informacije o mjerama koje bi bile potrebne za jačanje sustava u skladu sa stavkom 9.

6. Novi se sustavi centraliziranoga grijanja ili hlađenja mogu, na zahtjev, izuzeti od primjene stavka 4. tijekom određenog razdoblja. Nadležno tijelo odlučuje o tim zahtjevima za izuzeće na pojedinačnoj osnovi. Izuzeće se odobrava samo ako novi sustav centraliziranoga grijanja ili hlađenja predstavlja „učinkovito centralizirano grijanje i hlađenje” u smislu članka 2. stavka 41. Direktive 2012/27/EU te ako se njime iskorištava mogućnost uporabe izvora obnovljive energije i otpadne topline ili hladnoće utvrđene u sveobuhvatnoj procjeni provedenoj u skladu s člankom 14. Direktive 2012/27/EU.

7. Pravom isključenja ili promjene opskrbljivača mogu se koristiti pojedinačni kupci, zajednička poduzeća koja utemelje kupci ili stranke koje djeluju u ime kupaca. Za stambene se zgrade takvim isključenjem može koristiti samo na razini cijele zgrade.

8. Države članice zahtijevaju od operatora distribucijskih sustava da barem jednom u dvije godine ocijene, u suradnji s operatorima sustava centraliziranoga grijanja ili hlađenja na svojem području, mogućnost sustava centraliziranoga grijanja ili hlađenja da pruže uravnoteženje i druge usluge povezane sa sustavom, uključujući upravljanje potrošnjom i skladištenje viška električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora te bi li, u odnosu na alternativna rješenja, uporaba utvrđene mogućnosti bila troškovno učinkovitija i bi li se njome učinkovitije iskorištavali resursi.

9. Države članice imenuju najmanje jedno neovisno tijelo kako bi osigurale da su prava potrošača i pravila za pogon sustava centraliziranoga grijanja i hlađenja jasno definirana i provedena u skladu s ovim člankom.

Članak 25.

Uključivanje obnovljive energije u prometni sektor

1. S učinkom od 1. siječnja 2021. države članice od opskrbljivača gorivom zahtijevaju da u ukupnu količinu goriva namijenjenih uporabi u prometu koju isporučuju za potrošnju ili uporabu na tržištu tijekom kalendarske godine uključe minimalni udio energije proizvedene iz naprednih biogoriva i drugih biogoriva te bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u Prilogu IX., iz obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu, iz fosilnih goriva nastalih iz otpada te iz obnovljive električne energije.

Minimalni je udio 2021. barem jednak 1,5 %, uz povećanje na barem 6,8 % 2030. prema okvirnoj smjernici utvrđenoj u Prilogu X. dijelu B. Unutar tog ukupnog udjela, doprinos naprednih biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u Prilogu IX. dijelu A

iznosi barem 0,5 % goriva namijenjenih uporabi u prometu koja su isporučena za potrošnju ili uporabu na tržištu od 1. siječnja 2021., a povećava se na barem 3,6 % do 2030. prema planu utvrđenom u Prilogu X. dijelu C.

Uštede emisija stakleničkih plinova do kojih dolazi zbog uporabe naprednih biogoriva i drugih biogoriva te bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u Prilogu IX. od 1. siječnja 2021. iznose barem 70 %.

Pri izračunu udjela iz drugog podstavka primjenjuju se sljedeće odredbe:

a) pri izračunu nazivnika, odnosno energetskog sadržaja goriva namijenjenih uporabi u cestovnom i željezničkom prometu i isporučenih za potrošnju ili uporabu na tržištu, uzimaju se u obzir benzin, dizel, prirodni plin, biogoriva, bioplin, obnovljiva tekuća i plinovita goriva nebiološkog podrijetla namijenjena uporabi u prometu, fosilna goriva nastala iz otpada i električna energija;

b) pri izračunu brojnika uzima se u obzir energetski sadržaj naprednih biogoriva i drugih biogoriva te bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u Prilogu IX., obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu, fosilnih goriva nastalih iz otpada i isporučenih svim prometnim sektorima te električne energije iz obnovljivih izvora isporučene cestovnim vozilima.

Pri izračunu brojnika doprinos biogoriva i bioplina proizvedenih iz sirovina navedenih u Prilogu IX. dijelu B ograničava se na 1,7 % energetskog sadržaja goriva namijenjenih uporabi u prometu koja su isporučena za potrošnju ili uporabu na tržištu, a doprinos goriva isporučenih u sektoru zrakoplovstva i pomorstva iznosi njihov energetski sadržaj pomnožen s 1,2.

c) pri izračunu brojnika i nazivnika upotrebljavaju se vrijednosti koje se odnose na energetski sadržaj goriva namijenjenih uporabi u prometu, kako je utvrđeno u Prilogu III. Pri utvrđivanju energetskog sadržaja goriva namijenjenih uporabi u prometu koja nisu uključena u Prilog III. države članice upotrebljavaju odgovarajuće norme ESO za utvrđivanje kalorijskih vrijednosti goriva. Ako u tu svrhu nije donesena norma ESO, upotrebljavaju se odgovarajuće norme ISO.

2. Za potrebe stavka 1. države članice uspostavljaju sustav kojim se opskrbljivačima gorivom omogućuje da obvezu utvrđenu u stavku 1. prenesu na druge opskrbljivače gorivom i osiguraju da su svi prijenosi zabilježeni u nacionalnim bazama podataka iz stavka 4.

3. Kako bi se utvrdio udio električne energije iz obnovljivih izvora za potrebe stavka 1. može se upotrebljavati prosječni udio električne energije iz obnovljivih izvora u Uniji ili udio električne energije iz obnovljivih izvora u državi članici koju se opskrbljuje električnom energijom, kako je izmjereno dvije godine prije predmetne godine. U oba se slučaja jednakovrijedna količina jamstava o podrijetlu izdanih u skladu s člankom 19. poništava.

Udio obnovljive energije u tekućim i plinovitim gorivima namijenjenima uporabi u prometu utvrđuje se na temelju udjela obnovljive energije u ukupnom unosu korištenom za proizvodnju goriva.

Za potrebe ovog stavka primjenjuju se sljedeće odredbe:

(a) kada se električna energija upotrebljava za proizvodnju obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu, bilo izravno ili za proizvodnju posrednih proizvoda, kao udio obnovljive energije može se upotrijebiti prosječan udio električne energije iz izvora obnovljive energije u Uniji ili udio električne energije iz izvora obnovljive energije u zemlji proizvodnje, kako je izmjereno dvije godine prije predmetne godine. U oba se slučaja jednakovrijedna količina jamstava o podrijetlu izdanih u skladu s člankom 19. poništava.

Međutim, električna energija proizvedena uz izravno priključenje na postrojenje za proizvodnju obnovljive energije i. koje je u pogonu nakon postrojenja koje proizvodi obnovljivo tekuće i plinovito gorivo nebiološkog podrijetla namijenjeno uporabi u prometu ili istodobno s njime i ii. nije priključeno na mrežu, u potpunosti se može smatrati električnom energijom iz obnovljivih izvora za proizvodnju tog obnovljivog tekućeg i plinovitog goriva nebiološkog podrijetla namijenjenoga uporabi u prometu.

(b) ako se biomasa prerađuje u zajedničkom postupku s fosilnim gorivima, količina biogoriva u proizvodu utvrđuje se primjenom odgovarajućih faktora konverzije na unos biomase. Ako prerada rezultira s više proizvoda, za sve se proizvode iz tog postupka smatra da sadržavaju isti udio biogoriva. Ista se pravila primjenjuju za potrebe članka 27. stavka 1.

4. Države članice uspostavljaju bazu podataka kojom se omogućuje praćenje goriva namijenjenih uporabi u prometu koja su prihvatljiva kao dio brojnika navedenog u stavku 1. točki (b) te od relevantnih gospodarskih subjekata zahtijevaju da unesu informacije o izvršenim transakcijama i svojstvima održivosti prihvatljivih goriva, uključujući njihove emisije stakleničkih plinova u životnom ciklusu, počevši od trenutka proizvodnje do opskrbljivača gorivom koji ga stavlja na tržište.

Baza podataka sadržava informacije o zahtjevu za opskrbljivače gorivom opisanom u stavku 1. te o tome kako se zahtjev ispunjava.

Nacionalne su baze podataka međusobno povezane kako bi se omogućilo praćenje transakcija goriva među državama članicama. Kako bi osigurala usklađenost nacionalnih baza podataka, Komisija utvrđuje tehničke specifikacije njihova sadržaja i uporabe pomoću provedbenih akata donesenih u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 31.

5. Države članice izvješćuju o zbirnim informacijama iz nacionalnih baza podataka, uključujući emisije stakleničkih plinova u životnom ciklusu goriva, u skladu s Prilogom VII. Uredbi [o upravljanju].

6. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 32. kako bi detaljnije opisala metodologiju iz stavka 3. točke (b) ovog članka, utvrdila udio biogoriva koje je rezultat prerade biomase u zajedničkom postupku s fosilnim gorivima, navela metodologiju za ocjenu uštede emisija stakleničkih plinova zbog uporabe obnovljivih tekućih i plinovitih goriva nebiološkog podrijetla namijenjenih uporabi u prometu i fosilnih goriva nastalih iz otpada te kako bi utvrdila minimalne uštede emisija stakleničkih plinova koje se za ta goriva zahtijevaju za potrebe stavka 1. ovog članka.

7. U kontekstu dvogodišnje ocjene napretka postignutog na temelju Uredbe [o upravljanju] do 31. prosinca 2025. Komisija ocjenjuje potiče li se djelotvorno obvezom utvrđenom u stavku 1. inovacija i promiču li se uštede stakleničkih plinova u sektoru prometa te jesu li primjereni primjenjivi zahtjevi povezani s uštedama stakleničkih plinova za biogoriva i bioplin. Ako je potrebno, Komisija predstavlja prijedlog za izmjenu obveze utvrđene u stavku 1.

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

Članak ~~17~~ 26.

Kriteriji održivosti ⇒ i uštede emisija stakleničkih plinova ⇐ za ~~pogonska~~ biogoriva, i ~~druga~~ tekuća biogoriva ⇒ i goriva iz biomase ⇐

1. ~~Neovisno o tome jesu li sirovine uzgojene na državnom području Zajednice ili izvan nje,~~ Energija iz ~~pogonskih~~ biogoriva, i ~~drugih~~ tekućih biogoriva ⇒ i goriva iz biomase ⇐ uzima

se u obzir za potrebe navedene u točkama (a), (b) i (c) ~~☒~~ ovog stavka ~~☒~~ samo ako ispunjavaju kriterije održivosti navedene u stavcima od 2. do 6. ~~⇒~~ i kriterije uštede emisija stakleničkih plinova navedene u stavku 7. ~~⇐~~ :

- (a) ~~ocjenjivanje poštivanja zahtjeva iz ove Direktive koji se odnose na nacionalne ciljeve;~~ ⇒ doprinos cilju Unije i udjelu obnovljive energije država članica ~~⇐~~;
- (b) ocjenjivanje poštivanja obveza povezanih s uporabom obnovljive energije ~~⇒~~ , uključujući obveze navedene u člancima 23. i 25. ~~⇐~~ ;
- (c) prihvatljivost za financijsku potporu za uporabu ~~pogonskih~~ biogoriva, i ~~drugih~~ tekućih goriva ~~⇒~~ i goriva iz biomase ~~⇐~~ .

Međutim, ~~pogonska~~ biogoriva, i ~~druga~~ tekuća biogoriva ~~⇒~~ i goriva iz biomase ~~⇐~~ proizvedena iz otpadaka i ostataka, osim ostataka iz poljoprivrede, akvakulture, ribarstva i šumarstva, za potrebe iz točaka (a), (b) i (c) ~~☒~~ ovog stavka ~~☒~~ uzimaju se u obzir samo ako ispunjavaju kriterije održivosti ~~⇒~~ uštede emisija stakleničkih plinova ~~⇐~~ iz stavka ~~2.7.~~ ⇒ Ova se odredba primjenjuje i na otpad i ostatke koji se prerađuju u proizvod koji prethodi daljnjoj preradi u biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase. ~~⇐~~

↓ novo

Goriva iz biomase moraju ispunjavati kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova navedene u stavcima od 2. do 7. samo ako se upotrebljavaju u postrojenjima za proizvodnju električne energije, grijanja i hlađenja ili goriva s kapacitetom goriva jednakim 20 MW ili višim ako je riječ o krutim gorivima iz biomase i s električnom snagom jednakom 0,5 MW ili višom ako je riječ o plinovitim gorivima iz biomase. Države članice mogu primjenjivati kriterije održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova na postrojenja s nižim kapacitetom goriva.

Kriterij održivosti naveden u stavcima 2. do 6. i kriterij uštede emisija stakleničkih plinova naveden u stavku 7. primjenjuju se bez obzira na zemljopisno podrijetlo biomase.

↓ 2009/28/EZ članak 17
(prilagođeno)
⇒ novo

~~32. Pogonska~~ biogoriva, i ~~druga~~ tekuća biogoriva ~~⇒~~ i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase ~~⇐~~ koja se uzimaju u obzir za potrebe navedene u stavku 1. točkama (a), (b) i (c) ne proizvode se od sirovina dobivenih na zemljištu koje je veoma važno za očuvanje bioraznolikosti, tj. zemljišta koje je u siječnju 2008. ili poslije toga imalo jedan od sljedećih statusa, neovisno o tome zadržava li zemljište i dalje taj status:

- (a) prašume i drugog pošumljenog zemljišta, tj. šume i drugog pošumljenog zemljišta s autohtonim vrstama na kojem ne postoje očigledni znakovi djelovanja čovjeka i značajnijeg narušavanja ekoloških procesa;
- (b) područja koja su:
 - i. zakonom određena kao zaštićena područja prirode ili ih je kao takve definiralo odgovarajuće nadležno tijelo; ili
 - ii. namijenjena zaštitu rijetkih, ugroženih ili pogođenih ekosustava ili vrsta priznatih međunarodnim sporazumima ili uključenih na popise međuvladinih

organizacija ili Međunarodnog saveza za očuvanje prirode na temelju njihova priznavanja u skladu s člankom ~~18.27.~~ stavkom 4. prvim podstavkom ~~2.~~;

osim ako ne postoje dokazi da proizvodnja te sirovine nije utjecala na te svrhe zaštite prirode;

(c) travnjaka s visokom bioraznovernošću ⇒ koji obuhvaća više od jednog hektara i ⇐ koji je:

i. prirodan, tj. travnjak koji bi bez djelovanja čovjeka ostao travnjakom i koji čuva prirodni sastav vrste i ekološka svojstva i procese; ili

ii. neprirodan, tj. travnjak koji bez čovjekova djelovanja ne bi ostao travnjakom koji je bogat vrstama i nije degradiran ⇒ te koji je relevantno nadležno tijelo definiralo kao travnjak visoke bioraznovernosti ⇐, osim ako ne postoje dokazi da je proizvodnja sirovina nužna za očuvanje statusa ~~travnjaka~~ ⇒ travnjaka visoke bioraznovernosti ⇐.

↓ novo

Komisija može pomoću provedbenih akata donesenih u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 31. stavka 2. uspostaviti kriterije kako bi utvrdila koji je travnjak obuhvaćen točkom (c).

↓ 2009/28/EZ članak 17
(prilagođeno)
⇒ novo

~~43. Pogonska i biogoriva, i druga~~ tekuća biogoriva ⇒ i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase ⇐ uzeta u obzir za potrebe navedene u stavku 1. točkama (a), (b) i (c) ne smiju se proizvoditi iz sirovina dobivenih na zemljištu s velikim zalihama ugljika, tj. zemljištu koje je u siječnju 2008. imalo jedan od sljedećih statusa, ali koje taj status više nema:

(a) močvare, tj. zemljišta pokrivena vodom ili zasićena vodom trajno ili veći dio godine;

(b) trajno pošumljena područja, tj. zemljišta koja obuhvaćaju više od jednog hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje većim od 30 % ili drvećem koje taj prag ~~možemo~~ dosegnuti in situ;

(c) zemljište koja obuhvaća više od jednog hektara s drvećem višim od pet metara i zastorom krošnje između 10 % i 30 % ili drvećem koje taj prag ~~možemo~~ dosegnuti in situ, osim ako se ne podastru dokazi da je zaliha ugljika površine prije i poslije prenamjene takva da su nakon primjene metodologije propisane u Prilogu V. dijelu C ispunjeni uvjeti iz stavka ~~7.2.~~ ovog članka.

Odredbe utvrđene ovim stavkom ne primjenjuju se ako je u trenutku dobivanja sirovina zemljište imalo isti status kao u siječnju 2008.

~~54. Pogonska i biogoriva, i druga~~ tekuća biogoriva ⇒ i goriva iz biomase proizvedena iz poljoprivredne biomase ⇐ uzeta u obzir za potrebe navedene u točkama (a), (b) i (c) stavka 1. ne smiju se proizvoditi iz sirovina dobivenih na zemljištu koje je u siječnju 2008. bilo tresetište, osim ako se ne podastru dokazi da uzgoj te sirovine ne uzrokuje isušivanje prethodno neisušena tla.

5. Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase koja se uzimaju u obzir za potrebe iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) ispunjavaju sljedeće zahtjeve za smanjenje rizika od uporabe neodržive proizvodnje šumske biomase koliko je to moguće:

(a) zemlja u kojoj je šumska masa posječena ima nacionalne i podnacionalne zakone primjenjive u području sječe te sustave nadzora i provedbe kojima se osigurava da:

i. sječa se provodi u skladu s uvjetima dozvole za sječū unutar granica koje su zakonito objavljene u službenim novinama;

ii. šuma se obnavlja na posjećenim površinama;

iii. područja visoke vrijednosti u smislu očuvanja, uključujući močvarna tla i tresetišta, zaštićena su;

iv. učinci sječe šume na kvalitetu tla i bioraznolikost smanjeni su koliko je to moguće; i

v. sječom se ne premašuje dugoročni proizvodni kapacitet šume;

(b) ako nisu dostupni dokazi iz prvog podstavka, biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase uzimaju se obzir za potrebe iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) ako postoje sustavi upravljanja na razini šumarskoga gospodarstva kako bi se osiguralo da:

i. šumska biomasa posječena je u skladu s pravnom dozvolom;

ii. šuma se obnavlja na posjećenim površinama;

iii. područja visoke vrijednosti u smislu očuvanja, uključujući tresetišta i močvarna tla, utvrđena su i zaštićena;

iv. učinci sječe šume na kvalitetu tla i bioraznolikost smanjeni su koliko je to moguće;

v. sječom se ne premašuje dugoročni proizvodni kapacitet šume.

6. Biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase uzimaju se u obzir za potrebe iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) ako regionalna organizacija za gospodarsku integraciju za podrijetlo šumske biomase ili takva organizacija na razini zemlje ispunjava sljedeće zahtjeve u pogledu korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva:

i. stranka je Pariškog sporazuma i ratificirala ga je;

ii. kako bi se očuvale i poboljšale zalihe i ponori ugljika, podnijela je na nacionalnoj razini određeni doprinos (NDC) za Okvirnu konvenciju Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC) koja obuhvaća emisije i uklanjanja iz poljoprivrede, šumarstva i korištenja zemljišta i kojom se osigurava da se promjene u zalihi ugljika povezane sa sječom biomase smatraju obvezivanjem zemlje na smanjenje ili ograničenje emisija stakleničkih plinova kako je utvrđeno u NDC-u ili da postoje nacionalni ili podnacionalni zakoni u skladu s člankom 5. Pariškog sporazuma koji se primjenjuje u području sječe;

iii. ima nacionalni sustav za izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova i uklanjanjima iz korištenja zemljišta, uključujući šumarstvo i poljoprivredu, što je u skladu sa zahtjevima navedenima u odlukama koje su donesene unutar UNFCCC-a i Pariškog sporazuma;

Ako nisu dostupni dokazi iz prvog podstavka, biogoriva, tekuća biogoriva i goriva iz biomase proizvedena iz šumske biomase uzimaju se obzir za potrebe iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c)

ako postoje sustavi upravljanja na razini šumarskoga gospodarstva kako bi se osiguralo održavanje razina zaliha i ponora ugljika u šumi.

Provedbenim aktima donesenima u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 31. stavka 2. Komisija može utvrditi operativne dokaze kako bi se pokazalo poštovanje zahtjeva navedenih u stavcima 5. i 6.

Komisija do 31. prosinca 2023. ocjenjuje smanjuje li se kriterijima utvrđenima u stavcima 5. i 6. djelotvorno i koliko je to moguće rizik od uporabe neodržive šumske biomase i ispunjavaju li oni zahtjeve u pogledu korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva na temelju dostupnih podataka. Ako je potrebno, Komisija predstavlja prijedlog za izmjenu zahtjeva utvrđenih u stavcima 5. i 6.

↓ 2009/28/EZ

~~6. Poljoprivredne sirovine proizvedene u Zajednici i upotrijebljene za proizvodnju pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva uzetih u obzir za potrebe navedene u stavku 1. točkama (a), (b) i (c) dobivaju se u skladu sa zahtjevima i standardima na temelju odredaba iz naslova „Okoliš” iz Priloga II. dijela A točke 9. Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 od 19. siječnja 2009. o utvrđivanju zajedničkih pravila za programe izravne potpore za poljoprivrednike u okviru zajedničke poljoprivredne politike i utvrđivanju određenih programa potpore za poljoprivrednike⁴⁹ u skladu s minimalnim zahtjevima za dobro poljoprivredno i ekološko stanje definirano sukladno članku 6. stavku 1. te Uredbe.~~

↓ novo

7. Ušteda emisija stakleničkih plinova uporabom biogoriva, tekućih biogoriva i goriva iz biomase koja se uzima u obzir za potrebe iz stavka 1. iznosi:

(a) najmanje 50 % za biogoriva i tekuća biogoriva proizvedena u postrojenjima koja su bila u pogonu najkasnije 5. listopada 2015.;

(b) najmanje 60 % za biogoriva i tekuća biogoriva proizvedena u postrojenjima koja su puštena u pogon od 5. listopada 2015.;

(c) najmanje 70 % za biogoriva i tekuća biogoriva proizvedena u postrojenjima koja su puštena u pogon nakon 1. siječnja 2021.;

(d) najmanje 80 % za proizvodnju električne energije, grijanja i hlađenja iz goriva iz biomase u postrojenjima koja su puštena u pogon nakon 1. siječnja 2021. i 85 % u postrojenjima koja su puštena u pogon nakon 1. siječnja 2026.

Smatra se da je postrojenje u pogonu ako je započela fizička proizvodnja biogoriva ili tekućih biogoriva te grijanja i hlađenja i električne energije za goriva iz biomase.

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 5.
točka (a)
⇒ novo

~~2. Ušteda emisija stakleničkih plinova od korištenja biogoriva i tekućih biogoriva uzeta u obzir za potrebe iz stavka 1. iznosi barem 60 % za biogoriva i tekuća biogoriva proizvedena u~~

⁴⁹ SL L 30, 31.1.2009., str. 16.

postrojenjima u funkciji nakon 5. listopada 2015. Smatra se da je postrojenje u funkciji ako je započela proizvodnja biogoriva ili tekućih biogoriva.

~~U slučaju postrojenja koja su bila u funkciji 5. listopada 2015. ili prije tog datuma, za potrebe iz stavka 1. biogoriva i tekuća biogoriva ostvaruju uštedu emisija stakleničkih plinova od najmanje 35 % do 31. prosinca 2017. i najmanje 50 % od 1. siječnja 2018.~~

Ušteda emisije stakleničkih plinova od korištenja biogoriva, i tekućih biogoriva ⇨ i goriva iz biomase u proizvodnim postrojenjima za grijanje, hlađenje i električnu energiju ⇨ izračunava se u skladu s člankom ~~19.~~28. stavkom 1.

↓ novo

8. Električna energija iz goriva iz biomase proizvedena u postrojenjima s kapacitetom goriva jednakim 20 MW ili višim uzima se u obzir za potrebe iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) samo ako je proizvedena primjenom tehnologije visokoučinkovite kogeneracije kako je definirana u skladu s člankom 2. stavkom 34. Direktive 2012/27/EU. Za potrebe stavka 1. točaka (a) i (b) ova se odredba primjenjuje samo na postrojenja koja se puštaju u pogon nakon [tri godine nakon datuma donošenja ove Direktive]. Za potrebe stavka 1. točke (c) ovom se odredbom ne dovodi u pitanje javna potpora koja se pruža u okviru programa odobrenih do [tri godine nakon datuma donošenja ove Direktive].

Prvi se podstavak ne primjenjuje na električnu energiju iz postrojenja koja su predmet posebne obavijesti države članice Komisiji na temelju propisno utemeljenog postojanja rizika u pogledu sigurnosti opskrbe električnom energijom. Komisija nakon ocjene obavijesti donosi odluku kojom se uzimaju u obzir elementi koji su u nju uključeni.

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)

⇨ novo

~~7. Komisija svake dvije godine izvješćuje Europski parlament i Vijeće o nacionalnim mjerama koje su poduzete za ispunjavanje kriterija održivosti iz stavaka od 2. do 5. te za zaštitu tala, vode i zraka povezano s trećim zemljama i državama članicama u kojima se proizvede velik dio biogoriva ili sirovina za biogoriva koja se upotrebljavaju u Zajednici. Prvo se izvješće podnosi 2012.~~

~~Komisija svake dvije godine izvješćuje Europski parlament i Vijeće o utjecaju veće potražnje za biogorivima na održivost socijalnoga sustava u Zajednici i u trećim zemljama, o djelovanju politike Zajednice o biogorivima na raspoloživost prehrambenih proizvoda po pristupačnim cijenama, ponajprije za stanovnike država u razvoju, te o općim razvojnim pitanjima. Izvješća se bave poštivanjem prava na korištenje zemljišta. U njima se za treće zemlje i države članice u kojima se proizvede velik dio biogoriva koja se upotrebljavaju u Zajednici, navodi jesu li ratificirale i provele sve konvencije Međunarodne organizacije rada navedene dalje u tekstu:~~

~~Konvenciju o obveznom ili prisilnom radu (br. 29.);~~

~~Konvenciju o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje (br. 87.);~~

~~Konvenciju o jednakoj naknadi za muškarce i žene za rad jednake vrijednosti (br. 100.);~~

~~Konvenciju o diskriminaciji vezano uz zapošljavanje i zanimanje (br. 111.);~~

~~Konvenciju o najnižoj dobi za zapošljavanje (br. 138.);~~

~~Konvenciju o zabrani i trenutnim djelovanjima za ukidanje najgorih oblika dječjeg rada (br. 182.).~~

~~U tim se izvješćima za treće zemlje i države članice, u kojima se proizvede velik dio biogoriva koja se upotrebljavaju u Zajednici, navodi jesu li ratificirale i provele:~~

~~Protokol iz Kartagene o biosigurnosti,~~

~~Konvenciju o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore.~~

~~Prvo se izvješće podnosi 2012. Komisija, ako je to potrebno, predlaže korektivnu mjeru, posebno ako postoje dokazi da proizvodnja biogoriva u znatnoj mjeri utječe na cijenu prehrambenih proizvoda.~~

~~9. Komisija do 31. prosinca 2009. izvješćuje o zahtjevima povezanim sa sustavom održivosti za uporabu biomase u druge energetske svrhe, osim proizvodnje pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva. Uz to se izvješće, prema potrebi, Europskom parlamentu i Vijeću prilažu prijedlozi o programu održivosti za uporabu biomase u druge energetske svrhe. To izvješće i svi u njemu priloženi prijedlozi utemeljeni su na najboljim raspoloživim znanstvenim dokazima koji uzimaju u obzir najnovije razvojne i inovativne procese. Ako analiza napravljena u tu svrhu pokaže da je uputno uvesti izmjene u vezi s šumske biomase u metodologiju za izračun iz Priloga V. ili kriterije održivosti koji se odnose na zalihe ugljika koje se upotrebljavaju za pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva Komisija, kad je to potrebno, u vezi s tim istodobno priprema prijedloge za Europski parlament i Vijeće.~~

~~9. Za potrebe iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) države članice ne smiju ne uzeti u obzir pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva, dobivena u skladu s tim člankom iz drugih razloga povezanih s održivošću.~~

↓ novo

10. Za potrebe iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) države članice mogu utvrditi dodatne zahtjeve u pogledu održivosti za goriva iz biomase.

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)

⇒ novo

Članak ~~18.~~ 27.

Provjera ispunjavanja kriterija održivosti ⇒ i uštede emisija stakleničkih plinova ⇐ za ~~pogonska~~ biogoriva ₂ i ~~druga~~ tekuća biogoriva ⇒ i goriva iz biomase ⇐

1. Kad se ~~pogonska~~ biogoriva ₂ i ~~druga~~ tekuća biogoriva ⇒ i goriva iz biomase ⇐ uzimaju u obzir za potrebe ⇒ iz članaka 23. i 25. i ⇐ iz članka ~~17.~~ 26. stavka 1. točaka (a), (b) i (c), države članice od gospodarskih subjekata zahtijevaju da dokažu da su kriteriji održivosti ⇒ i uštede emisija stakleničkih plinova ⇐ iz članka ~~26.~~ 27. stavaka od 2. do ~~5.~~ 7. ispunjeni. U tu svrhu od gospodarskih subjekata zahtijevaju uporabu sustava ~~na~~ masene bilance kojim ~~se~~:

(a) određuje da se pošiljke sirovina ili biogoriva ₂ ⇒ tekućih biogoriva ili goriva iz biomase ⇐ različitih svojstava održivosti ⇒ i uštede emisija stakleničkih plinova ⇐ mogu miješati ⇒ primjerice u kontejneru, u objektu za preradu ili logistiku, unutar infrastrukture za prijenos i distribuciju ili na takvoj lokaciji ⇐ ;

↓ novo

(b) određuje da se pošiljke sirovina s različitim energetske sadržajem mogu miješati u svrhu daljnje prerade, uz uvjet da je veličina pošiljaka prilagođena u skladu s njihovim energetske sadržajem;

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)

⇒ novo

(bc) zahtijeva da podaci o svojstvima održivosti ⇒ i uštede emisija stakleničkih plinova ⇐ te veličini pošiljaka iz točke (a) vrijede i za mješavinu; i

(ed) predviđa da je iznos svih pošiljaka odstranjenih iz mješavine opisan kao da ima ista svojstva održivosti, u istim količinama, kao i iznos pošiljaka dodan mješavini ⇒ te zahtijeva da se ta bilanca postigne u primjerenom vremenskom razdoblju ⇐.

↓ novo

2. Ako je pošiljka prerađena, informacije o svojstvima održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova pošiljke prilagođavaju se i pripisuju proizvodnji u skladu sa sljedećim pravilima:

(a) ako se preradom pošiljke sirovina proizvodi samo jedan proizvod koji je namijenjen proizvodnji biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase, količina pošiljke i povezane količine prilagođavaju se primjenom faktora konverzije koji predstavlja odnos između mase proizvodnje koja je namijenjena za proizvodnju biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase i mase sirovina koja ulazi u postupak;

(b) ako se preradom pošiljke sirovina proizvodi više proizvoda koji su namijenjeni proizvodnji biogoriva, tekućih biogoriva ili goriva iz biomase, za svaki se proizvod primjenjuje zasebni faktor konverzije i upotrebljava zasebna masena bilanca.

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)

⇒ novo

~~2. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću 2010. i 2012. podnosi izvješće o metodi provjere na temelju masene bilance iz stavka 1. i drugih mogućih metoda provjeravanja s obzirom na neke ili na sve vrste sirovina, pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva. Komisija u svojoj ocjeni razmatra one metode provjere u kojima nije potrebno da podaci o svojstvima održivosti fizički ostanu na određenim pošiljkama i mješavinama. Pri ocjenjivanju uzima se u obzir potreba očuvanja integriteta i učinkovitosti sustava provjeravanja i istodobno spriječi nerazumno veliko opterećenje za industriju. Uz to se izvješće, prema potrebi, Europskom parlamentu i Vijeću prilažu prijedlozi o primjeni drugih metoda provjeravanja.~~

3. Države članice donose mjere kojima osiguravaju da gospodarski subjekti podnose pouzdane informacije ⇒ povezane s ispunjavanjem kriterija održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđenima u članku 26. stavcima od 2. do 7. ⇐ te državi članici na zahtjev daju podatke koji su korišteni za pripremu informacija. Države članice od gospodarskih subjekata zahtijevaju da osiguraju odgovarajući standard neovisne revizije podnesenih podataka te da podastru dokaze da su to učinili. Revizijom se provjerava da su

sustavi koje primjenjuju gospodarski subjekti točni, pouzdani i zaštićeni od prijevare. Revizijom se ocjenjuje učestalost i metodologija uzorkovanja i pouzdanost podataka.

~~Informacije iz prvog podstavka uključuju ponajprije informacije o ispunjavanju kriterija održivosti iz članka 17. stavaka od 2. do 5., odgovarajuće i relevantne informacije o mjerama za zaštitu tla, vode i zraka, sanaciju degradiranog zemljišta, izbjegavanje prekomjerne uporabe vode na područjima na kojima nedostaje vode te odgovarajuće i relevantne informacije o mjerama poduzetim povezano s pitanjima iz članka 17. stavka 7. podstavka 2.~~

~~Komisija donosi provedbene akte u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 25. stavka 3. radi uspostavljanja popisa odgovarajućih i relevantnih informacija iz prvih dvaju podstavaka ovog stavka. Komisija posebno osigurava da pružanje tih informacija ne predstavlja pretjerano administrativno opterećenje za gospodarske subjekte općenito ili osobito za male poljoprivrednike, organizacije proizvođača i zadruge.~~

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)

⇒ novo

Obveze iz ovog stavka primjenjuju se neovisno o tome jesu li ~~pogonska~~ biogoriva, ~~ili druga~~ tekuća biogoriva ⇒ i goriva iz biomase ⇐ proizvedena u ~~Zajednici~~ ☒ Uniji ☒ ili su uvezena.

Države članice podnose Komisiji, u zbirnom obliku, informacije iz prvog podstavka ovog stavka. Komisija te informacije objavljuje na ~~platformi za transparentnost~~ ⇒ platformi za e-izvješćivanje ⇐ iz članka 24. ⇒ Uredbe [o upravljanju] ⇐ u sažetom obliku te pritom čuva tajnost komercijalno osjetljivih podataka.

~~4. Zajednica nastoji sklopiti dvostrane i višestrane sporazume s trećim zemljama koji sadržavaju odredbe o kriterijima održivosti koji odgovaraju odredbama ove Direktive. Kad Komisija sklapa sporazume koji sadržavaju odredbe o pitanjima obuhvaćenima kriterijima održivosti iz članka 17. stavaka od 2. do 5. Komisija može odlučiti da se u tim sporazumima podastru dokazi da pogonska biogoriva i druga tekuća biogoriva proizvedena od sirovina uzgojenih u tim državama ispunjavaju kriterije održivosti o kojima je riječ. Pri sklapanju tih sporazuma odgovarajuća se pozornost mora posvetiti mjerama donesenim za očuvanje područja koja u izvanrednim situacijama osiguravaju bitne ekosustavne usluge (npr. zaštita slivnog područja, kontrola erozije), za zaštitu tala, vode i zraka, neizravne promjene uporabe zemljišta, sanaciju degradiranoga zemljišta, izbjegavanje prekomjerne uporabe vode na područjima na kojima nedostaje vode te pitanjima iz članka 17. stavka 7. podstavka 2.~~

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 6. točka (b) (prilagođeno)

⇒ novo

4. Komisija može odlučiti da dobrovoljni nacionalni ili međunarodni programi koji određuju standarde za proizvodnju proizvoda iz biomase sadrže točne podatke za potrebe članka ~~17. stavka 2.~~ 26. stavka 7. i/ili pružaju dokaze da pošiljke biogoriva, ~~ili~~ tekućih biogoriva ⇒ ili goriva iz biomase ⇐ ispunjavaju kriterije održivosti navedene u članku ~~17. stavcima 3., 4. i 5.~~ 26. stavcima od 2. do 6. i/ili da materijali nisu namjerno izmijenjeni ili uklonjeni kako bi pošiljka ili njezin dio bili obuhvaćeni Prilogom IX. ⇒ Pri dokazivanju da su ispunjeni zahtjevi iz članka 26. stavaka 5. i 6. za šumsku biomasu operatori mogu odlučiti da zahtijevane dokaze pruže izravno na razini šumarskoga gospodarstva. ⇐ ~~Komisija može odlučiti da ti programi sadržavaju točne podatke u svrhu izvješćivanja o mjerama poduzetima~~

~~za očuvanje područja koja u izvanrednim situacijama osiguravaju osnovno funkcioniranje ekosustava (kao što je zaštita slivnog područja i kontrola erozije), za zaštitu tla, vode i zraka, sanaciju degradiranog zemljišta, izbjegavanje prekomjerne potrošnje vode u područjima siromašnim vodom i o pitanjima iz članka 17. stavka 7. drugog podstavka. Komisija isto tako može priznati područja za zaštitu rijetkih, ranjivih ili ugroženih ili pogođenih ekosustava ili vrsta koji su kao takvi prepoznati u međunarodnim sporazumima ili uvršteni u popise koje sastavljaju međuvladine organizacije ili Međunarodni savez za očuvanje prirode za potrebe članka 26. 17. stavka 2. 3. točke (b) podtočke ii.~~

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

Komisija može odrediti da ~~⇒ ti dobrovoljni nacionalni ili međunarodni programi za mjerenje uštede emisija stakleničkih plinova~~ sadržavaju točne podatke ~~⇒ informacije o mjerama poduzetima~~ ~~⇒ za potrebe članka 17. stavka 2. u svrhu~~ ~~⇒ zaštite tla, vode i zraka, sanacije degradiranog zemljišta, izbjegavanja prekomjerne potrošnje vode u područjima siromašnim vodom, te za certificiranje biogoriva i tekućih biogoriva s niskim rizikom od neizravnih promjena uporabe zemljišta.~~ ⇒ .

~~Komisija može odrediti da zemljišta uključena u nacionalni ili regionalni program namijenjen obnovi jako degradiranih ili značajno onečišćenih zemljišta ispunjavaju kriterije iz Priloga V. dijela C točke 9.~~

5. Komisija donosi odluke iz stavka 4. samo ako predmetni ~~sporazum ili~~ program ispunjava odgovarajuće standarde pouzdanosti, transparentnosti i neovisne revizije. Kad je riječ o programima za mjerenje uštede emisija stakleničkih plinova, ti programi moraju ispunjavati i metodološke zahtjeve iz Priloga V. ~~⇒ ili Priloga VI.~~ ⇒ . U slučaju područja koja su veoma važna za očuvanje biološke raznovrsnosti i navedena u članku 26. 17. stavku 2. 3. točki (b) podtočki ii. popisi takvih područja moraju ispunjavati odgovarajuće norme objektivnosti i usklađenosti s međunarodno priznatim normama te omogućiti odgovarajuće žalbene postupke.

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 6.
točka (c)
⇒ novo

Dobrovoljni programi iz stavka 4. ~~(dobrovoljni programi)~~ redovito, barem jednom godišnje, objavljuju popis svojih tijela za ovjeravanje koji se koristi za neovisnu reviziju i na njemu se za svako tijelo za ovjeravanje navodi koji subjekt ili koje nacionalno javno tijelo ga je priznalo te koji subjekt ili koje nacionalno javno tijelo ga prati.

⇒ Kako bi osigurala da se ispunjavanje kriterija održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova provjerava na učinkovit i usklađen način i ~~⇒ osobito kako bi spriječila prijevaru,~~ Komisija može, ~~na temelju analize rizika i izvješća iz stavka 6. drugog podstavka ovog članka~~, utvrditi ~~⇒ detaljna provedbena pravila, uključujući primjerene~~ ⇒ norme ~~⇒ pouzdanosti, transparentnosti i~~ ⇒ neovisne revizije i zahtijevati da svi dobrovoljni programi primjenjuju te norme. ~~⇒ Komisija pri utvrđivanju tih normi posebnu pozornost posvećuje potrebi za smanjenjem administrativnog opterećenja.~~ ⇒ To se izvršava putem provedbenih akata u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 25. 31. stavka 3. Takvim se aktima određuje vremenski okvir prema kojem dobrovoljni programi trebaju provesti te norme. Komisija može staviti izvan snage odluke kojima se priznaju dobrovoljni programi u slučaju da ti programi ne provedu takve norme u predviđenom roku.

6. Odluke na temelju stavka 4. ovog članka donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka ~~25~~31, stavka 3. Te su odluke važeće najdulje pet godina.

Komisija zahtijeva da svaki dobrovoljni program o kojem je odluka donesena na temelju stavka 4. podnese ~~izvješće~~ Komisiji do 6. listopada 2016. i zatim svake godine do 30. travnja ~~izvješće~~ koje ~~izvješće~~ obuhvaća sve točke određene u trećem podstavku ovog stavka. Općenito, izvješće obuhvaća prethodnu kalendarsku godinu. Prvo izvješće obuhvaća najmanje šest mjeseci od 9. rujna 2015. Zahtjev da se podnese izvješće primjenjuje se samo na dobrovoljne programe koji su djelovali najmanje 12 mjeseci.

~~Komisija do 6. travnja 2017. i nakon toga u svojim izvješćima u skladu s člankom 23. stavkom 3. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću s analizom izvješća iz drugog podstavka ovog stavka, preispitivanjem funkcioniranja sporazuma iz stavka 4. ili dobrovoljnih programa u odnosu na koje je donesena odluka u skladu s ovim člankom i prepoznatim najboljim praksama. Izvješće se temelji na najboljim dostupnim informacijama, uključujući nakon savjetovanja s dionicima, te se temelji na praktičnom iskustvu u primjeni dotičnih sporazuma ili programa. U izvješću se analizira sljedeće:~~

~~općenito:~~

~~(a) neovisnost, načini i učestalost revizija, u o odnosu na ono što je navedeno o tim aspektima u dokumentaciji programa, u trenutku kada je Komisija odobrila predmetni program, te u odnosu na najbolju industrijsku praksu;~~

~~(b) dostupnost, iskustvo i transparentnost prilikom primjene metoda za prepoznavanje i rješavanje slučajeva nesukladnosti, uz obraćanje posebne pozornosti na rješavanje stvarnih ili navodnih ozbiljnih prijestupa od strane članova programa;~~

~~(c) transparentnost, osobito u pogledu dostupnosti programa, dostupnosti prijevoda na službene jezike zemalja i regija iz kojih potječu sirovine, dostupnosti popisa ovlaštenih subjekata i odgovarajućih potvrda te revizorskih izvješća;~~

~~(d) sudjelovanje dionika, osobito u pogledu savjetovanja s autohtonim i lokalnim zajednicama prije donošenja odluke tijekom izrade i preispitivanja programa te tijekom revizija i odgovor na njihove doprinose;~~

~~(e) ukupna stabilnost programa, osobito s obzirom na pravila o akreditaciji, kvalifikaciji i neovisnosti revizora i odgovarajućih programskih tijela;~~

~~(f) ažuriranja programa u odnosu na tržište, količina certificiranih sirovina i biogoriva, po zemlji podrijetla i vrsti, broj sudionika;~~

~~(g) lakoća i učinkovitost provedbe sustava za praćenje dokaza o usklađenosti s kriterijima održivosti koji su u programu određeni za njegove članove, pri čemu bi taj sustav trebao služiti kao sredstvo za sprečavanje prijevornih radnji posebno s ciljem uočavanja, obrade i naknadnih postupaka u vezi sa slučajevima u kojima se sumnja na prijevaru i druge nepravilnosti te prema potrebi broj otkrivenih slučajeva prijevara ili nepravilnosti;~~

~~a osobito:~~

~~(h) opције za subjekte koji će biti ovlašteni za priznavanje i praćenje tijela za ovjeravanje;~~

~~(i) pravila za priznavanje ili akreditaciju tijela za ovjeravanje;~~

~~(j) pravila za provođenje praćenja tijela za ovjeravanje;~~

~~(k) načini olakšavanja ili poboljšanja promicanja najbolje prakse.~~

Komisija stavlja na raspolaganje izvješća sastavljena u okviru dobrovoljnih programa, prema potrebi u zbirnom obliku ili u cijelosti, ~~e na platformi za transparentnost~~ ⇒ e-izvješćivanje ⇐ iz članka 24. ⇒ Uredbe [o upravljanju] ⇐.

↓ novo

Države članice mogu uspostaviti nacionalne programe kojima se uz uključivanje nadležnih nacionalnih tijela provjerava ispunjavanje kriterija održivosti i uštede emisija stakleničkih plinova utvrđenih u članku 26. stavcima od 2. do 7. u cjelokupnom lancu nadzora.

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 6.
točka (d) (prilagođeno)

⇒ novo

Država članica može obavijestiti Komisiju o svojem nacionalnom programu. Komisija daje prednost procjeni takvog programa. Odluka o usklađenosti tako priopćenog nacionalnog programa s uvjetima utvrđenima ovom Direktivom donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka ~~25.31.~~ stavka 3. kako bi se olakšalo uzajamno bilateralno i multilateralno priznavanje programa za provjeru usklađenosti s kriterijima održivosti ⇒ i uštede emisija stakleničkih plinova ⇐ u pogledu biogoriva, i tekućih biogoriva ⇒ i goriva iz biomase ⇐. Kada je odluka pozitivna, programima utvrđenima u skladu s ovim člankom ne može se odbiti uzajamno priznavanje s programom te države članice u pogledu provjere ~~ispunjavanja usklađenosti s~~ kriterijima održivosti ⇒ i uštede emisija stakleničkih plinova ⇐ navedenih ~~ima~~ u članku ~~26.17.~~ stavcima od 2. do ~~75.~~

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)

⇒ novo

7. Kad gospodarski subjekt podastre dokaze ili podatke dobivene u skladu sa ~~sporazumom ili~~ programom za koji je bila donesena odluka u skladu sa stavkom 4. ⇒ ili 6. ⇐ ovog članka u okviru te odluke, država članica od dobavljača ne zahtijeva daljnje dokaze o ispunjavanju kriterija održivosti iz članka ~~26.17.~~ stavaka od 2. do ~~7.5.~~ ~~ni informacije o mjerama iz ovog članka stavka 3. drugog podstavka.~~

↓ novo

Nadležnim tijelima država članica dopušta se nadgledanje rada tijela za ovjeravanje koja je nacionalno akreditacijsko tijelo akreditiralo i provode neovisnu reviziju u okviru dobrovoljnog programa.

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 6.
točka (e)

~~8. Na zahtjev države članice ili na svoju inicijativu Komisija preispituje primjenu članka 17. u odnosu na izvor biogoriva i u roku od šest mjeseci od primitka zahtjeva odlučuje, u skladu s~~

postupkom ispitivanja iz članka 25. stavka 3., smije li dotična država članica biogorivo iz tog izvora uzeti u obzir za potrebe članka 17. stavka 1.”

↓ 2009/28/EZ

~~9. Komisija najkasnije do 31. prosinca 2012. izvješćuje Europski parlament i Vijeće o:~~

~~(a) učinkovitosti sustava koji se primjenjuje za prosljeđivanje informacija o kriterijima održivosti; i~~

~~(b) tome je li izvedivo i uputno uvesti obvezne zahtjeve u vezi zaštite zraka, tla ili vode, uzimajući pritom u obzir najnovije znanstvene dokaze i međunarodne obveze Zajednice.~~

~~Komisija, ako je to potrebno, predlaže korektivnu mjeru.~~

↓ 2009/28/EZ članak 19. 1.2.
(prilagođeno)
⇒ novo

~~Članak 19.28.~~

Izračun utjecaja ~~pogonskih~~ biogoriva, i ~~drugih~~ tekućih biogoriva ⇒ i goriva iz biomase ⇐ na stakleničke plinove

1. Ušteda emisije stakleničkih plinova zbog uporabe ~~pogonskih~~ biogoriva, i ~~drugih~~ tekućih biogoriva ⇒ i goriva iz biomase ⇐ za potrebe članka ~~26. stavka 7. 17. stavka 2.~~ izračunava se kako slijedi:

(a) kad je zadana vrijednost za uštede emisije stakleničkih plinova za proizvodni proces propisana u Prilogu V. dijelu A ili dijelu B ⇒ za biogoriva i tekuća biogoriva ⇐ i ⇒ u Prilogu VI. dijelu A za goriva iz biomase ⇐ i kad je e_l vrijednost za ta ~~pogonska~~ biogoriva i ~~druga~~ tekuća biogoriva izračunana u skladu s Prilogom V. dijelom C točkom 7. ⇒ te za ta goriva iz biomase izračunana u skladu s Prilogom VI. dijelom B točkom 7. ⇐ jednaka ~~ništici~~ ili manja od ~~njenišće~~ primjenom te zadane vrijednosti;

(b) primjenom stvarne vrijednosti izračunane u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu V. dijelu C ⇒ za biogoriva i tekuća biogoriva i u Prilogu VI. dijelu B za goriva iz biomase ⇐ ; ~~ili~~

(c) primjenom vrijednosti izračunane kao suma faktora ~~formule~~ ⊗ formula ⊗ iz Priloga V. dijela C točke 1. u kojoj se ~~rašćlanjenecrazvrstane~~ zadane vrijednosti u Prilogu V. dijelu D ili dijelu E mogu upotrijebiti za neke faktore, a stvarne vrijednosti izračunane u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu V. dijelu C za sve druge faktore; ⊗ ili ⊗

↓ novo

(d) primjenom vrijednosti izračunane kao suma faktora formula iz Priloga VI. dijela B točke 1. u kojoj se raščlanjene zadane vrijednosti u Prilogu VI. dijelu C mogu upotrijebiti za neke faktore, a stvarne vrijednosti izračunane u skladu s metodologijom navedenom u Prilogu VI. dijelu B za sve druge faktore.

↓ 2009/28/EZ članak 19. 1.2.
(prilagođeno)
⇒ novo

2. ~~Najkasnije do 31. ožujka 2010. Države članice podnose Komisiji~~ ⇒ mogu podnijeti ~~☒ izvješća~~ ~~☒ koje uključuje~~ ~~koja uključuju popis~~ ⇒ informacije o tipičnim emisijama stakleničkih plinova iz uzgoja poljoprivrednih sirovina ~~☒ onih područja na njihovu teritoriju koja su klasificirana na razini 2 u nomenklaturi teritorijalnih jedinica za statistiku (NUTS) ili na više razvrstanoj razini NUTS u skladu s Uredbom (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničkog razvrstavanja prostornih jedinica za statistiku (NUTS)~~ ⁵⁰ ~~kad se može očekivati da tipične emisije stakleničkih plinova iz uzgoja poljoprivrednih sirovina budu niže ili jednake emisijama navedenim pod naslovom „Razvrstane zadane vrijednosti za uzgoj” u Prilogu V. dijelu D ove Direktive popraćene opisom metode i upotrijebljenih podataka za uspostavljanje popisa.~~ ⇒ Izvješćima se prilaže opis metode i izvor podataka koji su upotrijebljeni za izračun razine emisija. ~~☒ Ta metoda uzima~~ Tom se metodom uzimaju u obzir svojstva tla, klime i očekivanog prinosa sirovina.

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 7.
točka (a) (prilagođeno)
⇒ novo

3. Ako je riječ o područjima izvan Unije, Komisiji se ~~z~~ mogu ~~prijaviti~~ dostaviti ~~tipične emisije stakleničkih plinova iz uzgoja poljoprivrednih sirovina uključene u izvješća iz stavka 2. kada se radi o državama članicama te u izvješća koja su istovjetna izvješćima iz stavka 2. i koja su sastavila nadležna tijela~~ kada se radi o područjima izvan Unije.

4. Komisija može odlučiti, putem provedbenog akta donesenog u skladu s postupkom ispitivanja iz članka ~~31.25.~~ stavka ~~2.3.~~, da izvješća iz stavka 2. ~~☒~~ i 3. ~~☒~~ ovog članka sadrže točne podatke u svrhu mjerenja emisija stakleničkih plinova povezanih s uzgojem sirovina za proizvodnju ⇒ poljoprivredne biomase ~~☒ biogoriva i tekućih biogoriva~~ koj ~~ae~~ se tipično proizvode na ~~tim~~ područjima ~~☒~~ uključenima u ta izvješća ~~☒~~ za potrebe članka ~~17. stavka 2-26. stavka 7.~~ ⇒ Stoga se ti podaci mogu koristiti umjesto raščlanjenih zadanih vrijednosti za uzgoj utvrđenih u Prilogu V. dijelovima D ili E za biogoriva i tekuća biogoriva i u Prilogu VI. dijelu C za goriva iz biomase. ~~☒~~

~~5. Komisija najkasnije 31. prosinca 2012., a nakon toga svake dvije godine, sastavlja i objavljuje izvješće o procijenjenim tipičnim i zadanim vrijednostima u Prilogu V. dijelovima B i E, pri čemu se posebna pozornost posvećuje emisijama stakleničkih plinova koje uzrokuju promet i prerada.~~

~~Ako je u izvješćima iz prvog stavka navedeno da će možda biti potrebno prilagoditi procijenjene tipične i zadane vrijednosti u Prilogu V. dijelovima B i E na temelju najnovijih znanstvenih dokaza, Komisija prema potrebi podnosi zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću.~~

⁵⁰ Uredba (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničke klasifikacije prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 154, 21.6.2003., str. 1.).

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 7.
točka (c) (prilagođeno)
⇒ novo

~~57.~~ Komisija nastavlja preispitivati Prilog V. ~~⇒ i Prilog VI. ⇐~~, s ciljem dodavanja, u opravdanim slučajevima, ~~⇒ ili preispitivanja ⇐~~ vrijednosti za ~~novu~~ tehnologiju proizvodnje biogoriva ~~⇒~~, tekućih biogoriva i goriva iz biomase ~~⇐ za iste ili druge sirovine~~. Tim se preispitivanjem ~~također se~~ u obzir uzima i izmjena metodologije utvrđene u Prilogu V. dijelu C ~~⇒ te u Prilogu VI. dijelu B. ⇐, osobito s obzirom na:~~

~~metodu uzimanja u obzir otpadaka i ostataka;~~

~~metodu uzimanja u obzir suproizvoda;~~

~~metodu za obračunavanje kogeneracije; i~~

~~– status suproizvoda dodijeljen ostacima poljoprivrednih kultura.~~

~~Zadane vrijednosti za biodizel iz otpadnog biljnog ili životinjskog ulja preispituju se što je prije moguće. Ako je u preispitivanju Komisije zaključeno da su potrebne i dodaci promjene Priloga V. ~~⇒ ili Priloga VI. ⇐~~, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 32.25. a kako bi se dodale, ali ne i izbrisale ili izmijenile, procijenjene tipične i zadane vrijednosti u Prilogu V. dijelovima A, B, D i E za proizvodne procese dobivanja biogoriva i tekućih biogoriva za koje u tom prilogu još nisu uključene posebne vrijednosti.~~

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

⊗ U slučaju ⊗ ~~Svaka prilagodba popisa ili dodavanje~~ bilo koje prilagodbe popisa ili dodavanja na popis zadanih vrijednosti u Prilogu V. ~~⇒ i Prilogu VI. ⇐ mora ispunjavati sljedeća pravila:~~

~~(a) kad je doprinos faktora ukupnim emisijama malen, kad postoje manje razlike ili kad su troškovi ili poteškoće pri utvrđivanju stvarnih vrijednosti veliki, zadane su vrijednosti tipične vrijednosti uobičajenih proizvodnih procesa;~~

~~(b) u svim drugim slučajevima zadane vrijednosti moraju biti konzervativne u usporedbi s uobičajenim proizvodnim procesima.~~

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 7.
točka (d) (prilagođeno)
⇒ novo

~~68.~~ Kada je to potrebno u svrhu osiguranja jedinstvene primjene Priloga V. dijela C ~~točke 9. ⇐ i Priloga VI. dijela B ⇐~~, Komisija može donijeti provedbene akte u kojima se određuju detaljne tehničke specifikacije ⊗ uključujući ⊗ i definicije ~~⇒~~, faktore konverzije, izračun godišnjih emisija uzgoja i/ili ušteda emisija uzrokovanih promjenama u nadzemnim i podzemnim zalihama ugljika na već obrađenom zemljištu, izračun ušteda emisija od hvatanja i skladištenja ugljika, zamjene ugljika i geološkog skladištenja ugljika ~~⇐~~. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka ~~31. 25. stavka 23.~~

Članak 20-29.

Provedbene mjere

Provedbene mjere iz članka 26. stavka 2. ~~17. stavka 3.~~ drugog podstavka ⇒ i stavka 6. ⇐, članka 18. stavka 3. trećeg podstavka, članka 27. ~~18.~~ stavka 6., članka 18. stavka 8., članka 19. stavka 5., članka ~~19. stavka 7.~~ 28. stavka 5. prvog podstavka ⇔ i članka 28. stavka 6. ⇔ i članka 19. stavka 8. u cijelosti uzimaju u obzir potrebe članka 7.a Direktive 98/70/EZ⁵¹.

Članak 22.

Izviješavanje država članica

~~1. Svaka država članica podnosi Komisiji izvješće o napretku pri poticanju i uporabi energije iz obnovljivih izvora do 31. prosinca 2011., a nakon toga svake dvije godine. Šesto izvješće koje se podnosi do 31. prosinca 2021. zadnje je izvješće koje se mora podnijeti.~~

~~U izvješću se detaljno opisuje u prvom redu:~~

~~(a) sektorski (električna energija, grijanje i hlađenje te promet) i ukupni udjeli energije iz obnovljivih izvora u prethodne dvije kalendarske godine te mjere poduzete i planirane na nacionalnoj razini za poticanje rasta energije iz obnovljivih izvora uzimajući u obzir okvirne smjernice iz Priloga I. dijela B u skladu s člankom 5.;~~

~~(b) uvođenje i djelovanje programa potpore i drugih mjera za poticanje energije iz obnovljivih izvora i sve promjene u području mjera izvršene u vezi s mjerama iz nacionalnog akcijskog plana za obnovljivu energiju države članice te informacije o tome kako se električna energija koja prima potporu dodjeljuje krajnjim kućima za potrebe članka 3. stavka 6. Direktive 2003/54/EZ;~~

~~(c) kako država članica, kad je to potrebno, strukturira svoje programe potpore kako bi uzela u obzir primjenu uporabe obnovljive energije koja donosi dodatne koristi u odnosu na druge usporedive primjene, ali koja može imati veće troškove uključujući biogoriva proizvedena od otpadaka, ostataka, neprehrambene celuloze i drvene celuloze;~~

~~(d) djelovanje sustava jamstava o podrijetlu za električnu energiju i grijanje i hlađenje iz obnovljivih izvora energije i mjere donesene da se osigura pouzdanost i zaštita od prijevara sustava;~~

~~(e) napredak učinjen u procjeni i poboljšanju administrativnih postupaka kako bi se uklonile regulatorne i neregulatorne prepreke razvoju energije iz obnovljivih izvora;~~

⁵¹ Direktiva 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 1998. o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva i izmjeni Direktive Vijeća 93/12/EEZ (SL L 350, 28.12.1998., str. 58.).

~~(f) mjere poduzete da se osigura prijenos i distribucija električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije te poboljša okvir ili pravila za preuzimanje i podjelu troškova iz članka 16. stavka 3.;~~

~~(g) razvoj u raspoloživosti i uporabi izvora biomase u energetske svrhe;~~

~~(h) izmjene u cijeni sirovina i uporabi zemljišta u državi članici povezane s povećanom uporabom biomase i drugih oblika energije iz obnovljivih izvora;~~

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 9.
točka (a)

~~(i) razvoj i udio biogoriva proizvedenih od sirovina navedenih u Prilogu IX., uključujući procjenu resursa koja je usmjerena na aspekte održivosti u vezi s učinkom zamjene proizvoda za hranu ljudi i hranu za životinje za potrebe proizvodnje biogoriva, uzimajući u obzir načela hijerarhije otpada uspostavljene u Direktivi 2008/98/EZ i načelo višestruke upotrebe biomase, vodeći računa o regionalnim i lokalnim gospodarskim i tehnološkim prilikama, održavanje potrebnih zaliha ugljika u tlu te kvalitetu tla i ekosustava;~~

↓ 2009/28/EZ

~~(j) procijenjeni utjecaj proizvodnje pogonskih biogoriva i drugih tekućih biogoriva na biološku raznolikost, izvore vode, kakvoću vode i kakvoću tla u državi članici;~~

~~(k) procijenjena neto ušteda emisija stakleničkih plinova zbog uporabe energije iz obnovljivih izvora;~~

~~(l) procijenjeni višak pri proizvodnji energije iz obnovljivih izvora u usporedbi s okvirnim smjernicama koji se može prenijeti u druge države članice te ocjena mogućnosti za zajedničke projekte do 2020.;~~

~~(m) procijenjena potražnja za energijom iz obnovljivih izvora koja se ne može podmiriti domaćom proizvodnjom do 2020.;~~

~~(n) informacije o tome kako je procijenjen udio biorazgradivog otpada u otpadu koji se upotrebljava za proizvodnju energije te što je poduzeto da se te procjene poboljšaju i provjere.;~~

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 9.
točka (b)

~~(o) količine biogoriva i tekućih biogoriva, u jedinicama energije koje odgovaraju svakoj kategoriji skupine sirovina navedenih u Prilogu VIII. dijelu A, koje je ta država članica uzela u obzir radi usklađivanja s ciljnim vrijednostima utvrđenima u članku 3. staveima 1. i 2. te članku 3. stavku 4. prvom podstavku.~~

↓ 2009/28/EZ

~~2. Pri procjenjivanju neto uštede emisija stakleničkih plinova zbog uporabe biogoriva, država članica može za potrebe izvješća iz stavka 1. upotrijebiti tipične vrijednosti navedene u Prilogu V. dijelu A i dijelu B.~~

~~3. U svojem prvom izvješću država članica navodi namjerava li:~~

~~(a) osnovati jedinstveno administrativno tijelo nadležno za obradu zahtjeva za dobivanje odobrenja, certificiranje i izdavanje dozvola za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te pružanje pomoći podnositeljima zahtjeva;~~

~~(b) osigurati automatsko odobravanje zahtjeva za planiranje i dozvole za postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ako tijelo nadležno za odobravanje ne odgovori u propisanom roku; ili~~

~~(c) navesti geografske lokacije pogodne za iskorištavanje energije iz obnovljivih izvora pri planiranju uporabe zemljišta za uspostavljanje daljinskoga grijanja i hlađenja.~~

~~4. Država članica može u svakom izvješću ispraviti podatke iz prethodnih izvješća.~~

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)
→₁ 2015/1513 članak 2. stavak 10.
točka (a)
⇒ novo

Članak 23-30.

Praćenje i izvješćivanje Komisije

1. Komisija prati izvor ~~pogonskih~~ biogoriva, i ~~drugih~~ tekućih biogoriva ⇒ i goriva iz biomase ⇐ koja se upotrebljavaju u ~~Zajednici~~ ☒ Uniji ☒ i utjecaj njihove proizvodnje, uključujući posredan utjecaj širenja obrađenih površina, na uporabu zemljišta u ~~Zajednici~~ ☒ Uniji ☒ i glavnim trećim zemljama dobavljačima. To je praćenje utemeljeno na ⇒ integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planovima država članica te na izvješćima o postignutom napretku ⇐ ~~izvješćima država članica~~ ⇒ koja se zahtijevaju u člancima 3., 15. i 18. Uredbe [o upravljanju] ⇐, ~~koja se podnose u skladu s člankom 22. stavkom 1.~~ te na odgovarajućim izvješćima trećih zemalja i međuvladinih organizacija, znanstvenim studijama i drugim relevantnim informacijama. Komisija prati i promjene cijena sirovina povezano s uporabom biomase za dobivanje energije te s tim povezane pozitivne i negativne učinke na zdravstvenu ispravnost hrane. →₁ --- ←

2. Komisija vodi dijalog s trećim zemljama, proizvođačima biogoriva, ⇒ tekućih biogoriva i goriva iz biomase ⇐ i organizacijama potrošača i civilnoga društva te s njima razmjenjuje informacije o općoj provedbi mjera iz ove Direktive koje se odnose na ~~pogonska~~ biogoriva, i ~~druga~~ tekuća biogoriva ⇒ i goriva iz biomase ⇐. U tome okviru posvećuje posebnu pozornost utjecaju koji bi proizvodnja biogoriva ⇒ i tekućih biogoriva ⇐ mogla imati na cijene hrane.

~~3. Na temelju izvješća koja podnose države članice na temelju članka 22. stavka 1. te praćenja i analize iz stavka 1. ovog članka, Komisija svake dvije godine podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. Prvo se izvješće podnosi 2012.~~

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 10.
točka (b)

~~4. Pri izvješćivanju o uštedi emisija stakleničkih plinova zbog uporabe biogoriva i tekućih biogoriva, Komisija se služi vrijednostima koje su prijavile države članice u skladu s člankom 22. stavkom 1. točkom (o), uključujući privremene srednje vrijednosti procijenjenih emisija u vezi s neizravnom promjenom uporabe zemljišta i povezani raspon koji proizlazi iz analize osjetljivosti u skladu s Prilogom VIII. Komisija objavljuje podatke o privremenim srednjim vrijednostima procijenjenih emisija u vezi s neizravnom promjenom uporabe zemljišta i povezanom rasponu koji je proizašao iz analize osjetljivosti. Osim toga, Komisija procjenjuje~~

hoće li se procjena uštede izravnih emisija promijeniti, i na koje načine, kad bi se uzeli u obzir suproizvodi primjenom supstitucijskog pristupa.”;

↓ 2009/28/EZ

5. Komisija u svojim izvješćima analizira u prvom redu:

(a) relativne prednosti različitih biogoriva za okoliš i njihove troškove, učinke uvozne politike Zajednice na njih, posljedice za sigurnost opskrbe te načine za ostvarivanje uravnoteženog pristupa između domaće proizvodnje i uvoza;

(b) utjecaj povećane potražnje za biogorivom na održivi razvoj u Zajednici i u trećim zemljama te pritom uzima u obzir gospodarske i ekološke utjecaje uključujući utjecaje na biološku raznolikost;

(c) mogućnost za znanstveno objektivna načina definiranja geografskih područja veoma važnih za očuvanje biološke raznovrsnosti koja nije obuhvaćena člankom 17. stavkom 3.;

(d) utjecaj povećane potražnje biomase na sektore koji upotrebljavaju biomasu;

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 10. točka (c)

(e) dostupnost i održivost biogoriva proizvedenih od sirovina navedenih u Prilogu IX., uključujući procjenu učinka zamjene proizvoda za hranu ljudi i hranu za životinje za potrebe proizvodnje biogoriva, uzimajući u obzir načela hijerarhijske otpada uspostavljene u Direktivi 2008/98/EZ, načelo višestruke upotrebe biomase, vodeći računa o regionalnim i lokalnim gospodarskim i tehnološkim prilikama, održavanje potrebnih zaliha ugljika u tlu te kvalitetu tla i ekosustava;

(f) informacije i analizu dostupnih rezultata znanstvenih istraživanja u vezi s neizravnim promjenom uporabe zemljišta s obzirom na sve postupke proizvodnje, zajedno s procjenom o tome može li se suziti raspon nesigurnosti prepoznat u analizi koja je temelj procjena emisija u vezi s neizravnim promjenom uporabe zemljišta te može li se uzeti u obzir mogući utjecaj politika Unije poput okoliša, klime i poljoprivrednih politika; i

(g) tehnološki razvoj i dostupnost podataka o upotrebi, gospodarskim i okolišnim utjecajima biogoriva i tekućih biogoriva proizvedenih u Uniji iz namjenskih neprehrambenih kultura koje se uzgajaju prvenstveno u energetske svrhe.

↓ 2009/28/EZ

Komisija, ako je to potrebno, predlaže korektivnu mjeru.

6. Na temelju izvješća koja podnose države članice na temelju članka 22. stavka 3. Komisija analizira učinkovitost mjera koje donose države članice o uspostavljanju jedinstvenog administrativnog tijela nadležnoga za obradu zahtjeva za dobivanje odobrenja, za certificiranje i za izdavanje dozvola te za pružanje pomoći podnositeljima zahtjeva.

7. Kako bi se poboljšalo financiranje i koordinacija s obzirom na ostvarivanje ciljnog 20 %-tnog sniženja iz članka 3. stavka 1. Komisija do 31. prosinca 2010. predstavlja analizu i akcijski plan o energiji iz obnovljivih izvora da osigura u prvom redu:

~~(a) bolju uporabu strukturnih fondova i okvirnih programa;~~

~~(b) bolju i povećanu uporabu sredstava iz Europske investicijske banke i drugih javnih financijskih institucija;~~

~~(c) bolji pristup rizičnom kapitalu ponajprije analizom mogućnosti uvođenja mehanizma za podjelu rizika za ulaganja u energiju iz obnovljivih izvora u Zajednici slično inicijativi Globalnog fonda EU-a za energetske učinkovitost i obnovljive izvore energije koji je namijenjen trećim zemljama;~~

~~(d) veću usklađenost financiranja na razini Zajednice i na nacionalnoj razini te drugih oblika potpore;~~

~~(e) usklađeno djelovanje za potporu inicijativama povezano s obnovljivim izvorima energije čiji uspjeh ovisi o djelovanju subjekata u više država članica.~~

~~8. Komisija najkasnije do 31. prosinca 2014. predstavlja izvješće koje se bavi ponajprije sljedećim elementima:~~

~~(a) pregledom najnižih pragova za uštedu emisija stakleničkih plinova koji će se primjenjivati od datuma navedenih u članku 17. stavku 2. podstavku 2. utemeljenom na procjeni rizika, uzimajući pritom u obzir ponajprije tehnološki razvoj, raspoložive tehnologije te raspoloživost prve i druge generacije biogoriva s visokom uštedom emisija stakleničkih plinova;~~

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 10.
točka (d)

~~(b) u pogledu ciljeva iz članka 3. stavka 4., preispitivanjem:~~

~~i. isplativosti mjera koje se trebaju provesti za postizanje tih ciljeva;~~

~~ii. procjene mogućnosti ostvarivanja ciljeva uz istodobno osiguranje održivosti proizvodnje biogoriva u Uniji i u trećim zemljama te uzimajući u obzir gospodarske, okolišne i socijalne utjecaje, uključujući neizravne učinke i utjecaje na biološku raznolikost te komercijalnu raspoloživost biogoriva iz druge generacije;~~

~~iii. utjecaja provedbe ciljeva na raspoloživost prehrambenih proizvoda po pristupačnim cijenama;~~

~~iv. raspoloživosti vozila na električni, hibridni i vodikov pogon na tržištu te metodologije odabrane za izračun udjela potrošnje energije iz obnovljivih izvora u sektoru prometa;~~

~~v. procjene posebnih tržišnih uvjeta, uzimajući pritom ponajprije u obzir tržišta na kojima goriva namijenjena uporabi u prometu predstavljaju više od polovice konačne potrošnje energije te tržišta koja u cijelosti ovise o uvezenim biogorivima;~~

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

~~(e) procjenom provedbe ove Direktive, ponajprije s obzirom na mehanizme suradnje kako bi se osiguralo da se državama članicama omogućí da i dalje koriste nacionalne programe potpore iz članka 3. stavka 3. i da ostvaruju nacionalne ciljeve iz Priloga I.~~

u najboljem odnosu troškova i koristi, tehnološkog razvoja i zaključaka koje je moguće donijeti za ostvarivanje cilja od 20 % energije iz obnovljivih izvora na razini Zajednice.

Komisija na temelju tog izvješća, ako je to potrebno, podnosi prijedloge Europskom parlamentu i Vijeću koji se bave navedenim elementima, ponajprije:

— za element iz točke (a) predlaže modifikaciju najmanje uštede emisija stakleničkih plinova iz te točke, i

— za element u točki (c) predlaže odgovarajuće prilagodbe mjera suradnje predviđene ovom Direktivom kako bi se poboljšala njihova učinkovitost pri ostvarivanju ciljne vrijednosti 20 %. Takvi prijedlozi ne utječu na ciljnu vrijednost 20 % ni na nadzor država članica nad programima nacionalne potpore i mjera suradnje.

39. Komisija 2018. ☒ 2026. ☒ predstavlja plan za obnovljivu energiju za razdoblje poslije 2020. ⇒ zakonodavni prijedlog o regulatornom okviru za promicanje obnovljive energije za razdoblje poslije 2030 ⇐ .

Tome se planu, ako je to potrebno, prilažu prijedlozi Europskom parlamentu i Vijeću za razdoblje poslije 2020. Plan ⇒ Tim se prijedlogom ⇐ uzima u obzir iskustvo stečeno primjenom ove Direktive ⇒ , uključujući njezine kriterije održivosti i uštede stakleničkih plinova, ⇐ i tehnološki razvoj u području energije iz obnovljivih izvora.

440. Komisija 2021. ☒ 2032. ☒ predstavlja izvješće o pregledu primjene ove Direktive. To se izvješće ponajprije bavi time kako sljedeći čimbenici utječu na uspješnost država članica u ostvarivanju nacionalnih ciljeva definiranih u Prilogu I. uzimanjem u obzir odnosa troškova i koristi:

— (a) postupak pripreme prognoza i nacionalnih akcijskih planova za obnovljivu energiju;

— (b) učinkovitost mehanizama suradnje;

— (c) tehnološki razvoj u području energije iz obnovljivih izvora, uključujući razvoj uporabe biogoriva u komercijalnom zrakoplovstvu;

— (d) učinkovitost nacionalnih programa potpore;

— (e) zaključci izvješća Komisije iz stavaka 8. i 9.

Članak 24.

Platforma za transparentnost

1. Komisija na mreži uspostavlja javnu platformu za transparentnost. Svrha je te platforme povećati transparentnost te olakšati i poticati suradnju među državama članicama ponajprije u području statističkih prijenosa iz članka 6. i zajedničkih projekata iz članaka 7. i 9. Osim toga, platforma se može koristiti za objavljivanje odgovarajućih informacija koje Komisija ili država članica smatra da su važne za ovu Direktivu i za ostvarivanje njezinih ciljeva.

2. Komisija na platformi za transparentnost objavljuje sljedeće informacije, kad je to uputno u zbirnom obliku, i pritom čuva tajnost komercijalno osjetljivih informacija:

— (a) nacionalne akcijske planove za obnovljivu energiju država članica;

— (b) prognoze država članica iz članka 4. stavka 3. koje se što je prije moguće dopunjuju sažetkom Komisije o višku proizvodnje i očekivanoj potražnji iz uvoza;

~~(e) ponude država članica za sudjelovanje u području statističkih prijenosa ili zajedničkih projekata nakon zahtjeva države članice o kojoj je riječ;~~

~~(d) informacije iz članka 6. stavka 2. o statističkim prijenosima među državama članicama;~~

~~(e) informacije iz članka 7. stavaka 2. i 3. i članka 9. stavaka 4. i 5. o zajedničkim projektima;~~

~~(f) nacionalna izvješća država članica iz članka 22.;~~

~~(g) izvješća Komisije iz članka 23. stavka 3.~~

~~Međutim, na temelju zahtjeva države članice koja je dostavila informacije, Komisija ne objavljuje prognoze iz članka 4. stavka 3. ili informacije iz nacionalnih izvješća država članica iz članka 22. stavka 1. točaka (l) i (m).~~

↓ 2015/1513 članak 2.

⇒ novo

Članak 25.31.

Postupak odbora

1. ~~Osim u slučajevima navedenima u stavku 2.,~~ Komisiji pomaže ~~Odbor za obnovljive izvore energije~~ ⇒ Odbor za energetska unija ⇐. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 ~~Europskog parlamenta i Vijeća~~⁵² ⇒ i djeluje u odgovarajućim sektorskim sastavima relevantnima za ovu Uredbu ⇐.

~~2. U vezi s pitanjima koja se odnose na održivost biogoriva i tekućih biogoriva, Komisiji pomaže Odbor za održivost biogoriva i tekućih biogoriva. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.~~

~~23.~~ Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Ako odbori ~~ne dostavljaju~~ nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 12.
(prilagođeno)

Članak 25.32.

Izvršavanje ovlasti

1. Ovlašt za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz ~~članka 3. stavka 5.,~~ članka ☒ 7. stavaka 5. i 6. ☒, ~~5. stavka 5.~~ ☒ članka 19. stavaka 11. i 14., članka 25. stavka 6. ☒ i ☒ članka 28. stavka 5. ☒ ~~članka 19. stavka 7.~~ dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od ~~5. listopada 2015.~~ ☒ 1. siječnja 2021 ☒.

⁵²

~~Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).~~

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz ~~članka 3. stavka 5.~~, članka ☒ 7. stavaka 5. i 6. ~~☒ 5. stavka 5.~~ ☒ članka 19. stavaka 11. i 14., članka 25. stavka 6. ☒ i ☒ članka 28. stavka 5. ~~☒ članka 19. stavka 7.~~

Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

☒ 4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ☒

↓ 2015/1513 članak 2. stavak 12.
(prilagođeno)

~~45.~~ Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

~~56.~~ Delegirani akt donesen na temelju ~~članka 3. stavka 5.~~, članka ☒ 7. stavaka 5. i 6. ~~☒ 5. stavka 5.~~ ☒ članka 19. stavaka 11. i 14., članka 25. stavka 6. ☒ i članka 28. stavka 5. ~~članka 19. stavka 7.~~ stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)

~~Članak 26.~~

Izmjene i stavljanje izvan snage

~~1. U Direktivi 2001/77/EZ briše se članak 2., članak 3. stavak 2. i članci od 4. do 8. s pravnim učinkom od 1. travnja 2010.~~

~~2. U Direktivi 2003/30/EZ briše se članak 2., članak 3. stavci 2., 3. i 5. i članci 5. i 6. s pravnim učinkom od 1. travnja 2010.~~

~~3. 3. Direktive 2001/77/EZ i 2003/30/EZ stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2012.~~

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)
⇒ novo

Članak 27-33.

Prenošenje

1. ~~Ne dovodeći u pitanje članak 4. stavke 1., 2. i 3. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za ispunjavanje odredaba ove Direktive~~ ⇒ najkasnije do 30. lipnja 2021 ⇐ ~~do 5. prosinca 2010.~~ ⇒ One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera ⇐.

Kada države članice donose ~~ove~~ te mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. ~~Načine tog upućivanja određuju države članice.~~ One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktive stavljene izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

↓ novo

Članak 34.

Stavljanje izvan snage

Direktiva 2009/28/EZ, kako je izmijenjena direktivama navedenima u Prilogu XI. dijelu A, stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021., ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo direktiva, koji su navedeni u Prilogu XI. dijelu B.

Upućivanja na direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga XII.

↓ 2009/28/EZ (prilagođeno)

Članak ~~28.~~35.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu ~~dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije~~ 1. siječnja 2021.

Članak ~~29.~~36.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament
Predsjednik

Za Vijeće
Predsjednik